

ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตตำบลคาสีสิทธิ์ อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง

ศศิวิมล กองทรัพย์เจริญ

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา

2563

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตตำบลตาสิทธิ์ อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง

ศศิวิมล กองทรัพย์เจริญ

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา

2563

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

THE SOCIAL WELFARE NEEDS OF ELDERLY IN TASIT SUBDISTRICT PLUAKDAENG
DISTRICT RAYONG PROVINCE

SASIWIMON KONGSAPCHAROEN

AN INDEPENDENT STUDY SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF
THE REQUIREMENTS FOR MASTER OF PUBLIC ADMINISTRATION
GRADUATE SCHOOL OF PUBLIC ADMINISTRATION
BURAPHA UNIVERSITY

2020

COPYRIGHT OF BURAPHA UNIVERSITY

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ได้พิจารณางาน
นิพนธ์ของ ศศิวิมล กองทรัพย์เจริญ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุษณกร ทาวะรัมย์)

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

.....

(อาจารย์ ดร.เทียนแก้ว เลี่ยมสุวรรณ)

..... ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุปราณี ธรรมพิทักษ์)

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร.เทียนแก้ว เลี่ยมสุวรรณ)

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร.กฤษฎา นันทเพ็ชร)

..... คณบดีคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีรพงษ์ บัวห่อ)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.นุจรี ไชยมงคล)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

61930022: รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต; รป.ม.

คำสำคัญ: ความต้องการสวัสดิการ/ สวัสดิการผู้สูงอายุ/ ผู้สูงอายุ/ ตำบลตาสีทรี

ศศิวิมล กองทรัพย์เจริญ : ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตตำบลตาสีทรี อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง. (THE SOCIAL WELFARE NEEDS OF ELDERLY IN TASIT SUBDISTRICT PLUAKDAENG DISTRICT RAYONG PROVINCE) คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์: อุษณากร ทาวะรัมย์, เทียนแก้ว เตียมสุวรรณ ปี พ.ศ. 2563.

การศึกษาเรื่อง ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในเขตตำบลตาสีทรี อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง มีวัตถุประสงค์เพื่อเพื่อศึกษาความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตตำบลตาสีทรี อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง และเพื่อเปรียบเทียบความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตตำบลตาสีทรี อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง จำแนกตามปัจจัยทางด้านประชากรศาสตร์ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านครอบครัวและปัจจัยด้านสุขภาพ ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้สูงอายุในเขตตำบลตาสีทรี อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง ที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 270 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และแบ่งความต้องการออกเป็น 4 ระดับ เพื่อสอบถามความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุตามแนวทางของการจัดทำมาตรฐานการสงเคราะห์ผู้สูงอายุของกรมการส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ทั้ง 6 ด้าน แล้วนำผลการสำรวจมาประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติที่ใช้ประกอบด้วย ความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้ค่าสถิติ t-test และ One-way ANOVA

ผลการศึกษาพบว่า โดยภาพรวมผู้สูงอายุมีความต้องการสวัสดิการอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกรายด้าน พบว่า ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัวเป็นอันดับแรก รองลงมา คือ ด้านที่พักอาศัย ด้านรายได้ ด้านนันทนาการ ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาลและด้านการสร้างบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุนผู้สูงอายุเป็นด้านที่ผู้สูงอายุต้องการเป็นลำดับสุดท้าย ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ผู้สูงอายุที่มีเพศ สถานภาพสมรส รายได้ แหล่งที่มารายได้ ที่พักอาศัย จำนวนสมาชิกในครอบครัวและความสามารถในการช่วยเหลือตัวเองที่ต่างกันมีความต้องการสวัสดิการทั้งภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันแต่ผู้สูงอายุที่มีอายุต่างกันมีความต้องการด้านนันทนาการและด้านการสร้างบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้สูงอายุที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความต้องการด้านรายได้แตกต่างกันอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้สูงอายุที่มีอาชีพต่างกันมีความต้องการด้านความมั่นคงทางสังคม
ครอบครัว ผู้ดูแล และการคุ้มครองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

61930022: MASTER OF PUBLIC ADMINISTRATION; M.P.A.

KEYWORDS: WELFARE NEEDS, WELFARE FOR THE ELDERLY, ELDERLY, TASIT
SUBDISTRICT

SASIWIMON KONGSAPCHAROEN : THE SOCIAL WELFARE NEEDS
OF ELDERLY IN TASIT SUBDISTRICT PLUAKDAENG DISTRICT RAYONG PROVINCE.
ADVISORY COMMITTEE: AUSANAKORN TAVAROM, , TIENKAEW LIEMSUWAN 2020.

Research on “The Social Welfare of Elderly in Tasit Subdistrict, Pluakdaeng District, Rayong Province” aimed to study the social welfare needs of the elderly in Tasit Subdistrict, Pluakdaeng District, Rayong Province; and to compare social welfare needs of the elderly in Tasit Subdistrict, Pluakdaeng District, Rayong Province was classified by demographic factors, economic factors, family factors and health factors, the sample population used in this research was the elderly in Tasit Subdistrict, Pluakdaeng District, Rayong Province, aged 60 years or more, was a total of 270 people, by using questionnaires as a tool to collect data and divided the needs into 4 levels to inquire the social welfare needs of the elderly according to the guidelines of the preparation of the standard of assistance for the elderly of the Department of Local Government Promotion, Ministry of Interior, in all 6 aspects, and the results of the survey were processed and analyzed by using statistics: frequency, percentage, mean and standard deviation, and hypothesis testing using t-test and One-way ANOVA.

The study found that in the overall, the elderly had a high level of welfare needs, when classified by each aspect, it was found that the social security, family, caregivers and protection were the first rank, followed by the housing, the income, the recreation, the health and medical care and the building service and networks to support the elderly were the last rank that the elderly had need; the results of hypothesis testing found that the elderly who had different gender, marital status, income, source of income, residence, number of family members and abilities in self-help, there were no differences in overall and each aspect of the welfare needs, but the elderly of different ages, there was a statistically significant difference in the recreation and the building service and networks to support the elderly at the level of 0.05, the elderly of different education level, there was a statistically significant difference in the income at the level

of 0.05, and the elderly of different occupations, there was a statistically significant difference in the social security, family, caregivers and protection at the level of 0.05.

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาเรื่อง “ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในเขตตำบลตาสีทรี อำเภอลวกแดง จังหวัดระยอง” สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลือจากหลายท่านที่อนุเคราะห์ให้ช่วยเหลือ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ดร.เทียนแก้ว เลี่ยมสุวรรณ ที่ปรึกษาในการจัดทำนิพนธ์ที่ได้รับคำแนะนำและตรวจแก้ไขปัญหาในทุกๆ ด้านของการทำนิพนธ์ ส่งผลให้การศึกษาสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาครั้งนี้เป็นอย่างยิ่ง ผู้ศึกษาจึงกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณคณาจารย์วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา ทุกท่านที่กรุณาประสิทธิประสาทวิชา จนผู้ศึกษามีความรู้นำมาใช้ในการทำงานนิพนธ์ในครั้งนี้ รวมถึงเจ้าหน้าที่ทุกท่านจากวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา และขอขอบคุณท่านนายกองค์การบริหารส่วนตำบลตาสีทรี และผู้สูงอายุทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลและตอบแบบสอบถาม ในเขตพื้นที่ตำบลตาสีทรี ที่ให้ความช่วยเหลือทุกครั้งที่พบปัญหาและขอขอบคุณผู้สูงอายุทุกท่านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการให้ข้อมูลในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้ ซึ่งผลการศึกษาที่ได้เป็นประโยชน์ต่อผู้สูงอายุและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในเขตตำบลตาสีทรี อำเภอลวกแดง จังหวัดระยอง เพื่อนำมาบริหารจัดการเกี่ยวกับความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุต่อไป

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ที่ให้การสนับสนุนและเป็นกำลังใจที่สำคัญตลอดมา และเพื่อนนิสิตร่วมหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชาการบริหารทั่วไป (ภาคเสาร์-อาทิตย์) รุ่น 13-1 ทุกท่าน ที่ให้ความช่วยเหลือกันตลอดมาจนกระทั่งวิจัยเล่มนี้เสร็จสมบูรณ์

ศศิวิมล กองทรัพย์เจริญ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
สารบัญ	ฅ
สารบัญตาราง	ก
สารบัญภาพ	1
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญ	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	3
สมมติฐานการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	8
กรอบแนวคิดการวิจัย	9
นิยามศัพท์	11
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	13
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	14
แนวความคิดเกี่ยวกับผู้สูงอายุ	14
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุ	24
แนวคิดและทฤษฎีความต้องการ	38
ข้อมูลทั่วไปของตำบลตาสีทึบ อำเภอลาดบัวหลวง จังหวัดระยอง	44
วิจัยที่เกี่ยวข้อง	44
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	61

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	61
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	62
การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ	63
การเก็บรวบรวมข้อมูล	64
การวิเคราะห์ข้อมูล	64
เกณฑ์การแปลผล	65
เกณฑ์ค่าเฉลี่ยในการแปลผล	65
บทที่ 4 ผลการวิจัย	67
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม	67
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขต ตำบลตาสีทึบ อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง	72
ตอนที่ 3 ผลการทดสอบสมมติฐาน	78
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	102
สรุปผลการวิจัย	102
อภิปรายผล	105
ข้อเสนอแนะ	117
บรรณานุกรม	120
ภาคผนวก	125
ประวัติย่อของผู้วิจัย	133

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 ที่มากรอบแนวคิดตัวแปรอิสระ	10
ตารางที่ 2 การสังเคราะห์ตัวแปรที่เกี่ยวข้องในการวิจัย	53
ตารางที่ 3 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	61
ตารางที่ 4 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน	65
ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุในตำบลตาสีทึบ อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง จำแนกตามปัจจัยทางประชากรศาสตร์	67
ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุในตำบลตาสีทึบ อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง จำแนกตามปัจจัยด้านเศรษฐกิจ	68
ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุในตำบลตาสีทึบ อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง จำแนกตามปัจจัยด้านครอบครัว	70
ตารางที่ 8 สรุปผลความสามารถในการช่วยเหลือตัวเอง ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุใน ตำบลตาสีทึบ อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง จำแนกตามปัจจัยด้านสุขภาพ	70
ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุในตำบลตาสีทึบ อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง จำแนกตามปัจจัยด้านสุขภาพ	71
ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขต ตำบลตาสีทึบ อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง โดยรวม	72
ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขต ตำบลตาสีทึบ อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล	73
ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขต ตำบลตาสีทึบ อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง ด้านรายได้	74
ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขต ตำบลตาสีทึบ อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง ด้านที่พักอาศัย	75

ตารางที่ 14	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขต ตำบลตาสีทรีอำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง ด้านนันทนาการ.....	75
ตารางที่ 15	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขต ตำบลตาสีทรีอำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแล และการคุ้มครอง.....	76
ตารางที่ 16	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขต ตำบลตาสีทรีอำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง ด้านการสร้างบริการและเครือข่ายการ เกื้อหนุน.....	77
ตารางที่ 17	การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ จำแนกตามเพศ.....	78
ตารางที่ 18	การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ จำแนกตามอายุ.....	80
ตารางที่ 19	ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการสวัสดิการสังคมด้านนันทนาการของ ผู้สูงอายุ จำแนกตามอายุ.....	82
ตารางที่ 20	ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการสวัสดิการสังคมด้านการสร้างบริการ และเครือข่ายการเกื้อหนุนของผู้สูงอายุ จำแนกตามอายุ.....	82
ตารางที่ 21	การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ จำแนกตามสถานภาพสมรส.....	83
ตารางที่ 22	การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ จำแนกตามระดับการศึกษา.....	85
ตารางที่ 23	ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการสวัสดิการด้านสุขภาพและการ รักษาพยาบาลของผู้สูงอายุ จำแนกตามระดับการศึกษา.....	87
ตารางที่ 24	ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการสวัสดิการด้านที่พักอาศัยของ ผู้สูงอายุ จำแนกตามระดับการศึกษา.....	88
ตารางที่ 25	การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความต้องการสวัสดิการของผู้สูงอายุ จำแนก ตามอาชีพ.....	88

ตารางที่ 26 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการสวัสดิการด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแล และการคุ้มครองของผู้สูงอายุ จำแนกตามอาชีพ	90
ตารางที่ 27 การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความต้องการสวัสดิการของผู้สูงอายุ จำแนก ตามรายได้	91
ตารางที่ 28 การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความต้องการสวัสดิการของผู้สูงอายุ จำแนก ตามแหล่งที่มาของรายได้หลัก	92
ตารางที่ 29 การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความต้องการสวัสดิการของผู้สูงอายุ จำแนก ตามที่พักอาศัย	93
ตารางที่ 30 การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความต้องการสวัสดิการของผู้สูงอายุ จำแนก ตามจำนวนสมาชิกในครอบครัว	94
ตารางที่ 31 การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความต้องการสวัสดิการของผู้สูงอายุ จำแนก ตามความสามารถในการช่วยเหลือตัวเอง	96
ตารางที่ 32 สรุปการทดสอบสมมติฐาน	97

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย..... 9

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

โครงสร้างประชากรของไทยมีลักษณะเป็นสังคมผู้สูงอายุ จากการประมาณการพบว่า ในปี 2564 สังคมไทยจะกลายเป็นสังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ (สำนักงานสถิติแห่งชาติ , 2560) และเมื่อปีพ.ศ. 2560 รัฐบาลได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ 3) ซึ่งมีนโยบายในการดูแลผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อย โดยเป็นนโยบายที่มีวัตถุประสงค์ในการให้เงินช่วยเหลือผู้สูงอายุเพื่อเป็นทุนใช้จ่ายในการคุ้มครอง ส่งเสริม และสนับสนุนผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อยไม่เพียงพอ จึงได้เพิ่มบทบัญญัติเรื่องการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพแก่ผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อย และบทบัญญัติเกี่ยวกับที่มาของเงินกองทุนเพื่อให้รวมถึงเงินบำรุงกองทุนที่ได้รับจากผู้มีหน้าที่เสียภาษีสรรพสามิตในส่วนที่เกี่ยวกับสินค้าสุราและยาสูบตามกฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิต โดยให้เรียกเก็บเงินบำรุงกองทุนจากผู้มีหน้าที่เสียภาษีสรรพสามิต อัตราร้อยละสองของภาษีที่เก็บและให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษี ดังกล่าวเป็นผู้มีหน้าที่ส่งเงินบำรุงกองทุน และให้กรมสรรพสามิตและกรมศุลกากรเป็นผู้ดำเนินการเรียกเก็บเงินบำรุงกองทุนเพื่อนำส่งเข้ากองทุน และในปีงบประมาณที่มีเงินกองทุนส่งเข้ากองทุนเกินสี่พันล้านบาทให้กรมกิจการผู้สูงอายุนำเงินบำรุงกองทุนส่วนที่เกินนั้นส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน กำหนดให้คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติจัดสรรเงินบำรุงกองทุน และเงินที่มีผู้บริจาคเข้ากองทุนซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อจ่ายเป็นเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพแก่ผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อย สำหรับจ่ายเป็นเงินสงเคราะห์ (พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับ 3) , 2560) และเมื่อมีสัดส่วนของผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นเป็น 1 ใน 3 ของประชากรทั้งประเทศ โครงสร้างประชากรดังกล่าวจะส่งผลให้พฤติกรรมของประชากรและอาจเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม เช่น ความต้องการพื้นฐานต่าง ๆ มีการเปลี่ยนแปลงตามลักษณะของประชากร ประชากรผู้สูงอายุส่วนใหญ่อาจมีความต้องการทางด้าน อาหาร ยา ที่อยู่อาศัย รวมไปถึงความต้องการด้านเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป (สำนักงาน กพ. , 2561)

ในประเทศไทยมีการจัดระบบสวัสดิการสังคมที่หลากหลายให้แก่ประชาชนทุกคนทุกคน โดยทั่วกัน ซึ่งเป็นสวัสดิการที่จัดขึ้น โดยการดำเนินงานของรัฐบาล เอกชน ภาคประชาสังคม ตัวอย่างที่เป็นของสวัสดิการประกอบด้วยระบบประกันสังคม สวัสดิการทางการศึกษาและการรักษาพยาบาล โดยสวัสดิการพื้นฐานที่คนไทยทุกคนควรได้รับ ประกอบด้วย สวัสดิการก่อนเกิด สวัสดิการสำหรับเด็กและนักเรียน สวัสดิการสำหรับคนวัยทำงาน สวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุและสวัสดิการ

สำหรับผู้พิการ ซึ่งถือเป็นสวัสดิการสังคมพื้นฐานที่ประชาชนต้องได้รับอย่างถ้วนหน้าและเท่าเทียมกัน (สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, 2554)

ในส่วนของสวัสดิการผู้สูงอายุของประเทศไทย มีแนวคิดมาจากการจัดสวัสดิการสังคม และประชาสงเคราะห์ ในปีพ.ศ. 2496 เพื่อสนับสนุนให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่มีคุณภาพ โดยรูปแบบสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ ที่ประกอบด้วย 1. การประกันสังคม 2. การช่วยเหลือสาธารณะ 3. การบริการสังคม ซึ่งแบ่งเป็นด้านสุขภาพอนามัย ด้านการศึกษา ด้านที่อยู่อาศัย ด้านการมีงานทำ และการมีรายได้ และด้านบริการสังคมและนันทนาการ และ 4. การช่วยเหลือเกื้อกูลของภาคประชาชน แต่ในรูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุ ยังมีปัญหาและอุปสรรค คือ ขาดความต่อเนื่อง และขาดการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติอย่างแท้จริง ทำให้ผู้สูงอายุในบางกลุ่มไม่สามารถเข้าถึงสวัสดิการได้อย่างแท้จริงและครบถ้วนในทุกด้าน (สุภารัตน์ สูดสมบรมณ์ , 2557)

ปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นองค์กรของรัฐที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชน ได้ทราบถึงปัญหาและความต้องการด้านต่าง ๆ ของประชาชนมากที่สุด ได้ให้การสงเคราะห์และดูแลผู้สูงอายุเป็นไปตามอำนาจหน้าที่ที่ระบุไว้ในกฎหมายแต่ละประเภทตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งถือว่าเป็นกฎหมายหลักในการบริหารประเทศ พระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ และนโยบายของรัฐบาลในแต่ละยุค รวมทั้งนโยบายของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีการเตรียมพร้อมรับมือสังคมผู้สูงอายุที่กำลังอยู่ในระยะเริ่มต้น เช่น การจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ การจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุ ระบบการบริหารจัดการเชิงรุก เป็นต้น ซึ่งในส่วนใหญ่ยังปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนดหรือตามนโยบายของผู้บริหารระดับต่าง ๆ ซึ่งถือว่าเป็นงานที่ทุกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด เนื่องจากเป็นส่วนหนึ่งในการส่งเสริมสวัสดิการหรือการสงเคราะห์ให้กับผู้สูงอายุ นอกจากนี้มีแนวคิดว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องเป็นหน่วยงานหลักในการส่งเสริมและสนับสนุนการให้การสงเคราะห์และดูแลผู้สูงอายุ โดยบูรณาการทำงานร่วมกับทุกภาคส่วน ไม่ว่าจะเป็นครอบครัว ชุมชน องค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับประชาชนก่อนเข้าสู่วัยสูงอายุซึ่งหมายความว่าต้องเตรียมความพร้อมให้กับวัยแรงงาน ไม่ว่าจะเป็นด้านการออม ด้านการดูแลรักษาสุขภาพ และด้านสังคม รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนให้ครอบครัวและชุมชน ตระหนักถึงความสำคัญ คุณค่าของผู้สูงอายุ เพราะผู้สูงอายุเปรียบเสมือนผู้ทรงคุณค่าของสังคม

ตำบลตาสีทิพย์ เป็นตำบลหนึ่งในอำเภอปลวกแดงซึ่งประชากรได้อพยพ ครอบครัวจากอำเภอบ้านค่ายเข้ามาหักล้างตากพงเพื่อประกอบอาชีพ มาตั้งถิ่นฐานอยู่ที่ริมคลองหลังจากนั้นก็มีการอพยพเข้ามาอยู่ในบริเวณนี้มากขึ้นจึงตั้งเป็นตำบลตาสีทิพย์ในปัจจุบัน โดยได้จัดตั้งเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลตาสีทิพย์ เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2538 ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย มีพื้นที่

รับผิดชอบโดยประมาณ 123.26 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 77,037.50 ไร่ เป็นพื้นที่ราบลุ่ม จำนวนหมู่บ้าน 4 หมู่บ้าน ประกอบด้วย หมู่ 1 คลองกรำ หมู่ 2 เขาระฆัง หมู่ 3 หนองค้ำกวาง หมู่ 4 เนินสำราญ มีจำนวนประชากร 5,062 คน แบ่งเป็นเพศชาย 2,540 คน และเพศหญิง 2,522 คน จำนวนหลังคาเรือนประมาณ 1,701 หลังคาเรือน โดยจำแนกผู้สูงอายุที่มีอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์ จำนวน 752 คน ซึ่งแบ่งเป็นเพศชาย 322 คน เพศหญิง 430 คน (องค์การบริหารส่วนตำบลตาสีห์, 2562) ปัจจุบันในพื้นที่ตำบลตาสีห์ได้มีการดำเนินงานด้านส่งเสริมผู้สูงอายุอย่างเป็นรูปธรรมตามนโยบายรัฐบาลและภารกิจหน้าที่ระบุไว้ในข้อระเบียบกฎหมาย มีการดำเนินงานด้านจัดสวัสดิการสังคมและกิจกรรมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาสในสังคมโดยองค์การบริหารส่วนตำบลตาสีห์ที่มีนโยบายยังสนับสนุนพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส การได้รับสวัสดิการจากรัฐบาลหรือสวัสดิการจากองค์การบริหารส่วนตำบลตาสีห์ ในการสนับสนุนเงินช่วยเหลือ เพื่อเป็นการช่วยแบ่งเบาภาระได้บางส่วน และการดูแลด้านสุขภาพและการรักษาโรค รวมถึงการจัดกิจกรรมต่าง ๆ จากองค์การบริหารส่วนตำบล อาทิเช่น โครงการวันผู้สูงอายุ โครงการผู้สูงวัยใส่ใจชุมชน โครงการศึกษาสุขภาพผู้สูงวัยและโครงการออกเยี่ยมผู้สูงอายุ เป็นต้น อย่างไรก็ตามยังไม่สามารถประเมินได้ว่าโครงการที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันมีความสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนมากน้อยเพียงใด

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในเขตตำบลตาสีห์ อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง และเปรียบเทียบความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในเขตตำบลตาสีห์ อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง จำแนกตามปัจจัย 4 ด้าน ได้แก่ ทางด้านประชากรศาสตร์ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสุขภาพ ซึ่งผลการวิจัยจะได้มาซึ่งสารสนเทศเพื่อปรับปรุงการจัดสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุในพื้นที่ตำบลตาสีห์ อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง ให้ตรงตามความต้องการและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้สูงอายุยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขต ตำบลตาสีห์ อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง
2. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขต ตำบลตาสีห์ อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง จำแนกตามปัจจัยทางด้านประชากรศาสตร์ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านครอบครัวและปัจจัยด้านสุขภาพ

สมมติฐานการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานในการวิจัยไว้ ดังนี้

1. ผู้สูงอายุที่มีเพศแตกต่างกัน จะมีความต้องการสวัสดิการสังคมภาพรวมแตกต่างกัน
 - 1.1 ผู้สูงอายุที่มีเพศแตกต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาลแตกต่างกัน
 - 1.2 ผู้สูงอายุที่มีเพศแตกต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการด้านรายได้แตกต่างกัน
 - 1.3 ผู้สูงอายุที่มีเพศแตกต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการด้านที่พักอาศัยแตกต่างกัน
 - 1.4 ผู้สูงอายุที่มีเพศแตกต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการด้านนันทนาการแตกต่างกัน
 - 1.5 ผู้สูงอายุที่มีเพศแตกต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการด้านความมั่นคงทางสังคมครอบครัว ผู้ดูแล และการคุ้มครองแตกต่างกัน
 - 1.6 ผู้สูงอายุที่มีเพศแตกต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการด้านการสร้างบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุนแตกต่างกัน
2. ผู้สูงอายุที่มีอายุแตกต่างกัน จะมีความต้องการสวัสดิการในภาพรวมแตกต่างกัน
 - 2.1 ผู้สูงอายุที่มีอายุแตกต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาลแตกต่างกัน
 - 2.2 ผู้สูงอายุที่มีอายุแตกต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการด้านรายได้แตกต่างกัน
 - 2.3 ผู้สูงอายุที่มีอายุแตกต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการด้านที่พักอาศัยแตกต่างกัน
 - 2.4 ผู้สูงอายุที่มีอายุแตกต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการด้านนันทนาการแตกต่างกัน
 - 2.5 ผู้สูงอายุที่มีอายุแตกต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการด้านความมั่นคงทางสังคมครอบครัว ผู้ดูแลและการคุ้มครองแตกต่างกัน
 - 2.6 ผู้สูงอายุที่มีอายุแตกต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการด้านการสร้างบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุนแตกต่างกัน
3. ผู้สูงอายุที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน จะมีความต้องการสวัสดิการในภาพรวมแตกต่างกัน
 - 3.1 ผู้สูงอายุที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาลแตกต่างกัน
 - 3.2 ผู้สูงอายุที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการด้านรายได้แตกต่างกัน
 - 3.3 ผู้สูงอายุที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการด้านที่พักอาศัยแตกต่างกัน

10.5 ผู้สูงอายุที่มีความสามารถในการช่วยเหลือตัวเองแตกต่างกันแตกต่างกัน
แตกต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแลและการคุ้มครอง
แตกต่างกัน

10.6 ผู้สูงอายุที่มีความสามารถในการช่วยเหลือตัวเองแตกต่างกันแตกต่างกัน
แตกต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการด้านการสร้างบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุนแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านพื้นที่

การศึกษาครั้งนี้จะทำการศึกษาในพื้นที่ของตำบลตาสีห์ อำเภอลวกแดง จังหวัด
ระยอง ซึ่งอยู่ในเขตปกครองขององค์การบริหารส่วนตำบลตาสีห์

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรผู้สูงอายุที่มี อายุ 60 ปีขึ้นไปและอ่านออกเขียนได้ด้วยตนเอง ในพื้นที่ตำบล
ตาสีห์ อำเภอลวกแดง จังหวัดระยอง จำนวน 752 คน(องค์การบริหารส่วนตำบลตาสีห์ , 2562)

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาครั้งนี้ศึกษาเกี่ยวกับความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในเขตตำบล
ตาสีห์ อำเภอลวกแดง จังหวัดระยอง

ขอบเขตระยะเวลา

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการในช่วงเดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2562 ถึงเดือน เมษายน
พ.ศ. 2563 รวมระยะเวลาในการศึกษาทั้งสิ้น 10 เดือน

สำหรับตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่

- 1.1 ปัจจัยทางด้านประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา
- 1.2 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ อาชีพ รายได้ แหล่งที่มาของรายได้
- 1.3 ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ ที่พักอาศัย จำนวนสมาชิกในครอบครัว
- 1.4 ปัจจัยด้านสุขภาพ ได้แก่ ความสามารถในการช่วยเหลือตัวเอง

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ระดับความต้องการสวัสดิการของผู้สูงอายุจำนวน 6 ด้าน ดังนี้

- 2.1 ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล
- 2.2 ด้านรายได้
- 2.3 ด้านที่พักอาศัย

2.4 ด้านนันทนาการ

2.5 ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแล และการคุ้มครอง

2.6 ด้านการสร้างบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุน

กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาความต้องการด้านสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในเขตตำบลตาสีห์ อำเภอลวกแดง จังหวัดระยองในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้กรอบแนวคิดดังนี้

ตัวแปรอิสระ

ปัจจัยทางประชากรศาสตร์

1. เพศ
2. อายุ
3. สถานภาพสมรส
4. ระดับการศึกษา

ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ

5. อาชีพ
6. รายได้
7. แหล่งที่มาของรายได้

ปัจจัยด้านครอบครัว

8. ที่พักอาศัย
9. จำนวนสมาชิกในครอบครัว

ปัจจัยด้านสุขภาพ

10. ความสามารถในการช่วยเหลือตัวเอง

ตัวแปรตาม

ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในเขตตำบลตาสีห์ อำเภอลวกแดง จังหวัดระยอง

1. ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล
2. ด้านรายได้
3. ด้านที่พักอาศัย
4. ด้านนันทนาการ
5. ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแล และการคุ้มครอง
6. ด้านการสร้างบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุน

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

1. ตัวแปรอิสระ (Independent variable)

ที่มากรอบแนวคิดตัวแปรอิสระ

ตารางที่ 1 ที่มากรอบแนวคิดตัวแปรอิสระ

ตัวแปร	ที่มา
ปัจจัยทางประชากรศาสตร์	
- เพศ	ลัดดา บุญเกิด (2557), สามารถ รุ่งโรจน์ (2560)
- อายุ	นันทนา อยู่สบาย (2557), ลัดดา บุญเกิด (2557), สามารถ รุ่งโรจน์ (2560)
- สถานภาพสมรส	ไม่พบว่ามีงานวิจัยที่ตัวแปรสถานภาพสมรส มีนัยสำคัญทางสถิติกับความต้องการสวัสดิการ แต่ทั้งผู้วิจัยเห็นว่าตัวแปรสถานภาพสมรส มีความสำคัญกับการดำรงชีวิตที่จะส่งผลกับความต้องการสวัสดิการ
- ระดับการศึกษา	นันทนา อยู่สบาย (2557)
ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ	
- อาชีพ	นันทนา อยู่สบาย (2557), ลัดดา บุญเกิด (2557), สามารถ รุ่งโรจน์ (2560)
- รายได้	นันทนา อยู่สบาย (2557), ลัดดา บุญเกิด (2557), สามารถ รุ่งโรจน์ (2560)
- แหล่งที่มาของรายได้	สามารถ รุ่งโรจน์ (2560)
ปัจจัยด้านครอบครัว	
- ที่พักอาศัย	สามารถ รุ่งโรจน์ (2560)
- จำนวนสมาชิกในครอบครัว	สามารถ รุ่งโรจน์ (2560)
ปัจจัยด้านสุขภาพ	
- ความสามารถในการช่วยเหลือตัวเอง	เทียนแก้ว เลี่ยมสุวรรณ, ฟ่องพรรณ ตรียมงคลกุล, สิริรัตน์ เชษฐสุมน, สุภาภรณ์ สงค์ประชา (2558)

2. ตัวแปรตาม (Dependent variable)

ที่มารอบแนวคิดตัวแปรตาม มาตรฐานการสงเคราะห์ผู้สูงอายุของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกระทรวงมหาดไทย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกระทรวงมหาดไทย, 2549) ประกอบไปด้วย 6 ด้าน

- 2.1 ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล
- 2.2 ด้านรายได้
- 2.3 ด้านที่พักอาศัย
- 2.4 ด้านนันทนาการ
- 2.5 ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแล และการคุ้มครอง
- 2.6 ด้านการสร้างบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุน

นิยามศัพท์

1. ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ หมายถึง ความประสงค์ความปรารถนาต้องการในการได้รับบริการด้านสวัสดิการและการสงเคราะห์ต่าง ๆ 6 ด้าน ได้แก่

1.1 ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล หมายถึง ระบบบริการด้านสุขภาพ ความรู้ คำแนะนำ การดูแลสุขภาพ การจัดสถานที่สาธารณะสำหรับผู้สูงอายุพูดคุยกัน และออกกำลังกาย บริการทางการแพทย์เคลื่อนที่ตรวจสุขภาพถึงที่บ้าน การให้มีการจัดตรวจสุขภาพประจำปี

1.2 ด้านรายได้ หมายถึง ระบบการจัดบริการเกี่ยวกับการจัดตั้งกองทุนส่งเสริมสวัสดิการในชุมชน การจัดตั้งศูนย์บริการข้อมูลด้านอาชีพสำหรับผู้สูงอายุ การจัดอบรมอาชีพเสริม และการจัดหางานพิเศษให้ผู้สูงอายุมีรายได้เสริม

1.3 ด้านที่พักอาศัย หมายถึง ระบบการจัดบริการเกี่ยวกับการให้มีที่พักชั่วคราวสำหรับผู้สูงอายุที่ประสบปัญหา การจัดบริการซ่อมแซมบ้านเรือนให้ผู้สูงอายุที่ยากไร้ การจัดอบรมเพื่อความปลอดภัยในบ้านของผู้สูงอายุ การบริการจัดที่พักอาศัยที่ใกล้โรงพยาบาลสำหรับผู้สูงอายุที่เข้ารับการรักษาโรค

1.4 ด้านนันทนาการ หมายถึง ระบบการจัดบริการเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนันทนาการงานรื่นเริง ในวันสำคัญต่าง ๆ การจัดตั้งชุมชนผู้สูงอายุเพื่อเป็นศูนย์กลางข่าวสาร แหล่งพบปะสังสรรค์ การจัดตั้งชมรมกีฬาเพื่อเชื่อมความสัมพันธ์ การจัดทัศนศึกษานอกสถานที่และการของบประมาณสนับสนุนกิจกรรมผู้สูงอายุ

1.5 ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแล และการคุ้มครอง หมายถึง ระบบการจัดบริการเกี่ยวกับการณรงค์ให้คนในครอบครัวและชุมชนเห็นคุณค่าของผู้สูงอายุ ส่งเสริม

สมาชิกในครอบครัวให้มีศักยภาพในการดูแลผู้สูงอายุ โดยการให้ความรู้และข้อมูลแก่ผู้ดูแลผู้สูงอายุ และมีบริการด้านกฎหมายเพื่อป้องกันรักษาความปลอดภัย สิทธิ และสวัสดิการ และส่งเสริมให้ผู้สูงอายุได้อยู่กับครอบครัวอย่างมีคุณภาพและต่อเนื่องจนวาระสุดท้ายของชีวิต

1.6 ด้านการสร้างบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุน หมายถึง ระบบการจัดบริการเกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์ดูแลผู้สูงอายุ บริการเยี่ยมบ้านผู้สูงอายุและสนับสนุนให้คนในครอบครัวช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

2. ปัจจัยทางประชากรศาสตร์ หมายถึง ปัจจัยต่าง ๆ ที่เป็นหลักเกณฑ์ในการบ่งบอกถึงลักษณะทางประชากรที่อยู่ในตัวบุคคลนั้น ๆ ได้แก่

2.1 ผู้สูงอายุ หมายถึง ผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านถูกต้องตามกฎหมายและอ่านออกเขียนได้ด้วยตนเอง ที่อยู่ในเขตตำบลตาสีทรี อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง

2.2 เพศ หมายถึง ผู้สูงอายุที่อยู่ในเขตตำบลตาสีทรี อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง ที่มีเพศหญิง และ เพศชาย

2.3 สถานภาพสมรส หมายถึง สถานภาพของผู้สูงอายุที่อยู่ในเขตตำบลตาสีทรี อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง ที่มีสถานภาพสมรสถูกต้องตามกฎหมายหรือการหย่าร้างตามกฎหมายหรือโสด

2.4 ระดับการศึกษา หมายถึง ผู้สูงอายุที่อยู่ในเขตตำบลตาสีทรี อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยองที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย ปวช. ปวส.ปริญญาตรี หรือสูงกว่า หรือไม่ได้รับการศึกษา

3. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ หมายถึง ปัจจัยพื้นฐานด้านเศรษฐกิจของแต่ละครัวเรือน ได้แก่ อาชีพ หมายถึง ผู้สูงอายุที่อยู่ในเขตตำบลตาสีทรี อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง ที่ทำงานประจำ เลี้ยงชีพ

3.1 รายได้ หมายถึง จำนวนเงินที่ผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตตำบลตาสีทรี อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง เฉลี่ยจากการประกอบอาชีพ เช่น จากหน่วยงานราชการ จากบุตรหลาน ญาติ พี่น้อง ต่อเดือนก่อนหักค่าใช้จ่าย

3.2 แหล่งที่มาของรายได้ หมายถึง การประกอบอาชีพ จากหน่วยงานราชการ (เบี้ยยังชีพ) จากบุตร หลาน ญาติ พี่น้อง จากเงินบำเหน็จ บำนาญ เป็นต้น

4. ปัจจัยด้านครอบครัว หมายถึง ปัจจัยพื้นฐานด้านครอบครัวของแต่ละคน ได้แก่

4.1 ที่พักอาศัย หมายถึง บ้านที่มีเจ้าของกรรมสิทธิ์ในบ้านและที่ดิน ที่อยู่อาศัย ได้แก่ บ้านตนเอง บ้านคู่สมรส บ้านญาติ บ้านบุตรหลาน

4.2 จำนวนสมาชิกในครอบครัว หมายถึง จำนวนบุคคลที่อาศัยอยู่ภายในบ้านร่วมกัน

5. ปัจจัยด้านสุขภาพ หมายถึง ปัจจัยพื้นฐานด้านสุขภาพของแต่ละคน ได้แก่

5.1 ความสามารถในการช่วยเหลือตัวเอง หมายถึง ผู้สูงอายุที่สามารถปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้ด้วยตนเอง เช่น ด้านรายรับ-รายจ่าย ด้านการประกอบอาชีพ และสามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อเป็นกรณีการศึกษาความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในพื้นที่ตำบล ตาสิทธิ์ อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง
2. เพื่อนำข้อมูลการเปรียบเทียบความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในพื้นที่ ตำบลตาสิทธิ์ อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง ต่อการจัดสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุที่มีการดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน
3. เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการจัดสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุในพื้นที่ตำบล ตาสิทธิ์ อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง ให้ตรงตามความต้องการและเกิดประโยชน์ต่อผู้สูงอายุ ยิ่งขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง ความต้องการด้านสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในพื้นที่ตำบลตาสิทธิ์ อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยองในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำเสนอหัวข้อตามลำดับดังนี้

1. แนวความคิดเกี่ยวกับผู้สูงอายุ
2. แนวคิดและทฤษฎีสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุ
3. แนวคิดและทฤษฎีความต้องการ
4. ข้อมูลทั่วไปของตำบลตาสิทธิ์ อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวความคิดเกี่ยวกับผู้สูงอายุ

1.1 ความหมายของผู้สูงอายุ

ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 มาตรา 3 ระบุว่า “ผู้สูงอายุ” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีอายุเกิน 60 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป และมีสัญชาติไทย สำหรับองค์การสหประชาชาติได้ให้ความหมายของคำว่า ผู้สูงอายุ คือบุคคลที่มีอายุ 60 ปีหรือมากกว่า

ในกลุ่มประเทศพัฒนาแล้ว ในบางกรณีอาจไม่ได้กำหนดอย่างเป็นทางการหรือระบุชัดเจนทางกฎหมาย แต่โดยส่วนใหญ่มักถูกอ้างอิงหรือตกลงไว้ที่เกณฑ์อายุตั้งแต่ 65 ปีขึ้นไป ในขณะที่ประเทศกำลังพัฒนาหลายประเทศ รวมถึง ประเทศไทย กำหนดไว้หรือตกลงไว้ที่อายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป หรือ ตั้งแต่ 55 ปีขึ้นไปในประเทศแถบทวีปแอฟริกา เนื่องจากประชากรมีอายุยืนยาวไม่เท่ากับภูมิภาคอื่น ๆ (รศรินทร์ เกรย์, 2556) การนิยามคำว่า ผู้สูงอายุ มีการให้ความหมายที่หลากหลาย พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ไม่มีความหมายของคำว่า ผู้สูงอายุ แต่มีความหมายของคำว่า ชราภาพ ความแก่ด้วยอายุ ความซำรุดทรุดโทรม)

หากพิจารณาการเปลี่ยนแปลงทางสภาพร่างกายและสุขภาพ จะถูกมองว่าเป็นปรากฏการณ์ในช่วงท้ายของชีวิตมนุษย์ สภาพร่างกายเริ่มเสื่อมสภาพ สึกหลอ การทำงานของระบบต่าง ๆ ในร่างกายไม่สามารถทำงานได้เต็มกำลัง เร็วแรงเริ่มน้อยลง เหนื่อยง่าย ผิวหนังเหี่ยวย่น ผมหงอก ตาฝ้าฝาง การรับกลิ่นหรือรสแย่งลง สุขภาพไม่ค่อยแข็งแรง เจ็บป่วยได้ง่ายขึ้น ด้านจิตใจที่ขาดความมั่นใจในตนเอง กังวลง่าย เหนงา เศร้าและจู้ญ้อยใจ บางคนโมโหร้ายและชอบแยกตัว

หากพิจารณาเกณฑ์การกำหนดความเป็นผู้สูงอายุ นิสา ชูโตได้ให้ข้อกำหนด 3 ด้านที่จะต้องพิจารณา ได้แก่ (นิสา ชูโต, 2525, หน้า 1-8 อ้างถึงใน น้ำผึ้ง ทองศรี , 2550, หน้า 8-9)

1. ความเสื่อมถอยของร่างกาย คือเมื่อคนเรามีอายุมากขึ้นจนสังขารเริ่มเสื่อมถอย ถือว่าเริ่มเข้าสู่สภาวะผู้สูงอายุ

2. การแบ่งช่วงอายุของแต่ละวัย โดยยึดแนวคำสอนตามหลักพระพุทธศาสนา ช่วงแรกของชีวิต คือ ช่วงปฐมวัยหรือวัยเด็ก คือ ช่วงอายุระหว่าง 1-25 ปี เป็นช่วงการศึกษาเล่าเรียน ช่วงที่ 2 คือ มัชฌิมวัยหรือวัยผู้ใหญ่ อายุ ระหว่าง 25-50 ปี เป็นช่วงการประกอบอาชีพ สะสมทรัพย์สิ้นเงินทอง ช่วงสุดท้าย คือ ปัจฉิมวัย คือช่วงอายุตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไป เป็นช่วงสุดท้ายของชีวิต ร่างกายเริ่มทรุดโทรมเสื่อมถอย เป็นวัยที่หาความสุขให้กับชีวิต ดังนั้นผู้สูงอายุจึงเป็นผู้ที่อยู่ในช่วงปัจฉิมวัยคือช่วงสุดท้ายของชีวิต

3. หน้าที่และกิจกรรมทางสังคม ขณะที่สังคมได้กำหนดกฎเกณฑ์สภาพผู้สูงอายุไว้เป็นอย่างไร อายุเท่าไร เมื่อบุคคลผ่านกระบวนการไปจนถึงจุดที่สังคมได้กำหนดไว้ บุคคลนั้นย่อมมีความรู้สึกเปลี่ยนแปลงไปตามเกณฑ์ดังกล่าวเช่นกัน โดยความรู้สึกนึกคิด ความเปลี่ยนแปลงทางด้านจิตใจ และอารมณ์อันเนื่องมาจากสภาพสังขาร และสังคม ทำให้บุคคลเหล่านั้นมีพฤติกรรมที่ผิดเพี้ยนไปจากกลุ่มอื่น ๆ และได้กลายเป็นเรื่องซึ่งถึงความชราด้านจิตใจ

สำหรับ สุรกุล เจนอบรม มีแนวความคิดที่คล้ายกัน โดยกำหนดการเป็นบุคคลสูงอายุว่า บุคคลผู้จะเข้าข่ายเป็นผู้สูงอายุ จะมีเกณฑ์ในการพิจารณาความแตกต่างกันกับคนทั่วไป การพิจารณาความเป็นผู้สูงอายุได้มีหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 4 ลักษณะดังนี้ (สุรกุล เจนอบรม, 2541, หน้า 6-7 อ้างถึงใน วาสนา เล่าตง , 2555, หน้า 18)

1. พิจารณาความเป็นผู้สูงอายุจากอายุจริงที่ปรากฏ โดยคำนวณจากจำนวนปี หรืออายุตามปฏิทิน (ปีเกิด) โดยไม่นำเอาปัจจัยอื่นมาร่วมพิจารณาด้วย

2. พิจารณาจากความเป็นผู้สูงอายุจะมีลักษณะการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายจะเป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงนี้จะเพิ่มขึ้นตามอายุในแต่ละปี ที่จะเสื่อมถอยลงไปเรื่อย ๆ

3. พิจารณาความเป็นผู้สูงอายุจากลักษณะการเปลี่ยนแปลงทางด้านสติปัญญา จิตใจ เรียนรู้และการรับรู้ที่จะถดถอยลงเรื่อย ๆ

4. พิจารณาความเป็นผู้สูงอายุจากบทบาท หน้าที่ บทบาททางสังคมจะมีการเปลี่ยนแปลงไป ตลอดจนความรับผิดชอบในการทำงานลดลง

สำหรับ รศรินทร์ เกรย์ ได้กล่าวว่า การเข้าสู่วัยผู้สูงอายุ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการรับรู้อายุของบุคคล โดยได้แบ่งลักษณะไว้ 5 ลักษณะใหญ่ ๆ คือ (รศรินทร์ เกรย์, 2556 หน้า 7-10)

1. อายุตามปฏิทิน หรืออายุตามวัยเป็นตัวอย่าง บอกอายุของบุคคลซึ่งนับเป็น จำนวนปี โดยนับตั้งแต่วันที่เกิด เนื่องจากอายุตามปีปฏิทินเป็นอายุ เฉพาะเจาะจง สามารถนำมาเปรียบเทียบระหว่างบุคคลได้ชัดเจน เป็นเกณฑ์ที่ใช้อย่างแพร่หลายและได้รับการยอมรับมากกว่าเกณฑ์ที่มีการเทียบอายุอื่น ๆ

2. อายุทางชีววิทยา บางครั้งเรียกว่าอายุเชิงฟังก์ชัน (Functional age) หมายถึง อายุที่อธิบายด้วยการเปลี่ยนแปลงทางสภาพร่างกาย (Physical aging) และการเปลี่ยนแปลงทางสภาพจิตใจ (Psychological aging) ของบุคคล ซึ่งสะท้อนผ่านการเปลี่ยนแปลงลักษณะทางกายภาพเมื่อมองจากภายนอก ความหมายการสูงอายุดังกล่าวจะนำไปผูกติดกับการสูงอายุดังกล่าวตามปฏิทิน ภายใต้อสมมติฐาน สภาพร่างกายหรือความสามารถของบุคคล เปลี่ยนแปลงไปตามจำนวนปีที่เพิ่มขึ้น

3. อายุทางสังคม เป็นการอธิบายอายุด้วยการเปลี่ยนแปลงสถานภาพและบทบาททางสังคม (Social status and Social role) ของบุคคลนั้นในสังคมที่อาศัยอยู่ ซึ่งเปลี่ยนแปลงไปตามลำดับของช่วงชีวิตของบุคคลในแต่ละช่วง ในหลายครั้งความเข้าใจของสังคมจะนำสถานภาพมาใช้เป็นเกณฑ์ในการเปรียบเทียบ ทำให้การเข้าสู่ความสูงอายุนำไปผูกอยู่กับการที่บุคคลหยุดทำงานหรือเกษียณอายุการทำงาน

4. อายุทางอัตวิสัย (Subjective age) มีได้ 2 ความหมาย ได้แก่ อัตวิสัยระดับบุคคล หมายถึง อายุ ที่บ่งชี้หรือวัดประเมินจากประสบการณ์ส่วนบุคคลของบุคคลนั้น ๆ ซึ่งการเข้าสู่ความสูงอายุดังกล่าวแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล การสูงอายุดังกล่าวตามปีปฏิทิน การเปลี่ยนแปลงของสุขภาพร่างกายที่ถดถอย การเปลี่ยนแปลงสถานภาพและบทบาททางสังคม อาจไม่ทำให้อายุทางอัตวิสัยเปลี่ยนแปลงเลยก็ได้ หรือมีการเปลี่ยนแปลงขึ้นอยู่กับประสบการณ์หรือมุมมองของชีวิตที่แตกต่างกัน

อัตวิสัยระดับชุมชน หมายถึง การสูงอายุดังกล่าวโดยวัดจากการรับรู้ ค่านิยม และบรรทัดฐานของชุมชนหรือสังคมนั้น ๆ ที่บุคคลอาศัยอยู่ โดยอัตวิสัยต่อความสูงอายุมักได้รับอิทธิพลจากการให้ความหมายต่อความสูงอายุ ทั้งในด้านอายุตามปีปฏิทินที่เพิ่มขึ้น การเปลี่ยนแปลงตามสภาพร่างกายและจิตใจ การเปลี่ยนแปลงตามสถานภาพและบทบาททางสังคมของบุคคล ซึ่งหล่อหลอมผ่านกระบวนการและประสบการณ์ทางสังคมในแต่ละชุมชนที่แตกต่างกัน

5. การสูงอายุในมิติอื่น ๆ เนื่องจากการที่อายุคาดเฉลี่ยของประชากรในประเทศต่าง ๆ เพิ่มขึ้น จึงมีข้อเสนอหนึ่งที่เกิดขึ้นในประเทศไทยคือ การเสนอให้ใช้เกณฑ์จำนวนปีที่คาดว่าบุคคลนั้นจะมีชีวิตอยู่ต่อไปข้างหน้า (Remaining life expectancy) เป็นเกณฑ์กำหนดอายุเริ่มต้นของ

ความสูงอายุ แทนที่การใช้จำนวนปีปฏิทิน โดยข้อเสนอนี้เป็นข้อเสนอที่ใช้อายุคาดเฉลี่ยที่เหลืออยู่ของบุคคลเป็นเกณฑ์พิจารณา

จากแนวคิดต่าง ๆ ที่ได้กล่าวมาข้างต้น จะพิจารณาได้ว่า ความหมายของผู้สูงอายุ จะมุ่งเน้นกับอายุตามปีปฏิทินเป็นหลัก ซึ่งเป็นเกณฑ์สากลที่ยอมรับ สามารถเปรียบเทียบ หรือเทียบเคียงได้ง่าย

1.2 การแบ่งกลุ่มผู้สูงอายุ

หากพิจารณาการแบ่งกลุ่มผู้สูงอายุ มีเกณฑ์ในการแบ่งกลุ่มผู้สูงอายุที่หลากหลาย ขึ้นอยู่กับว่าจะใช้สิ่งใดเป็นเกณฑ์ในการแบ่งกลุ่ม เช่น การใช้อายุเป็นเกณฑ์ การใช้ลักษณะทางสุขภาพ และสังคมเป็นเกณฑ์ เป็นต้น

หลักเกณฑ์การแบ่งกลุ่มผู้สูงอายุกลุ่มต่าง ๆ ในส่วนของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล ได้ใช้เกณฑ์ลักษณะด้านสุขภาพและสังคมของผู้สูงอายุ เป็นเกณฑ์ในการแบ่งกลุ่มผู้สูงอายุ ออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ช่วยตนเองได้ดี (Well elder) หรือกลุ่มติดสังคม กลุ่มติดบ้าน (Home bound elder) และกลุ่มติดเตียง (Bed bound elder) ซึ่งผู้สูงอายุในกลุ่มต่าง ๆ มีลักษณะดังนี้

1. ผู้สูงอายุกลุ่มที่ช่วยตนเองได้ดีหรือกลุ่มติดสังคม (Well elder) ผู้สูงอายุกลุ่มนี้ เป็นกลุ่มที่ช่วยเหลือตนเองได้ดีมีการใช้ชีวิตอย่างอิสระ และมักจะเข้าร่วมกิจกรรมในสังคม

ในด้านสุขภาพ สามารถทำกิจวัตรประจำวันขั้นพื้นฐาน (Activities of daily living : ADL) และกิจวัตรประจำวันต่อเนื่อง (Instrumental activities of daily living: IADL) ได้ เป็นผู้มีสุขภาพแข็งแรง ไม่มีโรคเรื้อรัง หรือเป็นผู้มีภาวะเสี่ยงต่อการเกิดโรค หรือผู้ที่เป็นโรคเรื้อรัง 1-2 โรค แต่สามารถควบคุมได้

ในด้านสังคม กลุ่มนี้จะเป็นผู้สูงอายุที่สามารถและมีความประสงค์เข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม สามารถช่วยเหลือครอบครัว-ผู้อื่น-สังคมได้ อาจมีปัญหา/ทุกข์ยาก/ เดือดร้อน

2. ผู้สูงอายุกลุ่มติดบ้าน (Home bound elder) เป็นผู้สูงอายุที่ช่วยเหลือตนเองได้หรือต้องการช่วยเหลือบางส่วนมีความจำกัดในการดำเนินชีวิตในสังคม และมีโรคเรื้อรังที่ควบคุมไม่ได้ หรือมีภาวะแทรกซ้อน

ในด้านสุขภาพ ผู้สูงอายุกลุ่มนี้มีข้อจำกัดในการดำเนินชีวิตในสังคมชัดเจน ต้องการความช่วยเหลือจากผู้อื่นบ้างบางส่วน การเคลื่อนไหว ผู้สูงอายุกลุ่มนี้จะไม่สามารถเดินตามลำพังบนทางเรียบได้ ต้องใช้อุปกรณ์หรือผู้ช่วยเหลือ การรับประทานอาหาร ต้องได้รับความช่วยเหลือ หากรับประทานอาหารเองอาจหกล้มได้ การขับถ่าย ต้องได้รับความช่วยเหลือในการพาไปห้องสุขา หรือช่วยทำความสะอาดหลังการขับถ่าย

ในด้านสังคม ผู้สูงอายุกลุ่มนี้มีส่วนร่วมกับสังคมน้อย เนื่องจากมีความเสี่ยงต่อการเกิดอันตราย หรือไม่อาจร่วมกิจกรรมทางสังคมได้เนื่องจากติดภาระทางบ้าน เช่นการเลี้ยงดูลูกหลาน อาจเป็นผู้ที่มีหรือไม่มีปัญหา ทุกข์ยากเดือดร้อน การที่ผู้สูงอายุมีปัญหาทางสังคมด้านนี้จำเป็นต้องได้รับการช่วยเหลือเกื้อกูลจากหน่วยงานด้านสังคม โดยการประสานงานของทีมสุขภาพ ทั้งนี้เพื่อสร้างสุขภาวะให้ผู้สูงอายุกลุ่มนี้

3. ผู้สูงอายุกลุ่มติดเตียง (Bed bound elder) จะแบ่งเป็น 2 กลุ่มย่อย คือ กลุ่มติดเตียง (Bed bound elder) และ กลุ่มติดเตียงระยะสุดท้าย (Bed bound elder-end of life)

กลุ่มติดเตียง (Bed bound elder) ไม่มีความสามารถในการช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวันได้ต้องได้รับการช่วยเหลือจากผู้อื่น และเป็นกลุ่มที่มีโรคเรื้อรังหลายโรคและมีภาวะแทรกซ้อน

ในด้านสุขภาพ เป็นกลุ่มที่มีความจำกัดในการทำกิจวัตรพื้นฐานประจำวัน ต้องได้รับความช่วยเหลือจากผู้อื่น การเคลื่อนไหว ไม่สามารถเคลื่อนไหวตำแหน่งตัวเองในขณะนั่งหรือในท่านอนได้ ต้องได้รับความช่วยเหลือ การรับประทานอาหาร มีภาวะกลืนลำบาก มีผู้ป้อนอาหารให้ หรืออาจจะได้รับสารอาหารผ่านช่องทางอื่น เช่นการใส่สายยางผ่านทางจมูกเพื่อให้สารอาหาร การขับถ่าย ต้องขับถ่ายในท่านอน มีการใช้ผ้าอ้อมและจะต้องมีการเปลี่ยนผ้าอ้อมเป็นประจำ คนกลุ่มนี้จะมีภาวะโรคประจำตัวหลายโรคทั้งที่ควบคุมได้และไม่ได้ มีการเจ็บป่วยเรื้อรังมายาวนาน

ในด้านสังคม ผู้สูงอายุกลุ่มนี้ไม่สามารถมีส่วนร่วมทางสังคมได้ด้วยตนเอง จำเป็นต้องพึ่งพา ครอบครัว-ผู้อื่น-สังคม ในการมีส่วนร่วมทางสังคม อาจเป็นผู้มีปัญหาทุกข์ยาก เดือดร้อน เรื่องของการดูแลช่วยเหลือ หรือเรื่องปัญหาทางจิตใจ ซึ่งมักมีปัญหาด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้านร่วมกัน ซึ่งจะต้องได้รับความช่วยเหลือจากสังคม

4. ผู้สูงอายุกลุ่มระยะสุดท้าย (Bed bound elder-end of life) กลุ่มผู้สูงอายุที่มีภาวะเจ็บป่วยด้วยโรคที่มีภาวะของโรคและการดำเนินโรคที่มีความรุนแรงขึ้นเรื่อย ๆ การตอบสนองต่อการรักษาไม่ได้ ไม่สามารถรักษาให้ได้ และอาจเป็นสาเหตุที่นำไปสู่การเสียชีวิตได้ หรือเป็นผู้ที่มีความชราภาพมาก ผู้ป่วยกลุ่มนี้อาจจะมีระยะเวลาเหลืออยู่สั้น ดังนั้นอาจมีความเจ็บป่วยหรือความเสื่อมถอยที่ทรุดลงเรื่อย ๆ จนเสียชีวิต

สำหรับการแบ่งกลุ่มผู้สูงอายุโดยการใช้อายุเป็นเกณฑ์ได้มีการแบ่งช่วงอายุ มีหลายแนวคิดในการแบ่งกลุ่มของผู้สูงอายุโดยหลักจะแบ่งกลุ่มผู้สูงอายุ ไว้ อาทิเช่น ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนตะวันออกเฉียงเหนือ, 2543 หน้า 8 อ้างถึงใน วาสนา เล่าตง, 2555, หน้า 20) และ แผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2545-2564) ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1 พ.ศ. 2552 ได้เสนอแบ่งกลุ่มผู้สูงอายุ เป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

ผู้สูงอายุวัยต้น อายุระหว่าง 60-69 ปี

ผู้สูงอายุวัยกลาง อายุระหว่าง 70-79 ปี

ผู้สูงอายุวัยปลาย อายุตั้งแต่ 80 ปีขึ้นไป

สำหรับ ยูริก และคนอื่น ๆ (Yuriek A.G., et al., 1980, 31 อ้างถึงในใน วาสนา เล่าตง, 2555, หน้า 20) ได้กำหนดเกณฑ์การแบ่งช่วงอายุของผู้สูงอายุ ตามหลักของสถาบันผู้สูงอายุแห่งชาติ (National Institute of Aging) ประเทศสหรัฐอเมริกา โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

กลุ่มผู้สูงอายุวัยต้น (Young-Old) มีอายุ 60-74 ปี

กลุ่มผู้สูงอายุวัยปลาย (Old-Old) มีอายุ 75 ปีขึ้นไป

1.3 การเปลี่ยนแปลงในวัยสูงอายุ

ความสูงอายุนั้นจะขึ้นอยู่กับเวลาของการมีชีวิตและสัมพันธ์โดยตรงกับความเจริญและความเสื่อมถอยของร่างกายมนุษย์ ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ (Lewis, 1995 อ้างถึงใน จิตติวัชร พรนิธิพันธ์, 2552) วัยสูงอายุเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงทุกองค์ประกอบของมนุษย์ ดังนี้

1. การเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย (Physiological changes) ผู้สูงอายุจะมีการเปลี่ยนแปลงแห่งความเสื่อมอย่างถดถอยลงทุกระบบของร่างกาย ผิวหนังบางลง เห็นขุ่นนิกขาดง่าย การระบายความร้อนไม่ดี ผมนมีจำนวนลดลง การเคลื่อนไหวและความคิดเชิงซ้าสายตาเสื่อม มองเห็นไม่ชัด หูตึง การรับกลิ่นลดลง กล้ามเนื้ออ่อนแรง กระดูกเสื่อมระบบหัวใจและหลอดเลือดเสื่อมระบบภูมิคุ้มกันทำงานลดลง ระบบทางเดินหายใจเสื่อมลง ทำให้เกิดโรคต่าง ๆ ได้ง่าย เช่น โรคหัวใจ โรคความดันโลหิตสูง โรคติดเชื้อต่าง ๆ ซึ่งความเสื่อมจะเกิดขึ้นกับบุคคลที่ไม่เท่ากัน ส่งผลให้ผู้สูงอายุมีร่างกายที่อ่อนแอไม่สามารถช่วยเหลือหรือดูแลตัวเองได้นำไปสู่การเจ็บป่วยของผู้สูงอายุ

2. การเปลี่ยนแปลงทางจิตใจ (Psychological changes) ผู้สูงอายุมีการเปลี่ยนแปลงในเรื่องนิสัยใจคอ บุคลิกภาพ เป็นไปตามความคิดของตนและคนรอบข้าง ซึ่งผู้สูงอายุรับรู้ถึงอายุตนเองและคนรอบข้างพูด ผู้สูงอายุจะรู้สึกว่าคุณไม่เป็นที่ต้องการของคนที่คุณอายุต่ำกว่า จึงมีลักษณะใจน้อยใจ อ่อนไหวง่าย รู้สึกไม่มั่นคง โกรธง่าย ไม่ปลอดภัย ความจำสั้น ผู้สูงอายุจะมีการเรียนรู้ช้าลง แต่การเรียกกลับซึ่งเป็นความจำระยะยาวยังคงสูงอยู่ในด้านสติปัญญาจะมีการเปลี่ยนแปลงด้านสติปัญญาเสื่อมถอยลงเพียงเล็กน้อยหรือไม่เปลี่ยนแปลงเลย

3. การเปลี่ยนแปลงทางสังคม (Social changes) เมื่อเข้าการเป็นผู้สูงอายุหน้าที่และบทบาททางสังคมน้อยลง และมีข้อจำกัดทางร่างกายและทำให้ผู้สูงอายุห่างเหินจากสังคม เพื่อนลดน้อยลง รายได้ลดน้อยลง การดำเนินชีวิตเปลี่ยนไป การเปลี่ยนแปลงจากสังคมกลายเป็นสังคมอุตสาหกรรมทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในลักษณะของครอบครัวที่อยู่กันหลายคนมาเป็นครอบครัว

เดี่ยวที่อยู่ 1-2 คน จึงส่งผลต่อผู้สูงอายุต้องอยู่บ้านคนเดียว ทำให้เกิดโดดเดี่ยว รู้สึกเหงา อีกทั้งการขาดการติดต่อกับเพื่อนฝูงและคูชีวิต ทำให้ผู้สูงอายุรู้สึกโดดเดี่ยวมากขึ้นจะรู้สึกซึมเศร้า สิ้นหวังซึ่งเป็นอันตรายต่อสุขภาพจิต (อาภา ใจงาม, 2536)

สรุปได้ว่า ผู้สูงอายุมีการเปลี่ยนแปลงหลายด้านทั้งด้านร่างกาย จิตใจและสังคมซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงแบบเสื่อมถอยและลดลงเรื่อยๆ ในด้านร่างกายจะมีความเสื่อมของอวัยวะต่าง ๆ ทั้งภายในและรูปร่างภายนอก ด้านจิตใจจะมีการเปลี่ยนแปลงเรื่องนิสัยใจคอ บุคลิกภาพ ด้านสังคมมีการเปลี่ยนแปลงบทบาทและหน้าที่ ทำให้ผู้สูงอายุเป็นโรคซึมเศร้า โดดเดี่ยว จากการเปลี่ยนแปลงทำให้ผู้สูงอายุประสบปัญหาความต้องการที่แตกต่างกันจากบุคคลอื่น ในการดำเนินชีวิต ดังนั้นการส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สูงอายุจำเป็นต้องการตอบสนองความต้องการให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงในวัยสูงอายุเพื่อให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

1.4 ภาวะสุขภาพผู้สูงอายุ

ความหมาย ของภาวะสุขภาพ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 (ราชบัณฑิตยสถาน, 2545) ให้ความหมายภาวะสุขภาพว่า สุขภาพ หมายถึง ความสุขปราศจากโรค มีความสบาย เมื่อมารวมกับคำว่า ภาวะ ซึ่งมีความหมายว่า ความมีความเป็น หรือ ปราบกฎก็จะสามารถอธิบายได้ว่า ภาวะสุขภาพ คือ การที่บุคคลมีความสุข ความสบายปราศจากโรค สำหรับความหมายทางการแพทย์ หมายถึง การที่บุคคลมีสภาพความสมบูรณ์ แข็งแรงของร่างกายและจิตใจ มีพัฒนาการเหมาะสมตามวัย และสามารถทำหน้าที่ตามบทบาทของตนเองอย่างปกติ

องค์การอนามัยโลก ให้ความหมายสุขภาพไว้ว่า “Health is a state of complete physical, mental, social and spiritual well-being and not merely the absence of disease or infirmity” ซึ่ง น.พ. ประเวศ วะสี กล่าวว่า คำนิยามนี้ มีความครอบคลุมและลึกซึ้ง เป็น อุดมคติหรืออุดมการณ์ของมนุษยชาติ โดยได้อธิบายถึงความหมายของคำนิยามไว้ ดังนี้

“สุขภาพ หมายถึง สุขภาวะที่สมบูรณ์ของทางกาย ทางจิต ทางสังคม และทางจิตวิญญาณ”

สุขภาวะที่สมบูรณ์ทางกาย หมายถึง ร่างกายที่แข็งแรงและสมบูรณ์ มีปัจจัยหรือมีเศรษฐกิจพอเพียง ไม่มีอันตราย มีสิ่งแวดล้อมรอบข้างที่ดี

สุขภาวะที่สมบูรณ์ทางจิต หมายถึง จิตใจที่มีความสุข รื่นเริง คล่องแคล่ว มีความเมตตา มีสติ มีสมาธิ มีปัญญา

สุขภาวะทางจิตสังคม หมายถึง มีครอบครัวอบอุ่น มีการอยู่ร่วมกันด้วยดี ชุมชนเข้มแข็ง สังคมมีความยุติธรรม มีความเสมอภาค มีความเป็นประชาสังคม มีสันติภาพ มีระบบและการบริการที่ดี

สุขภาวะที่สมบูรณ์ทางจิตวิญญาณ หมายถึง เมื่อทำความดี หรือจิต สัมผัสกับสิ่งที่มีค่าสูง หรือสิ่งที่สูงสุด เช่น การมีความเมตตา กรุณา การเสียสละ การเข้าถึงบุญที่ทำให้ หรือการเข้าถึงพระผู้ เป็นเจ้า เป็นต้น ความสุขทางจิตวิญญาณเป็นความสุขที่ไม่อยู่บน ความเห็นแก่ตัว แต่เป็นสุขภาวะที่ เกิดขึ้นเมื่อมนุษย์หลุดพ้นจากความมีตัวตน จึงมีอิสรภาพ มีความ ผ่อนคลายอย่างยิ่ง สบายอย่างยิ่ง สุขภาพดีอย่างยิ่ง มีผลดีต่อสุขภาพทางกาย ทางจิต และทางสังคม

บรูคและคณะ (Brook et al., 1979) ให้นิยามไว้ว่า สุขภาพเป็นสภาพทางร่างกาย จิตใจ สังคม และการรับรู้สุขภาวะ โดยภาวะสุขภาพมี 3 มิติ ได้แก่ 1) มิติสุขภาพด้านกาย หมายถึง ความสามารถในการกิจกรรมต่างๆ เช่น การทำกิจกรรมทั่วไปสามารถกระทำได้เหมือนบุคคลอื่นๆ 2) มิติสุขภาพด้านจิตใจ หมายถึง ความผิดปกติทางจิตใจ เช่น โรควิตกกังวลทุกเรื่อง ความคิดด้านบวก การควบคุมตนเอง 3) มิติด้านสังคม หมายถึง การพูดคุยกับคนในสังคมและบุคคล อื่นทั่วไป การทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นในสังคม การรับรู้ภาวะสุขภาพใน 6 ด้าน ได้แก่ การรับรู้ภาวะ สุขภาพในอดีต การรับรู้ภาวะสุขภาพปัจจุบัน การรับรู้ภาวะสุขภาพในอนาคต ความต้านทานโรค หรือการเสี่ยงต่อความเจ็บป่วย ความวิตกกังวล หรือความสับสนเกี่ยวกับสุขภาพ และความเข้าใจ เกี่ยวกับความเจ็บป่วย จะเห็นได้ว่าการให้ความหมายของสุขภาพมีความแตกต่างกันออกไป อย่างไรก็ตามผู้วิจัย ขอเสนอลักษณะของสุขภาพในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. สุขภาพในทางการแพทย์ หมายถึง การปราศจากโรค เป็นลักษณะที่เน้นถึง โครงสร้าง ของร่างกาย เรื่องยา และการรักษาทางด้านพยาธิวิทยา การพิจารณาการหายจาก อาการของโรค ประกอบด้วยการพิจารณาว่าไม่มี โรคหรือมีสุขภาพในเชิงบวก (Positive Health) คือสุขภาพดี (Healthy) ประกอบด้วยความสุข (Well-being) และการมีสมรรถภาพ (Fitness) ส่วนมุมมอง สุขภาพในเชิงลบ (Negative health) หรือการมีโรค (Unhealthy) คือภาวะที่มีปัญหาทางด้านสุขภาพ ความเจ็บป่วย การได้รับภัยอันตราย ต่าง ๆ หรือความพิการ อาจเกิดขึ้นเพียงอย่างเดียว หรือมีภาวะ ต่าง ๆ ร่วมด้วยในช่วงระยะเวลาสั้นหรือ ยาว ส่งผลทำให้มีภาวะสุขภาพที่ไม่ดี

ข้อจำกัดในมุมมองของสุขภาพดังกล่าวคือ ไม่สามารถระบุภาวะสุขภาพได้อย่าง ชัดเจน เนื่องจากการมองเฉพาะเวลาที่บุคคลนั้นมีความเจ็บป่วยเกิดขึ้นเท่านั้น ตัวอย่างเช่น ชายไทยอายุ 20 ปี สูบบุหรี่วันละ 1 ซองมา 20 ปี และไม่มีความคิดที่จะเลิกสูบ ดื่มสุรา สับดาห์ละ 1-2 ครั้ง ชอบ เที่ยวกลางคืน ไม่ชอบงานที่ทำอยู่และเพื่อนร่วมงานมากนัก นอนไม่ค่อยหลับเนื่องจาก เครียดจาก งาน ค่อนข้างอ้วน แต่การตรวจสุขภาพประจำปีไม่พบภาวะผิดปกติใด ๆ เมื่อพิจารณาแล้ว ชายคนนี้มีสุขภาพดีแต่ยังไม่ชัดเจนมากนักเพราะยังอยู่บนเส้นตรงของความต่อเนื่องระหว่างสุขภาพกับ การ ปราศจากสุขภาพ คือก่อนมาทางปราศจากสุขภาพแต่ไม่มี โรคแทรกซ้อน เป็นบุคคลที่มีความเสี่ยง

สูงต่อการเกิดโรค แต่ยังไม่มีการเกิดขึ้น จึงยังระบุไม่ได้ว่าเป็นบุคคลที่มีสุขภาพดี (สมจิต หนูเจริญกุล, วัลลา ตันตโยทัย และรวมพร คงกำเนิด, 2543)

2. สุขภาพในลักษณะของความต่อเนื่องระหว่างสุขภาพและความเจ็บป่วย เป็น รูปแบบของสุขภาพที่เน้นความเป็นพลวัต (Dynamic) กล่าวคือ สุขภาพมีการเปลี่ยนแปลง ตลอดเวลา จากภาวะที่มีสุขภาพสูงสุด (Optimal Wellness) คือการไม่เจ็บป่วยหรือมีภาวะบกพร่อง (Impairment) จนเมื่อมีอาการเจ็บป่วยเกิดขึ้นและมีอาการรุนแรง จะมีผลต่อภาวะสุขภาพก่อให้เกิด การเจ็บป่วยรุนแรงถึงแก่ความตาย แนวคิดนี้การมีสุขภาพดีและความ เจ็บป่วยจนถึงตายอยู่บนเส้นตรงเดียวกัน มีความต่อเนื่องกัน แต่มีข้อจำกัดคือ เมื่อบุคคลมีความ เจ็บป่วยเกิดขึ้นเป็นการยากที่จะพูดถึงความปกติสุขเพราะความเจ็บป่วยจะทำให้บุคคลต้องรับทราบ ถึงบทบาทของผู้ป่วยกล่าวคือ การใช้พลังงานของตนเองเพื่อการฟื้นฟูและกลับมามีสุขภาพปกติ ดังนั้นสุขภาพดีกับการเจ็บป่วยอยู่ด้วยกัน ไม่ได้ การมองสุขภาพและความเจ็บป่วยในลักษณะนี้ จึงเป็น การมองมิติเดียว (สมจิต หนูเจริญกุล, วัลลา ตันตโยทัย และรวมพร คงกำเนิด, 2543)

ข้อดี ของการมองว่าสุขภาพ เป็นลักษณะของความต่อเนื่องระหว่างสุขภาพและความเจ็บป่วย คือ บุคลากรทางการแพทย์สามารถช่วยพัฒนาสุขภาพของบุคคลให้บรรลุถึงจุดสูงสุดซึ่งเป็น ภาวะที่บุคคลมีความสามารถในการต้านทานต่อโรคได้ดีมีสุขภาพแข็งแรง และในบุคคลที่มีสุขภาพไม่ แข็งแรงนั้น อาจมีมุมมองสุขภาพในลักษณะของความต่อเนื่องและสามารถส่งเสริมให้บุคคลมี พฤติกรรมด้านสุขภาพที่ถูกต้อง เช่น พฤติกรรมการบริโภคอาหาร การออกกำลังกาย การจัดการความเครียด ส่วนบุคคลที่มีภาวะเสี่ยงสูงต่อการเกิดความเจ็บป่วย จะทำให้บุคลากรทางการแพทย์ช่วยหาแนวทางในการปฏิบัติเพื่อให้บุคคลนั้นมีสุขภาพที่ดี มีความเสี่ยง ต่อการเกิดโรคน้อยลง

3. สุขภาพในลักษณะองค์รวม แนวความเชื่อแบบองค์รวมได้เข้ามามีบทบาทในเรื่องสุขภาพ บริการทางการแพทย์ และสาธารณสุขสมัยใหม่ในช่วงปลายทศวรรษที่ 1970 ถึงต้นทศวรรษ ที่ 1980 แนวคิดของภาวะสุขภาพแบบองค์รวมเชื่อในความเป็นมนุษย์ เพราะมนุษย์แต่ละคนเป็นองค์รวมอย่างผสมผสานของร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และจิตวิญญาณ แนวคิดสุขภาพแบบองค์รวมเป็นที่นิยมอย่างแพร่หลาย โดยเฉพาะองค์การอนามัยโลกที่ได้ให้ความสำคัญกับความของสุขภาพแบบองค์รวมด้วยเช่นกัน การมีสุขภาพดีในความหมายขององค์รวมหมายถึงการผสมผสานขององค์ประกอบทุกด้านของบุคคล โดยให้ความสำคัญของคนทั้งคน ไม่ใช่แค่แต่ละส่วน และบุคคลนั้นสามารถพัฒนาการทำหน้าที่เพื่อคงไว้เพื่อความผาสุกในชีวิต (Hahn & Payne, 1999 อ้างถึงใน ประเวศ วะสี , 2541) ดังนั้นการมีสุขภาพแบบองค์รวมจึง ครอบคลุมสุขภาพทางกาย สุขภาพทางจิต

และอารมณ์ สุขภาพทางสังคม และสุขภาพทางจิตวิญญาณ (Hahn & Payne, 1999 อ้างถึงในประเวศ วะสี, 2541) โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1 สุขภาพทางกาย (Physical health) เป็นลักษณะของสุขภาพที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับร่างกาย เช่น น้ำหนัก ส่วนสูง การทำหน้าที่ของร่างกาย

3.2 สุขภาพทางจิตและอารมณ์ (Mental health) เป็นลักษณะของสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับการที่บุคคลมีความสามารถในการเข้าใจและยอมรับต่อการเผชิญสถานการณ์ต่าง ๆ ในการดำรงชีวิต เช่น สามารถปรับตัวได้ดีต่อสถานการณ์ที่ทำให้เกิดความเครียดเนื่องจากบุคคลนั้นตระหนัก ว่าความเครียดนั้นเป็นส่วนหนึ่งในชีวิต ซึ่งบุคคลสามารถจัดการกับความเครียด ความวิตกกังวล ความรู้สึกท้อแท้ หรือสิ้นหวัง

3.3 สุขภาพทางสังคม (Social health) เป็นลักษณะของสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับการมีสัมพันธที่ดีต่อผู้อื่น เช่น การให้ความช่วยเหลือบุคคลอื่น การเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชน การจัด สิ่งแวดล้อมให้เกื้อกูลต่อสุขภาพ ทั้งทางกายภาพ ชีวภาพ และสังคม เช่น ความร่มรื่น ความสะอาด ความปราศจากมลพิษ เป็นต้น (ประเวศ วะสี, 2541)

3.4 สุขภาพทางจิตวิญญาณ (Spiritual health) เป็นลักษณะของสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับสถานะที่ดีของปัญญาที่มีความรู้ทั่ว รู้เท่าทัน และความเข้าใจอย่างแยกได้ในเหตุผลแห่งความดี และความซื่อ ความมีประโยชน์และความมีโทษ ซึ่งนำไปสู่ความมีจิตอันดีงาม เอื้อเพื่อเพื่อแผ่ การมีความสุข ความพึงพอใจในชีวิตความเบิกบานใจ และมีอิสระในการดำเนินชีวิต (ประเวศ วะสี, 2541)

จะเห็นได้ว่า มุมมองของภาวะสุขภาพมีความหลากหลายดังที่กล่าวไว้ข้างต้น ดังนั้นในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ให้ความหมายโดยสรุปของภาวะสุขภาพ ว่าหมายถึง สภาพทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์สังคม และจิตวิญญาณ ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 มิติ ได้แก่ 1) มิติสุขภาพกาย เป็นความสามารถในการปฏิบัติกิจกรรม ซึ่งเป็นกิจกรรมที่บุคคลทั่วไปสามารถปฏิบัติได้ ประกอบด้วย การดูแลตนเอง ได้แก่ การรับประทานอาหาร การเคลื่อนไหว ได้แก่ การเดิน การวิ่ง การปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ ได้แก่ การปฏิบัติกิจกรรมงานบ้าน และกิจกรรมยามว่าง 2) มิติสุขภาพใจ เป็นปรากฏการณ์ความผิดปกติทางจิตใจเกี่ยวกับความวิตกกังวล ภาวะซึมเศร้า ความรู้สึกต่อสภาพร่างกายโดยทั่วไป ความรู้สึกในทางบวก ความสามารถในการควบคุมตนเอง และความมีพลังในตัวเอง 3) มิติสุขภาพสังคม คือ การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เป็นการทำหน้าที่ทางสังคม และการมีกิจกรรมที่มีส่วนร่วมในสังคม และ 4) มิติสุขภาพจิตวิญญาณ เป็นสถานะที่ดีของปัญญาที่มีความรู้เท่าทันและความเข้าใจอย่างแยกได้ในเหตุผลแห่งความดีและความซื่อ เช่น สุขภาพและความพึงพอใจ ในชีวิต ความเบิกบานใจและมีอิสระในการดำเนินชีวิต

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุ

2.1 สวัสดิการผู้สูงอายุ

สิทธิและสวัสดิการผู้สูงอายุผู้สูงอายุมีสิทธิได้รับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ (กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2548)

1. ด้านการแพทย์และสาธารณสุข
2. ด้านการศึกษา การศาสนา และข้อมูลข่าวสาร
3. ด้านการประกอบอาชีพ ฝึกอาชีพที่เหมาะสม
4. ด้านการพัฒนาตนเอง การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม การรวมกลุ่มในลักษณะเครือข่าย ชุมชน
5. ด้านการอำนวยความสะดวกและความปลอดภัย ในบ้าน สถานที่ต่าง ๆ ยานพาหนะ หรือบริการสาธารณะอื่น ๆ
6. ด้านการลดหย่อนค่าโดยสาร และการอำนวยความสะดวกความสบายในการเดินทางของการรถไฟแห่งประเทศไทย
7. ด้านการยกเว้นค่าเข้าชมแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ที่มีรัฐบาลเป็นคนควบคุมดูแล
8. ด้านการช่วยเหลือผู้สูงอายุ ที่ได้รับอันตราย จากการถูกรังแกหรือถูกแสวงหาประโยชน์ต่างๆ โดยมีขอบด้วยกฎหมายหรือถูกทอดทิ้ง
9. การให้คำปรึกษา แนะนำ ดำเนินการเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับคดีความ และการแก้ไขปัญหาชีวิตในครอบครัว
10. ด้านการช่วยเหลือที่พักอาศัย เครื่องนุ่งห่มและอาหารให้ตามความจำเป็นหรือความต้องการตามปริมาณที่พอดี
11. ด้านการช่วยเหลือเงินเบี้ยยังชีพ
12. การสงเคราะห์ในการช่วยเหลือเรื่องจัดการศพตามประเพณี
13. การจัดบริการสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ การจัดกิจกรรมภายในและภายนอกและนันทนาการตามที่คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติประกาศกำหนด
14. การจัดบริการเพื่ออำนวยความสะดวกด้านพิพิธภัณฑ์ โบราณสถาน หอจดหมายเหตุแห่งชาติ และการจัดกิจกรรมด้านวัฒนธรรม ศิลปะ และศาสนา ตามที่คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติประกาศกำหนด
15. ด้านการลดหย่อนภาษีเงินได้ และการลดหย่อนภาษีให้แก่ผู้บริจาคทรัพย์สิน เงินให้แก่กองทุนผู้สูงอายุ
16. ด้านกองทุนผู้สูงอายุ

2.2 สวัสดิการสังคม

การจัดสวัสดิการสังคม คือ การกำหนดเกณฑ์คุณภาพชีวิตที่ดี หรือการอยู่ดี กินดี (Quality of life or well-being) ควบคู่กับการใช้นโยบายทางสังคม เพื่อสร้างระบบบริการสังคม อย่างครอบคลุม เพื่อนำไปสู่การสร้างความมั่นคงของมนุษย์และความมั่นคงทางสังคม (มาริสสา ภูเพ็ชร์, 2535 อ้างถึงใน ระพีพรรณ คำหอม, 2549) จากความหมายดังกล่าว มีนักวิชาการต่างประเทศ และ นักวิชาการไทย ได้นิยามเป็นจำนวนมากซึ่งสามารถสะท้อนองค์ประกอบของสวัสดิการสังคม ได้ดังต่อไปนี้

Encyclopedia Britannica (อ้างถึงใน ระพีพรรณ คำหอม, 2549) กล่าวว่า “สวัสดิการสังคม” หมายถึง การปฏิบัติจัดทำโดยส่วนราชการหรือเอกชน เป็นการปฏิบัติจัดทำเพื่อช่วยเหลือบุคคล ครอบครัว กลุ่มชน และชุมชนให้มีมาตรฐานการครองชีพอันดี มีสุขภาพและสังคมที่น่าพึงพอใจ มุ่งเน้นให้สามารถช่วยเหลือตนเองได้ และช่วยเหลือคนในสังคมเดียวกัน

John Turner (1974 อ้างถึงใน สุเทพ เชาวลิต, 2527) ได้พูดถึง “สวัสดิการสังคม” เป็นการส่งเสริมให้ ประชาชนมีความเป็นอยู่ขั้นพื้นฐานอย่างมั่นคงทั่วกันและครอบคลุมบริการกับบุคคล และชุมชน ในรูปแบบการพัฒนาสังคม การเสริมสร้างบุคคล ให้เผชิญกับสภาพปัญหาทางร่างกาย จิตใจ สังคม เศรษฐกิจ และพยายามขจัดภาวะที่พึงตนเองไม่ได้ของประชาชนให้หมดไป

Friedlander and Apte (1980 อ้างถึงใน วันทนีย์ วาสิตะสิน, 2536) กล่าวว่า สวัสดิการสังคม เป็นระเบียบนโยบายผลประโยชน์และบริการ ซึ่งดำเนินการบริการต่าง ๆ เป็นตามความสอดคล้องของรัฐและความต้องการของสังคม

Federigo (1980 อ้างถึงใน ระพีพรรณ คำหอม, 2549) กล่าวว่า สวัสดิการสังคม เป็นสถาบันที่สำคัญสถาบันหนึ่งในสังคม ในขณะที่ทุกสังคมประกอบไปด้วยอย่างน้อย 5 สถาบัน ได้แก่ (1) สถาบันครอบครัว (2) สถาบันการศึกษา (3) สถาบันศาสนา (4) สถาบันการเมือง และ (5) สถาบันเศรษฐกิจ ส่วน สวัสดิการทางสังคมเป็นสถาบันที่ (6) ที่มีการทำหน้าที่อย่างสำคัญเด่นชัดในสังคม และมีความสัมพันธ์ อย่างแยกไม่ออกกับสถาบันทั้งหมด

วันทนีย์ วาสิตะสิน (2536) กล่าวว่า สวัสดิการทางสังคม เป็นเรื่องของคนในสังคม เพราะคำว่าสวัสดิการหรือสวัสดิภาพ หมายถึง การอยู่ดีกินดี (Social well-being) ของทุกคนไม่ใช่แค่ผู้ยากไร้เท่านั้น แต่เป็นของคนทุกคนในโลกนี้ตามปรัชญาสากลขององค์การสหประชาชาติในเรื่องสิทธิมนุษยชน กล่าวว่า ทุกคนได้รับการตอบสนองในความต้องการขั้นพื้นฐาน ดังนั้นรัฐจะต้องจัดบริการพื้นฐานเป็นการให้มิงานทำ เพื่อจะมีเงินที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค ซื้อเสื้อผ้า

มีสถานพยาบาลสำหรับประชาชนเมื่อเจ็บไข้ได้ป่วย ไม่ว่าจะอาศัยอยู่ในเมือง หรือชนบทที่อยู่ห่างไกล

สุวรรณ รื่นยศ (อ้างถึงใน สุเทพ เชาวลิต, 2527) กล่าวว่า “งานสวัสดิการสังคม” หมายถึง การดำเนินการทุกอย่างของรัฐและเอกชน เพื่อช่วยเหลือเกื้อกูลเพื่อนมนุษย์ หรือกลุ่มชนที่รวมกันเป็น สังคม เป็นชาติ ผู้ที่ไม่สามารถช่วยตนเองให้มีความสุขทั้งทางกายและจิตใจ ให้มีปัจจัยอันจำเป็นแก่การดำรงชีพ คือ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค ตลอดจนการบำบัดโรคภัยไข้เจ็บ การศึกษาอบรมตามสมควรแก่อัธยาศัยและความรู้ที่จะทำมาหาเลี้ยงชีพ โดยสุจริต เพื่อความเรียบร้อยอยู่และความเป็นปึกแผ่นของสังคม

มาริสสา ภูเพ็ชร์ (2535) กล่าวว่า “สวัสดิการสังคม” หมายถึง การช่วยเหลือประชาชนในการดำรงชีวิตที่ดี ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี การช่วยเหลือมีหลากหลายรูปแบบ เช่น เงินหรือค่าตอบแทนสิ่งของการดูแล และการให้บริการ โดยมีรูปแบบของกิจกรรมด้าน การศึกษา การสาธารณสุข ที่อยู่ อาศัย การประกันรายได้ การจ้างงาน และบริการสังคม

คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนางานสังคมสงเคราะห์แห่งชาติ (2534) นิยามว่า “สวัสดิการสังคม” หมายถึง การจัดบริการสังคม เพื่อจัดระเบียบและแก้ไขปัญหาทางสังคมเพราะประชาชนไม่สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้และไม่สามารถปรับตัวเข้ากับระบบของสังคมได้ และไม่สามารถทำหน้าที่ทางสังคมของตนเองได้ บริการต่างๆดังกล่าวทำขึ้นมาเพื่อตอบสนอง ความต้องการพื้นฐานของประชาชน และความมั่นคงทางสังคมตามระดับมาตรฐานเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนดียิ่งขึ้น

สวัสดิการสังคม (พระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม, 2546) หมายถึง การแก้ไขปัญหา และส่งเสริมความมั่นคงทางสังคมและการพัฒนา และตอบสนองขั้นพื้นฐานของประชาชน ให้สามารถพึ่งตนเองได้อย่างเหมาะสม และมีคุณภาพชีวิตที่ดี ความเป็นธรรม ให้เป็นไปตามมาตรฐานของรัฐบาลที่กำหนดมา ทั้งทางด้านการศึกษา สุขภาพอนามัย แหล่งที่พักอาศัย การมีรายได้ การทำงาน นันทนาการ บริการสังคมทั่วไป ความยุติธรรม เป็นสิทธิที่ประชาชนทุกคนจะต้องได้รับ และทุกคนต้องมีส่วนร่วมในการจัดสวัสดิการสังคม

เรณู โชติฉิลก (ม.ป.ป อ้างถึงใน ระพีพรรณ คำหอม, 2549)กล่าวว่า “งานสวัสดิการสังคม” หมายถึง ความเป็นอยู่ของประชาชนขั้นพื้นฐาน โดยสวัสดิการสังคมจะต้องประกอบด้วย การมีหลักประกันรายได้ขั้นต่ำ การจัดหาบ้านช่องที่พักอาศัยของประชาชน มีบริการเรื่องสุขภาพของ ประชาชน มีระบบการประกันสังคม

นิคม จันทรวีฑูร (ม.ป.ป อ้างถึงใน ระพีพรรณ คำหอม, 2549) กล่าวว่า “งานสวัสดิการสังคม” หมายถึง โครงการที่รัฐหรือสังคมจัดขึ้น เพื่อช่วยเหลือคนที่ด้อยทางเศรษฐกิจและสังคม

และไม่สามารถช่วยตนเองได้ ได้แก่ เด็กกำพร้า เด็กอนาถาไร้ที่พึ่ง เด็กเร่ร่อนไร้ที่พึ่ง และคนยากจน ที่ขาดรายได้ในการ ครองชีพ คนชรา คนพิการ และผู้ประสบภัยต่าง ๆ เป็นต้น โครงการส่วนมากจะ ดำเนินการโดยรัฐ เรียกว่า “การประชาสงเคราะห์” สำหรับโครงการที่ดำเนินการโดยองค์กรเอกชน เรียกว่า “การสังคมสงเคราะห์” สวัสดิการสังคมเป็น โครงการที่ทำให้ได้รับประโยชน์ไม่ต้องออก เงินสมทบ โดยได้เงินค่าใช้จ่ายจากงบประมาณของรัฐ และการบริจาคในกรณีที่เป็น โครงการที่ ดำเนินการโดยองค์กรเอกชน

สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของ มนุษย์ (2549) ได้ให้ความหมายของสวัสดิการทางสังคม หมายถึง การจัดสวัสดิการต่าง ๆ ของ ภาครัฐและเอกชน ในลักษณะของการช่วยเหลือและส่งเสริมให้ประชาชนทุกคนได้รับการ ตอบสนอง ความต้องการขั้นพื้นฐานในการดำรงชีวิต เพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี (Quality of life) และ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติ

คณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการสังคมแห่งชาติ ได้ ปรับนิยามความหมายของ สวัสดิการสังคม (Social welfare) ในแผนพัฒนางานสวัสดิการสังคมและสังคมสงเคราะห์แห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ.2545-2549) ว่าหมายถึง ระบบการจัดบริการสังคม เพื่อแก้ไขปัญหาสังคมและ ป้องกัน และพัฒนาสังคมพร้อมส่งเสริมความมั่นคงทางสังคม เพื่อแสดงให้เห็นถึงการที่ประชาชน สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้ตามมาตรฐานของรัฐบาล โดยบริการดังกล่าวต้องตอบสนองความ ต้องการพื้นฐานของประชาชนให้ได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม ทั้งในด้าน การศึกษา สุขภาพอนามัย แหล่งที่อยู่อาศัย มีรายได้เลี้ยงตนเอง มีงานทำเพื่อหารายได้ มีสวัสดิการ แรงงานตามมาตรฐาน การมีนันทนาการ มีความมั่นคงทางสังคม และบริการทางสังคมทั่วไป โดย ระบบการจัดบริการสังคมต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และสิทธิที่ประชาชนต้องได้รับและ เข้ามามีส่วนร่วมในระบบการจัดบริการสังคมในทุกระดับ

สรุปได้ว่า ระบบการจัดบริการทางสังคมซึ่งเกี่ยวกับการป้องกัน การแก้ไขปัญหา การ พัฒนา และการส่งเสริมความมั่นคงทางสังคม เพื่อตอบสนองความจำเป็นขั้นพื้นฐานของ ประชาชน ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและพึ่งตนเองได้อย่างทั่วถึง เหมาะสม เป็นธรรม และให้เป็นไป ตามมาตรฐาน ทั้งทางด้านการศึกษา สุขภาพอนามัย ที่อยู่อาศัย การทำงานและการมีรายได้ กีฬา และนันทนาการ กระบวนการยุติธรรม และบริการทางสังคมทั่วไป โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็น มนุษย์ สิทธิที่ประชาชนจะต้องได้รับ และการมีส่วนร่วมในการจัดสวัสดิการสังคมทุกระดับ

2.3 รูปแบบสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุ

1. การประกันสังคม (Social insurance) เป็นการสร้างหลักประกันสังคมในการดำรงชีวิตและคุ้มครองลูกจ้าง ปัญหาขาดรายได้เมื่อเกษียณอายุการทำงาน สภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงทำให้ผู้สูงอายุได้รับการเกื้อหนุนจากครอบครัวลดน้อยลง ปัญหาสุขภาพที่เรื้อรังส่งผลให้มีความใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลที่สูงขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2548)

ระบบประกันสังคมในประเทศไทย ประกอบด้วยกองทุนต่าง ๆ ดังนี้

1.1 กองทุนประกันสังคมกรณีชราภาพ เป็นการส่งเสริมการออมสำหรับกลุ่มแรงงานที่เป็นลูกจ้างในภาคเอกชนของกระทรวงแรงงาน

1.2 กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) เป็นการออมภาคบังคับสำหรับกลุ่มข้าราชการ

1.3 กองทุนสำรองเลี้ยงชีพสำหรับลูกจ้างประจำของส่วนราชการซึ่งจดทะเบียน (กสจ.) ผลประโยชน์ที่ได้รับ คือ เงินบำเหน็จลูกจ้างและเงินที่สมาชิกส่งสทบเข้ากองทุน

1.4 กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เป็นจุดเริ่มต้นของการส่งเสริมการออมแบบสมัครใจ

1.5 กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ เป็นการออมแบบสมัครใจ สำหรับกลุ่มประชาชนทั่วไปที่มีกำลังการออมมาก

1.6 กองทุนสงเคราะห์ครูใหญ่และครู โรงเรียนเอกชนซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้จัดตั้งขึ้น เป็นการออมภาคบังคับ

1.7 กองทุนทวิสุข เป็นกองทุนที่จัดตั้งขึ้นโดยธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรออมเงินไว้ใช้เป็นสวัสดิการแก่ตนเองและครอบครัว

1.8 กองทุนสวัสดิการชุมชน เป็นการส่งเสริมการออมในระดับชุมชน เพื่อสร้างหลักประกันความมั่นคงของคนในชุมชนให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น โดยสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) และ

1.9 กองทุนการออมชราภาพ (กอช.) กระทรวงการคลังเป็นผู้จัดตั้งกองทุน เป็นกองทุนการออมเพื่อการชราภาพขั้นพื้นฐานแบบสมัครใจ

2. การช่วยเหลือสาธารณะ (Public assistance) เป็นการสงเคราะห์แบบให้เปล่า สำหรับผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือ เนื่องจากช่วยเหลือตนเองไม่ได้ ด้อยโอกาสทางสังคม และไร้ที่พึ่ง รูปแบบของสวัสดิการที่มีอยู่คือ

2.1 เบี้ยเลี้ยงยังชีพผู้สูงอายุ เป็นการจ่ายเงินแบบให้เปล่า ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 18 ตุลาคม 2554 ให้กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น (สจ.) จ่ายเบี้ยยังชีพแบบขั้นบันได

ให้กับผู้สูงอายุ โดยผู้ที่มีอายุ 60-69 ปี ได้รับเบี้ยยังชีพคนละ 600 บาทต่อเดือน ผู้ที่มีอายุ 70-79 ปี ได้รับเบี้ยยังชีพคนละ 700 บาทต่อเดือน ผู้ที่มีอายุ 80-89 ปี ได้รับเบี้ยยังชีพคนละ 800 บาทต่อเดือน และผู้ที่มีอายุ 90 ปี ขึ้นไป ได้รับเบี้ยยังชีพคนละ 1,000 บาทต่อเดือน โดยให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2554 เป็นต้นไป (www.thaigov.go.th) นอกจากนี้ ปียากร หวังมหารพร (2555) ได้ศึกษารูปแบบการจัดการเบี้ยยังชีพแก่ผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทย

2.2 กองทุนดูแลผู้สูงอายุที่ขาดที่พึ่ง โดยสำนักส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุ เป็นการให้ความช่วยเหลือผู้สูงอายุกรณีเดือดร้อนจากการทารุณกรรม ถูกแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมายและถูกทอดทิ้ง การสนับสนุนการจัดการงานศพผู้สูงอายุที่มีฐานะยากจน และการช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ประสบปัญหาความเดือดร้อนเรื่องที่พักอาศัย อาหารและเครื่องนุ่งห่ม

2.3 การได้รับคำปรึกษาในทางคดี การช่วยเหลือจากการทารุณกรรมและถูกทอดทิ้ง โดยกระทรวงยุติธรรมให้คำแนะนำ ปรึกษา ที่เกี่ยวข้องในทางคดีสำหรับผู้สูงอายุ

2.4 การยกเว้นค่าเข้าชมสถานที่ของรัฐ โดยกระทรวงคมนาคม และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและฯ ให้ผู้สูงอายุเข้าชมฟรี

2.5 การช่วยเหลือด้านค่าโดยสารยานพาหนะตามความเหมาะสม โดยกระทรวงคมนาคม ให้ความช่วยเหลือผู้สูงอายุโดยรถไฟ/ รถไฟฟ้า/ รถ บขส./ ขสมก. ลดค่าโดยสารครึ่งราคา และการบินไทยลดค่าโดยสารภายในประเทศ ร้อยละ 15

3. การบริการสังคม (Social service) เป็นระบบบริการที่ตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานของประชาชนประกอบด้วยบริการด้านต่าง ๆ 5 ด้าน คือ

3.1 ด้านสุขภาพอนามัย ประกอบด้วย

3.1.1 หลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ถือเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชน ให้บริการครอบคลุมด้านการตรวจสุขภาพ การรักษาพยาบาล และการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค ดำเนินงานโดยสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.)

3.1.2 การบริการทางการแพทย์และการสาธารณสุข จาก พรบ. ผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 และแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2545-2564) มีการจัดช่องทางเฉพาะสำหรับผู้สูงอายุ แยกจากผู้รับบริการทั่วไปในแผนกผู้ป่วยนอก

3.1.3 โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล เป็นโครงการสุขภาพที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของชุมชนและท้องถิ่น บนพื้นฐานแนวคิด “หุ้นส่วนการดูแล” ประกอบด้วยประชาชนในพื้นที่ สถานบริการสุขภาพ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3.1.4 การดูแลที่บ้าน (Home care) เป็นบริการสำหรับผู้สูงอายุอีกรูปแบบหนึ่ง ซึ่งเหมาะกับผู้ป่วยสูงอายุที่อาการไม่รุนแรงและไม่สะดวกในการเดินทางมารักษาที่โรงพยาบาล เป็น

การลดค่าเดินทางของผู้ใช้บริการ และผู้สูงอายุส่วนมากพึงพอใจที่จะรับการรักษาพยาบาลที่บ้าน (สุภานี อ่อนชื่นจิตร และฤทัยพร ตริตรอง, 2549)

3.1.5 โครงการอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ (อผส.) เป็นโครงการที่มุ่งแก้ไขปัญหา ผู้สูงอายุขาดผู้ดูแล ช่วยเหลือตนเองไม่ได้ ถูกทอดทิ้ง ถูกละเลย เพิกเฉย และผู้สูงอายุที่ได้รับการดูแลไม่ถูกต้อง โดยอาศัยการสร้างอาสาสมัคร จากอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) หรือประชาชนในชุมชนที่สมัครใจทำหน้าที่เป็นผู้ให้การดูแลช่วยเหลือฟื้นฟูผู้สูงอายุในชุมชน

3.2 ด้านการศึกษา ประกอบด้วย

3.2.1 การศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ โดยศูนย์ส่งเสริมการศึกษา นอกโรงเรียน กลุ่มเป้าหมายพิเศษ (ศกพ.) ได้พัฒนาแนวทางการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสำหรับผู้สูงอายุตามความต้องการและความสนใจของผู้สูงอายุ เช่น การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต สำหรับผู้สูงอายุ การเสริมสร้างคุณค่าและการพัฒนาที่ยั่งยืนสำหรับผู้สูงอายุ การเสริมสร้างความร่วมมือเพื่อความเข้มแข็งขององค์กรผู้สูงอายุ เป็นต้น

3.2.2 การศึกษาเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ เช่น “ชมรมการศึกษาเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (Old people playing young club: OPPY)” เป็นชมรมที่มุ่งเผยแพร่ความรู้และทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตให้แก่ผู้สูงอายุ โดยผู้สูงอายุจะต้องจ่ายค่าบริการเอง

3.3 ด้านที่อยู่อาศัย ประกอบด้วย การสงเคราะห์ที่อยู่อาศัยและการดูแล เป็นบริการในสถานสงเคราะห์สำหรับผู้สูงอายุที่ครอบคลุมความจำเป็นด้านปัจจัย 4 รวมทั้งบริการด้านการรักษาพยาบาล กายภาพบำบัด ศาสนกิจ งานอดิเรก นันทนาการ กิจกรรมส่งเสริมประเพณีและวัฒนธรรม ปัจจุบันมีสถานสงเคราะห์ของรัฐ 21 แห่ง

3.4 ด้านการมีงานทำและการมีรายได้ ประกอบด้วย กองทุนสวัสดิการผู้สูงอายุ สถาบัน พัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) จัดทำโครงการที่ยึดหลักการให้ผู้สูงอายุเป็นแกนนำในการกำหนดและตัดสินใจร่วมกันในการบริหารจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุกันเอง

3.5 ด้านบริการสังคมและนันทนาการ

3.5.1 ชมรมผู้สูงอายุ รูปแบบบริการทางสังคมสำหรับผู้สูงอายุในปัจจุบันมีการพัฒนาขึ้นอย่างมาก ชมรมผู้สูงอายุเป็นการรวมกลุ่มกันจากความสนใจทางสังคมและมีโอกาสร่วมกันในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ โดยเฉพาะการสร้างสุขทางกาย จิต และสังคม เพื่อให้ชีวิตมีคุณค่าและมีประโยชน์ทั้งครอบครัวและสังคมและตนเอง โดยมีสภาผู้สูงอายุและกระทรวงสาธารณสุขเป็นผู้สนับสนุนงบประมาณ แต่ผู้บริหารจัดการและดำเนินการหลัก คือ กลุ่มผู้สูงอายุเอง การดำเนินงานของชมรมผู้สูงอายุในลักษณะเครือข่าย ทำให้งานด้านผู้สูงอายุเข้มแข็งมากขึ้น

3.5.2 ศูนย์อเนกประสงค์สำหรับผู้สูงอายุ (ศศิพัฒน์ ยอดเพชร, 2544) เป็นสถานที่ที่เป็นศูนย์รวมขององค์การ ชุมชน ผู้สูงอายุ เพื่อจัดกิจกรรมด้านสุขภาพ สังคม จิตและปัญญา โดยมีแนวคิดพื้นฐานคือ การใช้ชุมชนเป็นฐานในการให้บริการการดูแลระยะยาวสำหรับผู้สูงอายุ และการจัดบริการแบบองค์รวม

3.5.3 ศูนย์ชุมชนสำหรับผู้สูงอายุ การบริการโดยไม่คิดค่าใช้จ่ายใดๆจากผู้สูงอายุ เช่น กิจกรรมนันทนาการ อาชีวบำบัด ออกกำลังกาย กายภาพบำบัด ศาสนกิจ และกิจกรรมในวันสำคัญต่างๆ

3.5.4 ศูนย์บริการผู้สูงอายุในวัด โครงการที่จัดตั้งขึ้นมาเพื่อสนับสนุนคนในชุมชนให้มีส่วนร่วมในการดูแลผู้สูงอายุ โดยมีวัดหรือสถาบันทางศาสนาเป็นศูนย์กลางในการจัดกิจกรรม

3.5.5 กองทุนผู้สูงอายุ เพื่อสนับสนุน โครงการสำหรับองค์กรของผู้สูงอายุหรือเพื่อคุ้มครองผู้สูงอายุ ส่งเสริม สนับสนุนผู้สูงอายุ มีความมั่นคง ให้มีศักยภาพ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

4. การช่วยเหลือแก่กุลของภาคประชาชน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2553) เป็นการจัสดัการสังคมโดยกลุ่มต่าง ๆ เป็นผู้ดำเนินการหลัก เช่น การจัสดัการชุมชนที่ครอบคลุมการเกิด แก่ เจ็บ ตาย กลุ่มออมทรัพย์ที่มีรูปธรรมก้าวหน้าชัดเจนทั้งเชิงองค์ความรู้ กลไก และพื้นที่ดำเนินการ ในอีกด้านหนึ่งภาคธุรกิจเอกชนที่เดิมมุ่งหวังผลประโยชน์ขององค์กรเป็นหลัก แต่ในปัจจุบันได้ปรับบทบาทเข้ามาช่วยเหลือร่วมรับผิดชอบปัญหาสังคมมากขึ้น นอกจากนี้ยังมีการจัสดัการโดยปัจเจกชน อาทิ การซื้อประกันชีวิตรูปแบบต่าง ๆ ผ่านกิจการประกันภัยของเอกชน ซึ่งเข้ามาช่วยเติมเต็มหรือยกระดับจัสดัการในภาพรวมให้สมบูรณ์มากขึ้นอย่างมาก

ถึงแม้ว่าประเทศไทยจะได้มีการจัสดัการสังคมสำหรับผู้สูงอายุในหลายรูปแบบ ในขณะเดียวกันก็ยังพบปัญหาและอุปสรรคในการจัสดัการสังคมสำหรับผู้สูงอายุไทย ดังนี้ (นารีรัตน์ จิตรมนตรี และ สาวิตรี ทยานศิลป์, 2552)

4.1 ขาดการบูรณาการและขาดความต่อเนื่อง งานจัสดัการผู้สูงอายุ มีการดำเนินงานแยกส่วนไม่มีลักษณะบูรณาการ และมีอุปสรรคอำนาจในการสั่งการ กลไกการขับเคลื่อนขาดความต่อเนื่องทั้งในระดับนโยบายและการปฏิบัติ จึงเป็นผลให้ไม่บรรลุเป้าหมาย

4.2 ขาดการนำนโยบายสู่การปฏิบัติอย่างแท้จริง

4.3 ขาดแคลนทั้งงบประมาณและบุคลากร

4.4 สวัสดิการสังคมที่รัฐจัดให้กับผู้สูงอายุ ยังไม่เพียงพอกับความต้องการของผู้สูงอายุ ไม่สามารถตอบสนองปัญหาได้อย่างแท้จริง ไม่ครอบคลุมผู้สูงอายุทั้งหมดและยังไม่สามารถกระจายได้ทั่วถึง

4.5 แนวคิดในการบริการเชิงสงเคราะห์ระดับรายบุคคล ไม่สามารถสร้างความเข้มแข็งให้แก่ผู้สูงอายุ ให้สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน และการจัดให้ผู้สูงอายุอยู่แยกจากครอบครัวทำให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตไม่ดีและมีความรู้สึกหว่าเหว่

4.6 ผู้สูงอายุขาดการรับรู้และความเข้าใจในสิทธิของผู้สูงอายุตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ.2546

4.7 การจัดบริการที่ภาคประชาชนไม่มีส่วนร่วมทำให้ไม่ได้รับความร่วมมือ ประเด็นสำคัญ คือ บุตรหลานหรือคนในครอบครัวขาดความตระหนักถึงความสำคัญของผู้สูงอายุ เพราะคิดว่าผู้สูงอายุเป็นภาระของครอบครัวหรือสังคม จึงให้ความสนใจและความเข้าใจต่อผู้สูงอายุน้อย ส่งผลให้ผู้สูงอายุมีความต้องการสวัสดิการสังคมจากภาครัฐ ภาคเอกชน หรือภาคประชาชนเพื่อเติมเต็มความต้องการของผู้สูงอายุเองมากขึ้น

นอกจากนี้ นักวิชาการยังได้เสนอแนะแนวทางในการพัฒนาระบบสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุ ไว้ดังนี้ (บุหลัน ทองกลีบ, 2550)

1. ภาครัฐจะต้องมีการปรับเปลี่ยนแนวคิดในการให้บริการสวัสดิการสังคมแก่ผู้สูงอายุ จากเชิงรับมาเป็นเชิงรุก และเปลี่ยนจากการแก้ปัญหาที่ปลายเหตุมาเป็นการแก้ปัญหาที่ต้นเหตุบนพื้นฐานของข้อเท็จจริงอย่างแท้จริง
2. รัฐจะต้องสนับสนุนให้มีการดำเนินการโดยชุมชนเพื่อชุมชน โดยที่รัฐทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยง รัฐบาลจะต้องวางแนวนโยบายกว้าง ๆ เช่น การสร้างอาชีพและรายได้ การออม เป็นต้น
3. รัฐควรสนับสนุนด้านงบประมาณต่อปัญหาและความต้องการของผู้สูงอายุ และตั้งอยู่บนพื้นฐานของข้อเท็จจริง
4. รัฐจะต้องยืดการเกษียณอายุของผู้สูงอายุบางอาชีพที่จำเป็นออกไปจากเดิม
5. สนับสนุนให้มีการจ้างงานผู้สูงอายุตามความรู้ความสามารถ โดยให้มีมาตรการลดภาษีสำหรับองค์กรเอกชนที่จ้างผู้สูงอายุ
6. สนับสนุนงบประมาณสำหรับหน่วยงานภาครัฐจ้างผู้สูงอายุ โดยให้มีความยืดหยุ่นทั้งค่าจ้าง วิธีการจ้าง เปิดโอกาสทั้งวิชาชีพและต่ำกว่าวิชาชีพ
7. สนับสนุนให้ครอบครัวดูแลผู้สูงอายุ โดยให้มีมาตรการลดภาษีสำหรับบุตรที่ดูแลบิดามารดา ญาติสายตรงที่เป็นผู้สูงอายุ

8. ส่งเสริมการประกันตนเองก่อนสูงอายุ ในรูปแบบที่มีความหลากหลายกว่าการประกันชีวิต และประกันสุขภาพ โดยศึกษาความต้องการของผู้สูงอายุในช่วงวัยต่าง ๆ

9. สนับสนุนกลุ่มกิจกรรมของผู้สูงอายุแบบอื่น ๆ นอกจากการรวมกลุ่มของชมรมผู้สูงอายุ ตามปกติ

10. สนับสนุนกลุ่มกิจกรรมของผู้สูงอายุในวัดและโรงเรียนตามแนวทางที่ได้รับพระราชทาน คือ มีความสัมพันธ์ระหว่าง บ้าน วัด โรงเรียน หรือ “บวร” เป็นต้น

นอกจากนี้ผู้เขียนเห็นว่าสิ่งหนึ่งที่สำคัญต่อผู้สูงอายุคือ ความเข้าใจของบุตรหลานภายในครอบครัวของผู้สูงอายุ ซึ่งความเข้าใจนี้ไม่ได้มองเฉพาะในแง่ของจิตใจเพียงอย่างเดียวแต่จะต้องเข้าใจถึงความต้องการทางด้านกายภาพของผู้สูงอายุด้วย

สรุป การจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุมีการพัฒนาการมาอย่างต่อเนื่อง และมีการบูรณาการใน หลายภาคส่วนไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ทั้งนี้เพื่อรองรับจำนวนผู้สูงอายุที่จะมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ ในขณะเดียวกัน ภาครัฐจะต้องมีการปรับเปลี่ยนนโยบายจากเชิงรับมาเป็นเชิงรุก เช่น การสร้างความตระหนักให้คนในชาติเห็นความสำคัญของผู้สูงอายุว่าเป็นบุคคลที่ทรงคุณค่าต่อสังคม มิใช่ภาระของสังคม การถ่ายโอนงานด้านสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อย่างแท้จริงทั้งงบประมาณและบุคลากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านผู้สูงอายุ เพราะท้องถิ่นจะมีความเข้าใจบริบทของผู้สูงอายุของตนเองได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้รัฐควรส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมหรือโครงการที่เป็นการช่วยเหลือผู้สูงอายุของภาคประชาชน/ ชุมชนในการจัดสวัสดิการสังคมให้กับผู้สูงอายุในลักษณะต่าง ๆ ซึ่งจะต้องสอดคล้องกับประเพณี วัฒนธรรม และความเชื่อของแต่ละท้องถิ่นด้วย

2.4 นโยบายที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ

คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีแถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2557 มีนโยบายที่เกี่ยวข้อง ด้านผู้สูงอายุคือ การลดความเหลื่อมล้ำของสังคม และการสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐ เตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ เพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตและการมีงานหรือกิจกรรมที่เหมาะสม เพื่อสร้างสรรค์และไม่ก่อภาระต่อสังคมในอนาคต โดยจัดเตรียมระบบการดูแลในบ้าน สถานพักฟื้น และโรงพยาบาลที่เป็นความร่วมมือของภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน และครอบครัวรวมทั้งพัฒนาระบบการเงินการคลังสำหรับการดูแลผู้สูงอายุแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2545 - 2564) จัดแบ่งเป็น 5 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์ด้านการเตรียมความพร้อมของประชากรเพื่อวัยสูงอายุที่มีคุณภาพ ประกอบด้วย 3 มาตรการหลัก

- 1.1 มาตรการหลักประกันด้านรายได้เพื่อวัยสูงอายุ
- 1.2 มาตรการการให้การศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- 1.3 มาตรการการปลูกจิตสำนึกให้คนในสังคมตระหนักถึงคุณค่าและศักดิ์ศรีของ
ผู้สูงอายุ
2. ยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมผู้สูงอายุ ประกอบด้วย 6 มาตรการหลัก
 - 2.1 มาตรการส่งเสริมความรู้ด้านการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกัน ดูแลตนเองเบื้องต้น
 - 2.2 มาตรการส่งเสริมการอยู่ร่วมกันและสร้างความเข้มแข็งขององค์กรผู้สูงอายุ
 - 2.3 มาตรการส่งเสริมด้านการทำงานและการหารายได้ของผู้สูงอายุ
 - 2.4 มาตรการสนับสนุนผู้สูงอายุที่มีศักยภาพ
 - 2.5 มาตรการส่งเสริม สนับสนุนสื่อทุกประเภทให้มีรายการเพื่อผู้สูงอายุ และ
สนับสนุนให้ผู้สูงอายุได้รับความรู้ และสามารถเข้าถึงข่าวสารและสื่อ
 - 2.6 มาตรการส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้สูงอายุมีที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมที่
เหมาะสมและปลอดภัย
3. ยุทธศาสตร์ด้านระบบคุ้มครองทางสังคมสำหรับผู้สูงอายุ ประกอบด้วย 4 มาตรการหลัก
 - 3.1 มาตรการคุ้มครองด้านรายได้
 - 3.2 มาตรการหลักประกันด้านคุณภาพ
 - 3.3 มาตรการด้านครอบครัว ผู้ดูแล และการคุ้มครอง
 - 3.4 มาตรการระบบบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุน
4. ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการเพื่อการพัฒนาทางด้านผู้สูงอายุระดับชาติและการ
พัฒนาบุคลากรด้านผู้สูงอายุ ประกอบด้วย 2 มาตรการหลัก
 - 4.1 มาตรการการบริหารจัดการเพื่อการพัฒนาทางด้านผู้สูงอายุระดับชาติ
 - 4.2 มาตรการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรด้านผู้สูงอายุ
5. ยุทธศาสตร์ด้านการประมวลและพัฒนาองค์ความรู้ด้านผู้สูงอายุและการติดตาม
ประเมินผลการดำเนินการ ตามแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ประกอบด้วย 4 มาตรการหลัก
 - 5.1 มาตรการสนับสนุนและส่งเสริมให้หน่วยงานวิจัยดำเนินการประมวล และพัฒนา
องค์ความรู้ด้านผู้สูงอายุที่จำเป็นสำหรับการกำหนดนโยบาย และการพัฒนาการบริการหรือการ
ดำเนินการที่เป็นประโยชน์แก่ผู้สูงอายุ
 - 5.2 มาตรการสนับสนุนและส่งเสริมการศึกษาวิจัยด้านผู้สูงอายุ โดยเฉพาะที่เป็น
ประโยชน์ต่อการกำหนดนโยบาย การพัฒนาการบริการและการส่งเสริมให้ผู้สูงอายุสามารถ
ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างเหมาะสม

5.3 มาตรการดำเนินการให้มีการติดตามประเมินผลการดำเนินการตามแผนผู้สูงอายุแห่งชาติที่มีมาตรฐานอย่างต่อเนื่อง

5.4 มาตรการพัฒนาระบบข้อมูลทางด้านผู้สูงอายุให้เป็นระบบและทันสมัย พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2560 มีความเกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุและมีการประกาศใช้ใน ปัจจุบัน โดยที่ปัจจุบันประเทศไทยได้เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ รัฐบาลจึงมีนโยบายและมาตรการในการดูแลผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อยโดยการให้เงินช่วยเหลือเพื่อการยังชีพแก่ผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อย เพื่อให้ได้รับสวัสดิการที่จำเป็น แต่เนื่องจากกองทุนผู้สูงอายุมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นทุนใช้จ่ายเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุมีรายได้น้อยไม่เพียงพอต่อการดำเนินการในเรื่องดังกล่าว จึงมีการเพิ่มบทบัญญัติเรื่องการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพแก่ผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อย และบทบัญญัติเกี่ยวกับที่มาของกองทุนเพื่อให้รวมถึงเงินบำรุงกองทุนที่ได้รับจากผู้มีหน้าที่เสียภาษีสรรพสามิตในส่วนสินค้าสุราและยาสูบตามกฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิต โดยให้เรียกเก็บเงินบำรุงกองทุนจากผู้มีหน้าที่เสียภาษีสรรพสามิตในส่วนที่เกี่ยวกับสินค้าสุราและยาสูบในอัตราร้อยละสองของภาษีที่เก็บและให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีดังกล่าวเป็นผู้มีหน้าที่ส่งเงินบำรุงกองทุน และให้กรมสรรพสามิตและกรมศุลกากรเป็นผู้ดำเนินการเรียกเก็บเงินบำรุงกองทุนเพื่อนำส่งเข้ากองทุน และในปีงบประมาณที่มีเงินบำรุงกองทุนส่งเข้ากองทุนเกินสี่พันล้านบาทให้กรมกิจการผู้สูงอายุนำเงินบำรุงกองทุนส่วนที่เกินนั้นส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน กำหนดให้คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติจัดสรรเงินบำรุงกองทุน และเงินที่มีผู้บริจาคเข้ากองทุนซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อจ่ายเป็นเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพแก่ผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อย สำหรับจ่ายเป็นเงินสงเคราะห์ (พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ 3), 2560)

แนวทางการจัดทำมาตรฐานการจัดบริการเพื่อสงเคราะห์ผู้สูงอายุ จากการประมวลและสังเคราะห์กรอบแนวคิดในการจัดสวัสดิการสังคมและการบริการสาธารณะแก่ผู้สูงอายุและข้อกำหนดตลอดจนกฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อสรุปเป็นพื้นฐานแนวทางการจัดทำมาตรฐานการจัดบริการสงเคราะห์ผู้สูงอายุ โดยได้แบ่งเป็นประเภทมาตรฐานด้านต่าง ๆ รวม 6 ด้านดังนี้

1. มาตรฐานด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล

1.1 ศูนย์บริการสาธารณสุขให้ผู้สูงอายุ

1.2 บริการตรวจสุขภาพถึงที่บ้าน

1.3 บริการให้ความรู้ และให้คำแนะนำ การดูแลสุขภาพสำหรับผู้ดูแลผู้สูงอายุอย่าง

ถูกวิธี

1.4 บริการตรวจสุขภาพประจำปี

1.5 บริการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับสุขภาพ

1.6 ออกบัตรประจำตัวให้กับผู้สูงอายุเพื่อรักษาฟรีในโรงพยาบาล ผู้สูงอายุมีสิทธิรับการรักษายาจากสถานพยาบาลแห่งนั้น โดยไม่ต้องเสียค่ารักษาพยาบาล ค่ารักษาพยาบาลในที่นี้หมายถึง เงินที่สถานพยาบาลเรียกเก็บในการรักษาพยาบาล ตามระเบียบกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยการสงเคราะห์ผู้สูงอายุด้านการรักษาพยาบาล พ.ศ. 2535

1.7 การบริการทางการแพทย์และการบริการสาธารณสุขที่จัดไว้โดยให้ความสะดวกและรวดเร็วแก่ผู้สูงอายุเป็นพิเศษ

1.8 บริการช่วยเหลือด้านค่ารักษาพยาบาล

1.9 การจัดทำประกันสุขภาพให้ผู้สูงอายุ

1.10 บริการด้านกายภาพบำบัด

2. มาตรฐานด้านรายได้

2.1 จัดสวัสดิการด้านรายได้แก่ผู้สูงอายุที่ยากจนและไม่มีแหล่งพักอาศัยให้เพียงพอ

2.2 ส่งเสริมจัดตั้งกองทุนส่งเสริมสวัสดิการผู้สูง

2.3 การช่วยเหลือค่าครองชีพประจำวัน

2.4 จ่ายเบี้ยยังชีพ

2.5 การช่วยเหลือด้านค่าโดยสารยานพาหนะ

2.6 กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

2.7 ให้ส่วนลดในรายการต่าง ๆ เช่น ค่าโดยสารสาธารณะ ค่าซื้อยา ค่าโรงแรม และสถานที่ราชการ ได้แก่ อุทยานแห่งชาติ พิพิธภัณฑ์ โบราณสถาน ฯลฯ และค่าบริการด้านทันตกรรม

2.8 ให้ทุนประกอบอาชีพที่เหมาะสม

3. มาตรฐานด้านที่พักอาศัย

3.1 บ้านพักคนชรา เป็นการบริการผู้สูงอายุที่มีปัญหาทางด้านสุขภาพร่างกายและอารมณ์ ผู้สูงอายุที่ประสบปัญหาทางการเงินหรือปัญหาอื่น ๆ

3.2 สถานพยาบาล เป็นบริการที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุที่ต้องการรักษาพยาบาลเป็นประจำและต่อเนื่อง หรือต้องการการดูแลรักษาอย่างใกล้ชิด

3.4 บ้านพักคนชราที่ต้องเสียค่าบริการส่วนหนึ่ง

3.5 บริการครอบครัวอุปการะเป็นบริการที่จัดให้แก่ผู้สูงอายุที่อยู่คนเดียว หรือไร้ที่พึ่ง การจัดทำที่พักอาศัยและเครื่องนุ่งห่มให้ตามความจำเป็นอย่างทั่วถึง

4. มาตรฐานด้านนันทนาการ

4.1 การจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุ เพื่อแหล่งพบปะสังสรรค์ เป็นศูนย์กลางข่าวสารหรือ พุคคยของผู้สูงอายุ รวมทั้งเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เป็นศูนย์กลางในการจัดกิจกรรม ด้านศิลปวัฒนธรรม ในวันสำคัญทางศาสนา

4.2 ศูนย์บริการผู้สูงอายุ เพื่อให้การปรึกษาแก่ผู้สูงอายุและสมาชิกในครอบครัว เป็น สถานที่ออกกำลังกาย เล่นกีฬา พักผ่อนหย่อนใจ ทำงานอดิเรก เป็นต้น

4.3 สโมสรผู้สูงอายุ เพื่อเป็นศูนย์รวมของผู้สูงอายุในออกกำลังกายพบปะสังสรรค์ และการพักผ่อน การเรียนอาชีพ การเรียนภาษา การรับปรึกษาปัญหา การรับบริการตรวจสอบภาพ การบำเพ็ญประโยชน์ให้สังคม

4.4 บริการนันทนาการในวันนักขัตฤกษ์

4.5 การจัดกิจกรรมนันทนาการร่วมกับสังคม กลุ่มเครือข่าย คนในชุมชน

4.6 การทัศนศึกษาตามแหล่งธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวนอกสถานที่

5. มาตรฐานด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแล และการคุ้มครอง

5.1 การศึกษาเรียนรู้ และพัฒนาศักยภาพของตนเอง เข้าถึงบริการทางสังคม และข้อมูลข่าวสารและ

5.2 ความปลอดภัยและการอำนวยความสะดวกโดยตรงต่อผู้สูงอายุ

5.3 การสงเคราะห์การจัดการศพตามประเพณี

5.4 จัดตั้งศูนย์บริการทางสังคมผู้สูงอายุ ศูนย์สงเคราะห์ราษฎรประจำหมู่บ้าน ให้บริการดังนี้

5.4.1 การบริการภายในศูนย์ ได้แก่ กายภาพบำบัดสังคมสงเคราะห์ บริการด้าน สุขภาพอนามัย ด้านนันทนาการ กิจกรรมเสริมความรู้ และกิจกรรมทางศาสนา

5.4.2 บริการหน่วยเคลื่อนที่ เช่น การให้คำแนะนำปรึกษาแก้ไขปัญหา การออก หน่วยเคลื่อนที่เยี่ยมเยียน บริการด้านสุขภาพอนามัย

5.4.3 บริการบ้านพักฉุกเฉิน เป็นการบริการช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ประสบปัญหา ความเดือดร้อนแบบฉุกเฉินเป็นการชั่วคราว

5.5 จัดฌาปนกิจสงเคราะห์

5.6 ลดหย่อนภาษีเงินได้ให้แก่บุตร ซึ่งเป็นการเลี้ยงดูผู้สูงอายุที่เป็นบุพการีและไม่มี รายได้ หรือมีรายได้น้อยกว่า 30,000 บาท (ซึ่งขณะนี้กรมสรรพากรได้ดำเนินการในส่วนดังกล่าว แล้ว)

5.7 จัดให้มีแนวปฏิบัติในการคุ้มครองและกฎหมายและพิทักษ์สิทธิของผู้สูงอายุ

5.8 ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุได้อยู่กับครอบครัวอย่างมีคุณภาพ

- 5.9 รณรงค์ให้คนในครอบครัว และชุมชนเห็นคุณค่าของผู้สูงอายุ
 - 5.10 ส่งเสริมในการอยู่ร่วมกันกับผู้สูงอายุ
 - 5.11 ส่งเสริมสมาชิกในครอบครัวให้มีศักยภาพในการดูแลผู้สูงอายุ โดยการให้ความรู้และข้อมูลแก่ผู้ดูแลผู้สูงอายุเกี่ยวกับบริการต่าง ๆ
 - 5.12 บริการด้านกฎหมาย เพื่อป้องกันรักษาความปลอดภัย สิทธิ และสวัสดิการ
 - 5.13 การช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ได้รับอันตรายจากการถูกแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมายหรือถูกทอดทิ้งและถูกทารุณกรรมหรือ
 - 5.14 การให้คำปรึกษาและแนะนำ หรือดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องในทางคดี หรือในทางการแก้ไขปัญหาคอรัว
6. มาตรฐานด้านการสร้างบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุน
จัดตั้งและพัฒนาบริการในด้านสังคม ชุมชน ที่สามารถเข้าถึงผู้สูงอายุ โดยเน้นการให้บริการถึงบ้านและให้สอดคล้องระหว่างบริการทางสุขภาพและทางสังคม โดยครอบคลุมบริการดังต่อไปนี้
- 6.1 ศูนย์เอนกประสงค์สำหรับผู้สูงอายุ
 - 6.2 ศูนย์ดูแลผู้สูงอายุในเวลากลางวัน
 - 6.3 การไปเยี่ยมบ้านผู้สูงอายุ
 - 6.4 การจัดการดูแลผู้สูงอายุภายในชุมชน
 - 6.5 จัดบริการภายในชุมชนที่สามารถเคลื่อนที่ไปในพื้นที่ต่าง ๆ
 - 6.6 จัดตั้งระบบเฝ้าระวังและดูแลผู้สูงอายุภายในชุมชน
 - 6.7 จัดหาหรือรับสมัครอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ
 - 6.8 ให้ความรู้ คำแนะนำให้กับอาสาสมัครผู้ดูแล และผู้ดูแลผู้สูงอายุ
 - 6.9 สนับสนุนให้ผู้สูงอายุมีการเครือข่ายกับสังคม เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
 - 6.10 บริการแม่บ้านเพื่อจัดส่งแม่บ้านไปช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุในการทำงานบ้านต่าง ๆ เช่น ประกอบอาหาร การจ่ายของ ทำความสะอาดบ้าน และการช่วยเหลืออื่น ๆ

แนวคิดและทฤษฎีความต้องการ

3.1 ความหมายของความต้องการ

ความหมายของความต้องการ ความต้องการของมนุษย์เป็นแรงผลักดันและเครื่องกระตุ้นให้มนุษย์แสดงออกถึงพฤติกรรมของตัวเองแบบใดแบบหนึ่งออกมาเพื่อที่จะให้ประสบความสำเร็จ

บนพื้นฐานหรือสมมุติฐานว่า มนุษย์มีความต้องการและแสดงถึงพฤติกรรมของมนุษย์ออกมาให้เห็นความต้องการ ทางจิตวิทยาที่มีการศึกษา เกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์ที่ทุกคนยอมรับทั่วไป คือ

French and Bell (1961 อ้างถึงใน ศรีบุญญา แพทย์พิทักษ์, 2553, หน้า 21) กล่าวว่า มนุษย์มีความต้องการและมีความคาดหวังของการใช้เหตุผลของตนเองและใช้ความสามารถในการปฏิบัติงานในองค์กรได้ดี จึงต้องมีมุมมองที่กว้างไกลในการวางแผนพัฒนา คือ มนุษย์มีการพัฒนาตลอดเวลาในด้านส่วนตัวและสมรรถภาพในการทำงาน ผู้ที่นำการเปลี่ยนแปลงเข้ามาใช้จึงมีบทบาทสำคัญสำหรับ คนที่ทำงานร่วมกัน (Collaboration) ตั้งเป้าหมาย (Goal setting) วินิจฉัยและแก้ปัญหา (Diagnosing and solving problems) และนำไปปฏิบัติ (Implementing plan)

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2550, หน้า 168) ได้กล่าวไว้ว่าความต้องการ หมายถึง สภาวะที่บุคคลขาดความสมดุลหรือขาดบางสิ่งบางอย่าง และต้องการที่จะรับสิ่งนั้น เช่น อดอาหารเลยทำให้รู้สึกหิวจึงต้องรับประทานอาหาร มีความรู้สึก เพลีย เหนื่อย เพราะพักผ่อนไม่เพียงพอ ก็ต้องการพักผ่อน ไม่มีเงินใช้ก็ต้องการเงินสำหรับมาใช้ จ่าย ไม่ได้รับการยกย่อง ไม่ได้รับการยอมรับ ไม่มีเกียรติยศ ไม่มีชื่อเสียง ก็ต้องการการยกย่อง ต้องการการยอมรับ ต้องการเกียรติยศ ต้องการมีชื่อเสียง เป็นต้น ดังนั้นความต้องการนี้ สรุปได้ว่า เป็นความต้องการทางด้านจิตใจและความต้องการทั้งทางร่างกาย

ศรีชล ฉายาพงษ์ (2553, หน้า 10) ให้ความหมายไว้ว่า ความต้องการ หมายถึง ความต้องการของคนที่แสดงออกมาให้เห็น ในรูปของพฤติกรรมแบบใดแบบหนึ่ง เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นกับทุกคน ซึ่งเป็นธรรมชาติของมนุษย์ และถ้ามนุษย์มีความต้องการที่จะได้รับการยกย่องนับถือจากคนอื่น ต้องการให้ผู้อื่นเห็นความสำคัญของตัวเอง และต้องการประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน เจริญก้าวหน้า มนุษย์ก็พร้อมที่จะพัฒนาตัวเองและเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ ทำให้ตัวเองมีศักยภาพในการปฏิบัติภารกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

มณฑิรา สุวรรณมณีรัตน์ (2553, หน้า 8) ได้กล่าวว่า ความต้องการ หมายถึง ความต้องการอยากได้ที่เกิดจากความรู้สึก หรือมีประสงค์ที่จะต้องการ และมีความแสวงหามาเพื่อที่จะตอบสนองความต้องการนั้น ๆ ของตนเอง

วิจิตร อวกุล (2540 อ้างถึงใน เทียมรัตน์ คงทนดี, 2554, หน้า 7) ถ้าพูดถึง ความต้องการ (Need) เป็นความต้องการของมนุษย์ หมายถึง สภาวะที่บุคคลยังไม่มีอย่างใดอย่างหนึ่ง และมีความต้องการ หรือครอบครองเป็นของตนเองซึ่งสิ่งเหล่านี้ เป็นความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ที่จะมีความต้องการทางด้านสังคม การที่บุคคลขวนขวายให้ได้มาเพราะตนเองยังไม่มี จึงเป็นแรงผลักดันให้บุคคลมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ปรับปรุงตนเอง ด้วยการเรียนรู้ในสิ่งต่าง ๆ ศึกษาจากวิชาการประสบการณ์ เพื่อให้ได้รับสิ่งนั้นที่ตนเองปรารถนาตามความต้องการ

วารสาร ทัศนะ (2547, หน้า, 12 อ้างถึงใน รัชณี รัตนะ, 2550, หน้า 9) ได้กล่าวไว้ว่า ความต้องการจำเป็น (Need) เป็นสิ่งที่ชีวิตจะขาดเสียไม่ได้ และผลจากการศึกษาชี้ให้เห็นว่า ทุกกิจกรรม ทำทาง หรืออาการที่มนุษย์แสดงออกมาในรูปพฤติกรรมนั้นเกิดขึ้นมาจาก แรงผลักดันของความจำเป็นที่สำคัญทั้งนี้ ความต้องการอาจเกิดขึ้นได้จากการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นมาภายหลังและจากสิ่งที่เกิดขึ้นเองโดยไม่ต้องเรียนรู้ที่เป็นความต้องการทางชีววิทยาทั้งที่เป็นสิ่งที่ แสดงออกมาให้เห็นได้ และสิ่งที่ซ่อนอยู่ข้างใน

สรุปได้ว่า ความต้องการ หมายถึง การที่มนุษย์มีความปรารถนาอยากได้อะไรบางอย่างเป็นในบางสิ่งบางอย่าง ซึ่งบุคคลจะมีความต้องการในระดับที่แตกต่างกัน แม้จะมีสถานะหรือปัจจัยส่วนบุคคลที่เหมือนกันก็ตาม การให้หรือการสนองความต้องการจึงควรให้ในสิ่งที่ผู้รับต้องการจริงๆ ซึ่งถ้าได้รับการตอบสนองแล้วบุคคลก็จะเกิดความสุขความและพึงพอใจ

3.2 ลักษณะของความต้องการ

นักปราชญ์ได้ทำการศึกษามาเป็นเวลานานถึงเรื่องของความต้องการของบุคคล โดยพยายามที่จะทำความเข้าใจว่าทำไมคนจึงมีการกระทำเช่นนี้ แนวคิดที่อธิบายถึงความต้องการ ของบุคคล ได้แก่ พวก Hedonism ซึ่งมีความเห็นว่า มนุษย์ไม่สามารถหลีกเลี่ยงความเจ็บปวดและแสวงหาความสุขสบาย (Avoid pain and seek pleasure) จากการสังเกตพบได้ว่าสิ่งที่คนนั้นเลือกการกระทำหรือ หลีกเลี่ยงการกระทำ แต่ละคนก็จะปฏิบัติไม่เหมือนกัน ความเจ็บปวดของคนหนึ่งอาจเป็นความสุขของคนหนึ่งก็เป็นได้ ความต้องการของมนุษย์มี 2 ลักษณะ คือ (ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ , 2541)

1. ความต้องการทางกายภาพ (Physical needs) เป็นแรงผลักดันที่เกิดขึ้นพร้อมกับ ความต้องการมีชีวิต การดำรงชีวิตดูดีภาวะไม่จำเป็นต้องอาศัยประสบการณ์การเรียนรู้แต่อย่างไร เกิดขึ้นเนื่องจากความต้องการทางด้านร่างกายของเราเป็นสำคัญ เป็นแรงขับเคลื่อนขั้นต้น ที่ร่างกายจะถูกกระตุ้นทำให้เกิดความรู้สึก กระฉับกระเฉงมีชีวิตชีวาที่จะต้องสนองต่อสิ่งเร้า เกิดขึ้นจากสภาวะทางอารมณ์ สิ่งกระตุ้นทั้งจากภายในและภายนอก ได้แก่

1.1 ความต้องการอาหาร ความหิวทำให้คนเราต้องกินอาหาร เพื่อหล่อเลี้ยงชีวิต อาหารเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับชีวิต

1.2 ความต้องการน้ำ เมื่อร่างกายคนเราขาดน้ำ ความต้องการที่จะได้น้ำมาดื่ม เพื่อรักษาความสมดุลของร่างกาย ร่างกายของเรามักจะมีน้ำเสียเนื่องจากอากาศร้อน การทำงานหนัก การออกกำลังกาย ทำให้เหงื่อออกจากร่างกาย

1.3 ความต้องการทางเพศ ความต้องการด้านนี้ เมื่อเข้าสู่วัยรุ่นและเป็นผู้ใหญ่ การแสดงถึงความต้องการทางเพศขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ เช่น ทัศนคติ ขนบธรรมเนียมประเพณีแลความพึงพอใจ

1.4 ความต้องการอุณหภูมิที่เหมาะสม คนเราจะใช้ชีวิตอยู่ได้ต้องอาศัยความสมดุลทางร่างกายอุณหภูมิที่ไม่ต่ำเกินไปและสูงเกินไปพอร่างกายจะทนได้

1.5 ความต้องการหลีกเลี่ยงความเจ็บปวด ร่างกายความเจ็บไข้ได้ป่วย เพื่อให้ร่างกายเกิดความปลอดภัย ทำให้ร่างกายมีภูมิคุ้มกันขึ้น เมื่อมีคนมาทำร้ายคนเราจะต่อสู้ป้องกันตัวหรือหลีกเลี่ยง

1.6 ความต้องการในการพักผ่อนนอนหลับร่างกายเกิดความเหน็ดเหนื่อย การใช้พลังงานออกแรงในการทำงาน ต้องการพักผ่อนและนอนหลับ เกิดความเหนื่อยจากความอ่อนเพลียของร่างกายต้องการผ่อนคลายให้ร่างกายได้มีการพักผ่อน และได้ซ่อมแซมส่วนต่างๆที่อ่อนล้า

1.7 ความต้องการอากาศบริสุทธิ์ ที่มีก๊าซออกซิเจนสำหรับสูดอากาศและการหายใจ

1.8 ความต้องการขับถ่าย เป็นการขับของเสียออกจากร่างกายซึ่งเป็นสิ่งจำเป็น

2. ความต้องการด้านจิตใจและสังคม (Psychological and social needs) ความต้องการทางด้านนี้เป็นความต้องการที่สลับซับซ้อนและเกิดขึ้นจากการเรียนรู้ วัฒนธรรม และสภาพสังคมและประสบการณ์ที่บุคคลนั้นได้รับ ความต้องการทางจิตใจและสังคมมีความแตกต่างกันและมีลักษณะสำคัญของความต้องการทางจิตใจและสังคม ได้แก่

2.1 ความต้องการทางด้านจิตใจและสังคม ที่มาจากวัฒนธรรมและคททอดมาเป็นมรดก กลายเป็นลักษณะอุปนิสัยประจำตัวของแต่ละคน สิ่งเหล่านี้จะมีความแตกต่างกันไปในแต่ละสังคม

2.2 ความต้องการทางสังคมที่เกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ เราต้องมีประสบการณ์และการเรียนรู้มาก่อน จึงจะเข้าใจและเล็ือกระทำได้บางครั้งเราต้องการศึกษาว่า จะเริ่มต้นอย่างไรและควรจะทำอย่างไรต่อไป

2.3 ความต้องการนี้เปลี่ยนแปลงได้ แม้ในตัวคนเดียวกัน

2.4 ความต้องการนี้จะมิมากขึ้น เมื่ออยู่รวมกลุ่มมากกว่าคนเดียว

2.5 ความต้องการนี้เป็นพฤติกรรมปกปิดมากกว่าเปิดเผย ซึ่งจะแสดงออกเมื่อมีสิ่งเร้า

2.6 ความต้องการที่มองไม่เห็นเป็นนามธรรมมากกว่ารูปธรรม

2.7 ความต้องการทางจิตใจและสังคมมีอิทธิพลที่จะผลักดันให้คนเราทำอะไรก็ได้ บางครั้งปราศจากเหตุผลและคุณธรรม

3.3 ทฤษฎีความต้องการ

ทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ (Maslow's needs hierarchy theory) อับราฮัม มาสโลว์ (1970) อ้างถึงใน ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2541) เป็นบุคคลแรกที่ศึกษาพบว่า ความต้องการมีความสำคัญต่อพฤติกรรมองค์กร ความต้องการทำให้เกิดพลัง เป็นสิ่งเร้าแรงจูงใจ

ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ (Maslow's of hierarchy needs theory) กล่าวว่า ในกระบวนการจูงใจมีจุดเริ่มต้นอยู่ที่ “ความต้องการ” ของมนุษย์ซึ่งมีข้อสังเกตดังต่อไปนี้

1. มนุษย์มีความต้องการไม่สิ้นสุด เมื่อได้รับตอบสนองความต้องการอย่างหนึ่งแล้วก็จะเกิดความต้องการสิ่งอื่น ๆ ต่อไป
2. มนุษย์เรามีความต้องการสูงขึ้นตามลำดับขั้น โดยเริ่มจากสิ่งที่จำเป็นอันดับพื้นฐานของชีวิตไปสู่ความต้องการระดับสูง
3. ความต้องการในลำดับต้นจะเป็นพื้นฐานของความต้องการในระดับสูงขึ้นไป มนุษย์จึงจำเป็นต้องได้รับการตอบสนองความต้องการเป็นลำดับขั้น
4. ความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองจะทำให้เกิดการจูงใจที่จะแสดงพฤติกรรม ถ้าความต้องการได้รับการตอบสนองแล้วจะไม่เกิดการจูงใจอีกต่อไป

แนวคิดเรื่องความต้องการของมนุษย์ที่ยอมรับกัน นิยมใช้เป็นบรรทัดฐาน คือ ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ จัดลำดับไว้ 5 ระดับจากความต้องการระดับต่ำไปสู่ระดับสูง ดังนี้

ความต้องการความสำเร็จในชีวิต

ความต้องการยกย่องให้เกียรติ

ความต้องการทางสังคม

ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย

ความต้องการทางด้านร่างกาย

1. ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological needs) เป็นความต้องการเบื้องต้นขั้นพื้นฐาน ซึ่งจำเป็นต่อการดำรงชีวิตเป็นความต้องการเพื่อบำบัดความหิว ความกระหาย เช่น อาหาร ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค อากาศ น้ำ การขับถ่าย มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของคน เมื่อความต้องการไม่ได้รับการตอบสนอง ยังขาดอาหาร บุคคลนั้นจะไม่สนใจความปลอดภัย การเข้าสังคม

คนต้องได้รับการตอบสนองความต้องการของร่างกายอย่างเพียงพอก่อน จึงเริ่มความต้องการอื่น ๆ ต่อไป

2. ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย (Security or safety needs) หลังจากความต้องการทางร่างกายได้รับการตอบสนองแล้ว จะสนใจความปลอดภัยในชีวิต ทรัพย์สิน ร่างกาย หน้าที่การงาน การคุกคาม เสี่ยงภัยอันตราย ต้องมีหลักประกัน การป้องกันอันตรายและความขาดแคลน เป็นหน้าที่หลักของผู้บริหารที่ต้องสร้างความมั่นคง มั่นใจในหน้าที่การงาน

3. ความต้องการทางสังคม (Social needs) เป็นสิ่งจูงใจที่สำคัญต่อพฤติกรรมของมนุษย์ ที่มีนิสัยชอบอยู่เป็นกลุ่มร่วมกัน และการยอมรับจากบุคคลอื่นและมีความรู้สึกว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มทางสังคมอยู่เสมอจะภูมิใจจะแสดงออกในรูปของการเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

4. ความต้องการยกย่องให้เกียรติ (Self-esteem needs) เป็นความต้องการระดับสูงเกี่ยวกับความมั่นใจในตนเองในเรื่องของความรู้ ความสามารถ ต้องการให้ผู้อื่นยกย่องสรรเสริญ ความต้องการทางสถานภาพ ต้องการได้รับความนับถือ ต้องการความมีชื่อเสียง เป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่น

5. ความต้องการความสำเร็จในชีวิต (Self-actualization needs) เป็นความต้องการระดับสูงสุด ต้องการพัฒนาตนเองให้สูงสุดต้องการให้เกิดความสำเร็จในทุกสิ่งทุกอย่าง ตามความนึกคิดของตน ต้องการจะเป็นอะไรต้องเป็นให้ได้ มีความต้องการสมหวังในชีวิต

ทฤษฎีความต้องการของแมคเคลแลนด์ (McClelland's acquired needs theory) David's McClelland กล่าวว่า ความต้องการของคนเรามีความแตกต่างกันและเป็นสิ่งที่ต้องเรียนรู้ไม่ใช่ถ่ายทอดทางพันธุกรรม เชื่อว่าความต้องการของมนุษย์จำนวนมากสืบเนื่องมาจากวัฒนธรรม 3 ด้าน (McClelland, 1962)

1. ความต้องการทางด้านความสำเร็จ (Need for achievement) ซึ่งให้เห็นปัจจัยต่าง ๆ ที่เป็นตัวสะท้อนให้เห็นถึงความรับผิดชอบ การแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อน ต้องการผลงานที่ปฏิบัติ มีแรงกระตุ้นภายในตัวและกำกับพฤติกรรมของตนให้ไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ เขาจะแบ่งคนที่มีคุณลักษณะ 3 ประการ

1.1 ต้องการกำหนดเป้าหมายเอง ไม่ชอบเลื่อนลอย ไร้เป้าหมาย เช่น พนักงานขาย กำหนดเป้าหมายการขายเอง

1.2 ไม่กำหนดเป้าหมายง่ายหรือยากเกินไป

1.3 ต้องการสิ่งย้อนกลับเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงาน ต้องการรู้ว่าตนทำงานได้ดีเพียงใดแค่ไหน

2. ความต้องการทางด้านสังคม (Need for affiliation) บุคคลต่างต้องมีความสัมพันธ์และผูกพันกับสมาชิกในกลุ่ม มีความสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อบุคคลอื่น ต้องการการยอมรับ ต้องการเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม ต้องการมีความเป็นมิตรไมตรี

3. ความต้องการทางด้านอำนาจ (Need for power) คนที่มีความต้องการด้านอำนาจสูงก็มุ่งจะให้ได้มาและใช้อำนาจหน้าที่ ใช้อิทธิพลเพื่อเอาชนะข้อโต้แย้งต่าง ๆ แบ่งบุคคลที่มีความต้องการทางด้านอำนาจแบ่งออกเป็น 2 ประเภท

3.1 บุคคลที่ต้องการอำนาจตัวเองเป็นส่วนตัว พวกนี้มีพฤติกรรมที่แสดงออกในรูปของการมีอำนาจเหนือคนอื่น ชอบข่มขู่ คุยโอ้อวด ยกตนข่มท่าน มักไม่ค่อยคิดถึงส่วนรวม ชอบมีบริวาร

3.2 บุคคลที่ต้องการอำนาจที่มาจากองค์การที่ทำงานอยู่เป็นส่วนรวม ต้องการอำนาจอิทธิพลเหนือคนอื่น ควบคุมคนอื่น ต้องการให้คนอื่นเคารพนับถือ ยกย่อง สรรเสริญ ให้เกียรติ ไม่หลงตัวเองว่ายิ่งใหญ่เสมอไป ยึดมั่นในระเบียบวินัย คิดถึงองค์การอยู่เสมอ

ข้อมูลทั่วไปของตำบลตาสีทรี อำเภอลวกแดง จังหวัดระยอง

ตำบลตาสีทรี เป็นตำบลหนึ่งในอำเภอลวกแดงซึ่งประชากร ได้อพยพ ครอบครัวย้ายจากอำเภอบ้านค่ายเข้ามาหักล้างสภาพเพื่อประกอบอาชีพ มาตั้งถิ่นฐานอยู่ที่ริมคลองหลังจากนั้นก็มีการอพยพเข้ามาอยู่ในบริเวณนี้มากขึ้นจึงตั้งเป็นตำบลตาสีทรีในปัจจุบัน โดยได้จัดตั้งเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลตาสีทรี เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2538 ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย มีพื้นที่รับผิดชอบโดยประมาณ 123.26 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 77,037.50 ไร่ เป็นพื้นที่ราบลุ่มจำนวนหมู่บ้าน 4 หมู่บ้าน ประกอบด้วย หมู่ 1 คลองกร้า หมู่ 2 เขาระฆัง หมู่ 3 นองค้ำควา หมู่ 4 เนินสำราญ มีจำนวนประชากร 5,062 คน แบ่งเป็นเพศชาย 2,540 คน และเพศหญิง 2,522 คน จำนวนหลังคาเรือนประมาณ 1,701 หลังคาเรือน โดยจำแนกผู้สูงอายุที่มีอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์จำนวน 752 คน ซึ่งแบ่งเป็นเพศชาย 322 คน เพศหญิง 430 คน (องค์การบริหารส่วนตำบลตาสีทรี, 2562)

วิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. นันทนา อยู่สบาย (2557) ศึกษาเรื่อง ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในองค์การบริหารส่วนตำบลศิระชะระเข้ น้อย อำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการและเปรียบเทียบความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในองค์การบริหารส่วนตำบลศิระชะระเข้ น้อย อำเภอบางเสาธงจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 269 คน ได้มา

จากการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้คือ แบบทดสอบ สถิติที่ใช้ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่ม F- test และตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ใช้วิธี Scheffe จำนวน 149 คน อายุ 60-65 ปี จำนวน 238 คน สถานภาพสมรส จำนวน 201 คน ระดับการศึกษาชั้นประถมศึกษา จำนวน 226 คน อาชีพรับจ้าง จำนวน 119 คน รายได้ต่อเดือน 5,001-10,000 บาท จำนวน 211 คน พบว่า มีความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีความต้องการมากที่สุดคือ ด้านความปลอดภัยในชีวิต รองลงมา ด้านสุขภาพอนามัย ด้านนันทนาการ และด้านการศึกษา น้อยที่สุดคือ ด้านที่อยู่อาศัยการเปรียบเทียบความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในองค์การบริหารส่วนตำบลศิระจรเข้เงิน้อย อำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ จำแนกตาม อายุ เพศ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน พบว่า ผู้สูงอายุที่มี อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2. ลัดดา บุญเกิด (2557) ศึกษาเรื่อง “ความต้องการด้านสวัสดิการของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเกาะจันทร์ อำเภอเกาะจันทร์ จังหวัดชลบุรี” มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความต้องการด้านสวัสดิการและเปรียบเทียบความต้องการของผู้สูงอายุ ในเขตเทศบาลตำบลเกาะจันทร์ อำเภอเกาะจันทร์ จังหวัดชลบุรี จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และลักษณะที่พักอาศัย กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้สูงอายุที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 184 คน ผู้วิจัยใช้เครื่องมือ การวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถาม (Questionnaire) สำรวจรายการ (Check List) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ, อายุ, สถานภาพ, ระดับการศึกษา, อาชีพ, รายได้, ที่พักอาศัย แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการด้านสวัสดิการของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเกาะจันทร์ อำเภอเกาะจันทร์ จังหวัดชลบุรี โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และทดสอบใช้ ค่าสถิติ t-test และ One-way ANOVA ผลการศึกษาพบว่า โดยภาพรวมผู้สูงอายุมีความต้องการด้านสวัสดิการอยู่ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์แต่ละด้าน พบว่า ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล ผู้สูงอายุมีความต้องการอยู่ในระดับมาก โดยให้ความสำคัญเป็นอันดับที่ 1 ด้านการสร้างบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุน ผู้สูงอายุมีความต้องการอยู่ในระดับมาก โดยให้ความสำคัญเป็นอันดับที่ 2 ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแล และการคุ้มครอง ผู้สูงอายุมีความต้องการอยู่ในระดับมาก และให้ความสำคัญเป็นอันดับที่ 3 ด้านรายได้ผู้สูงอายุมีความต้องการอยู่ในระดับมาก โดยให้ความสำคัญเป็นอันดับที่ 4 ด้านนันทนาการผู้สูงอายุมีความต้องการอยู่ในระดับมาก โดยให้ความสำคัญ เป็นอันดับที่ 5 ด้านที่พักอาศัยผู้สูงอายุมีความต้องการอยู่ในระดับมาก โดยให้ความสำคัญเป็นอันดับที่ 6 และผลการเปรียบเทียบความต้องการด้านสวัสดิการของผู้สูงอายุพบว่า

ผู้สูงอายุที่มีสถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ลักษณะที่พักอาศัยต่างกัน มีความต้องการด้านสวัสดิการของผู้สูงอายุไม่แตกต่างกัน แต่ผู้สูงอายุที่มีเพศ อายุ อาชีพ รายได้ต่างกัน มีความต้องการด้านสวัสดิการของผู้สูงอายุแตกต่างกันอย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. จีรากร ถุนนอก (2558) ศึกษาเรื่อง ความต้องการด้านสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในเขตเทศบาลตำบลสะแก อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ วัตถุประสงค์ ทราบถึงความต้องการและนำผลวิจัยจากการศึกษาค้นคว้าทราบถึงสภาพปัญหาและนำเสนอต่อผู้บริหารหรือคนรับผิดชอบ เพื่อนำไปกำหนดนโยบายและวางแผนเพื่อพัฒนา และได้วิเคราะห์ 4 ด้าน คือ ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล ด้านที่พักอาศัย ด้านรายได้ และด้านนันทนาการ กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้สูงอายุ ที่ได้จากการสุ่มของประชากร โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ เครจซี่และมอร์แกน ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 269 คน แล้วทำการสุ่มให้กระจายไปหมู่บ้านต่าง ๆ ตามสัดส่วน โดยวิธีสุ่มอย่างง่ายโดยการจับฉลาก เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม มี 3 ลักษณะ คือ แบบตรวจสอบรายการแบบมาตราส่วนประมาณค่า และแบบปลายเปิด ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.7819 สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาพบว่า 1. ความต้องการด้านสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลสะแก อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงไปต่ำ จะได้ดังนี้ ด้านที่พักอาศัย ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล ด้านนันทนาการ ด้านรายได้ ตามลำดับ 2. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ผู้สูงอายุต้องการเบี้ยยังชีพเพิ่ม รองลงมา คือ ผู้สูงอายุต้องการให้มีกองทุนฌาปนกิจสงเคราะห์ผู้สูงอายุ และต้องการให้เทศบาลพาผู้สูงอายุไปทัศนจรตามสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ตามความเหมาะสม ตามลำดับ

4. ณัฐชยาน์ บุญเหม (2558) ศึกษาเรื่อง ยุทธศาสตร์การจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยไร่ อำเภอด่านซ้าย จังหวัดแพร่ วัตถุประสงค์เพื่อสร้างยุทธศาสตร์การดำเนินการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ มีขั้นตอน คือ สร้างยุทธศาสตร์การจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุของ องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยไร่ อำเภอด่านซ้าย จังหวัดแพร่ แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ 1) สัมภาษณ์จากตัวแทนผู้สูงอายุทั้งตำบล จำนวน 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบ สัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ วิเคราะห์เนื้อหา 2) สันทนาการกลุ่ม ตัวแทนผู้สูงอายุ ผู้นำชุมชน เจ้าหน้าที่สถานีอนามัย นายกองกำกับการบริหารส่วนตำบล ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้อำนวยการกองสวัสดิการและสังคม นักพัฒนาชุมชนและตัวแทนผู้อำนวยการสถานศึกษา รวม 37 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นการสนทนากลุ่มสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ วิเคราะห์เนื้อหา สรุปผลการวิจัย พบว่า

ยุทธศาสตร์การจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยไร่ อำเภอเด่นชัย จังหวัดแพร่ ได้ยุทธศาสตร์ 4 ด้าน คือ 1) ด้านอาชีพ ยุทธศาสตร์คือ การพัฒนาอาชีพแก่ผู้สูงอายุ เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพด้านต่าง ๆ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของตลาด เพื่อเป็นการส่งเสริมการฝึกอาชีพ และจัดหางานให้เหมาะสมกับวัยและความสามารถและเพื่อส่งเสริมการรวมกลุ่มในชุมชน เพื่อจัดทำกิจกรรมเสริมรายได้ 2) ด้านกองทุนสวัสดิการ ยุทธศาสตร์คือ จัดตั้งกองทุนสวัสดิการผู้สูงอายุออมวันละบาท เพื่อให้เกิดการช่วยเหลือเกื้อกูลสมาชิกที่ร่วมขบวนการเมื่อยามเกิดความเดือนร้อน เพื่อเป็นสร้างขวัญและกำลังใจหรือแรงจูงใจแก่สมาชิกในการปฏิบัติงานเพื่อสังคมและส่วนรวม เพื่อสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมและกระบวนการเรียนรู้ เครือข่ายในการเกื้อหนุนช่วยเหลือดูแลซึ่งกันและกัน เพื่อก่อให้เกิดความเชื่อมโยงกองทุนสวัสดิการในทุกระดับของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลห้วยไร่โดยมีคณะกรรมการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลห้วยไร่ เป็นแกนนำในการบริหารจัดการและมีส่วนร่วมช่วยภาคีพัฒนา เพื่อจัดสวัสดิการไว้ดูแลสมาชิกในการเกิดแก่ เจ็บ ตาย เพื่อให้เกิดความรักความสามัคคีในชุมชน 3) ด้านสุขภาพ ยุทธศาสตร์คือ จัดตั้งอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุที่บ้าน เพื่อให้การดูแลช่วยเหลือ ค้ำครองและพิทักษ์สิทธิ ตามความจำเป็นและความต้องการของผู้สูงอายุอย่างทั่วถึง เท่าเทียมเพียงพอและสม่ำเสมอและสามารถครอบคลุมสิทธิของผู้สูงอายุทั้ง 4 ด้านคือ การมีอายุยืน การคุ้มครอง การส่งเสริม การมีส่วนร่วม เพื่อให้ความรู้ในเรื่องต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์แก่ผู้สูงอายุ เพื่อให้ความรู้แก่สมาชิกครอบครัว ประชาชนในชุมชน เพื่อให้การดูแลผู้สูงอายุอย่างถูกต้องเหมาะสม เพื่อเฝ้าระวังและเตือนภัยสำหรับผู้สูงอายุ เพื่อเป็นสื่อกลางในการนำ ประสาน ส่งต่อ บริการสวัสดิการสังคมให้แก่ผู้สูงอายุ เพื่อเป็นสื่อกลางในการนำ ประสาน ส่งต่อ บริการสวัสดิการสังคมให้แก่ผู้ประสบปัญหาความทุกข์ยากเดือดร้อน ผู้ด้อยโอกาสในชุมชน 4) ด้านความรู้และทักษะ ยุทธศาสตร์ คือ การอบรมให้ความรู้แก่นำครอบครัวและผู้สูงอายุ เพื่อให้ผู้สูงอายุมีสุขภาพอนามัยที่พึงประสงค์ สามารถดูแลตนเองได้ สมาชิกในครอบครัว และชุมชนมีส่วนร่วมในการดูแล และส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้สูงอายุได้มีโอกาส แสดงศักยภาพในการส่งเสริมสุขภาพตนเองของครอบครัวและชุมชน

5. ปานใจ จันทร์สีดา (2558) ศึกษาเรื่อง ความต้องการด้านสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยไร่ อำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว ใน 3 ด้าน คือ ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล ด้านที่พักอาศัย และด้านนันทนาการ กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มตัวอย่างจากประชากร โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ เกรจซีและมอร์แกน ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 248 คน แล้วทำการสุ่มให้กระจายไปตามหมู่บ้านต่าง ๆ ตามสัดส่วนโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย ด้วยการจับสลาก เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมี 3 ลักษณะ คือ แบบตรวจสอบรายการ แบบมาตราส่วนประมาณค่า และแบบปลายเปิด ได้ค่าความ

เชื่อมั่น เท่ากับ 0.8019 สถิติพื้นฐานที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลศึกษาวิจัยพบว่า 1. ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลทัพไทย อำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยเรียงลำดับจากด้านที่มีความเฉลี่ยสูงไปหาต่ำดังนี้ ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล ด้านที่พักอาศัย และด้านนันทนาการ ตามลำดับ 2. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ผู้สูงอายุต้องการจัดกิจกรรมและตรวจสุขภาพให้กับผู้สูงอายุรองลงมา คือ ผู้สูงอายุต้องการเบี้ยยังชีพ และต้องการให้องค์การบริหารส่วนตำบล ส่งเสริมอาชีพและภูมิปัญญา ตามความเหมาะสม ไปตามลำดับ

6. สมบูรณ์ พงษ์ผาคี (2558) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติตามนโยบายสวัสดิการผู้สูงอายุ ของเทศบาลตำบลเชิงรากน้อย อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาตามนโยบาย ศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนการปฏิบัติตามนโยบายและ เสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการปฏิบัติตามนโยบายสวัสดิการผู้สูงอายุ ของเทศบาลตำบลเชิงรากน้อย กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา ได้แก่ ผู้สูงอายุ จำนวน 252 คน โดยการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย จากผู้ได้รับสวัสดิการผู้สูงอายุทั้งหมดของเทศบาลตำบลเชิงรากน้อย อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ทาโร ยามาเน่ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่แบบสอบถามที่มีระดับความเชื่อมั่น .96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ เพียร์สัน ผลการศึกษา 1.ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ได้รับการปฏิบัติตามนโยบายสวัสดิการผู้สูงอายุ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านคุณภาพชีวิต อยู่ในระดับสูงที่สุด รองลงมาคือ ด้านความสามารถในการพึ่งตนเอง และด้านความพึงพอใจ ตามลำดับ 2.ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติตามนโยบายสวัสดิการผู้สูงอายุ ได้แก่ ปัจจัยด้านแรงจูงใจ ภาวะผู้นำ การมีส่วนร่วมและการสนับสนุนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3.แนวทางในการพัฒนาการปฏิบัติตามนโยบายสวัสดิการผู้สูงอายุ คือ ผู้นำชุมชนหรือผู้บริหารควรต้องมีความเสียสละตั้งใจในการติดต่อประสานงาน พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์ให้ผู้สูงอายุได้รับทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับนโยบายสวัสดิการผู้สูงอายุอย่างทั่วถึง นอกจากนี้ควรเปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติตามนโยบายสวัสดิการผู้สูงอายุ

7. สามารถ รุ่งโรจน์ (2560) ศึกษาเรื่อง ความต้องการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการสวัสดิการผู้สูงอายุและเพื่อเปรียบเทียบความต้องการสวัสดิการ กลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยในครั้งนี้คือผู้สูงอายุที่

มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป ในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี จำนวน 270 คน ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้การทดสอบสมมติฐานโดยใช้ค่าสถิติ t-test และ One-way ANOVA และกรณีที่ใช้ค่า Levene's test ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดใช้ค่า Brown-forsythe และค่า Welch และมีการทดสอบความแตกต่าง รายคู่ด้วยวิธีการทดสอบ LSD ผลการศึกษาพบว่า โดยภาพรวมผู้สูงอายุมีความต้องการสวัสดิการอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกรายด้าน พบว่า ด้านการดูแลสุขภาพ และการรักษาพยาบาลเป็นอันดับแรก รองลงมาคือด้านนันทนาการ ด้านการสร้างบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุน ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัวผู้ดูแลและการคุ้มครองด้านรายได้ และด้านที่พักอาศัยผู้สูงอายุเป็นด้านที่ผู้สูงอายุต้องการเป็นลำดับสุดท้าย ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ผู้สูงอายุที่มีสถานภาพสมรส ระดับการศึกษาที่ต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการทั้งภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน แต่ผู้สูงอายุที่มีเพศต่างกัน มีความต้องการด้านรายได้ ด้านการสร้างบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้สูงอายุที่มีอายุต่างกัน มีความต้องการในภาพรวมและด้านรายได้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้สูงอายุที่มีอาชีพต่างกัน มีความต้องการด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล ด้านการสร้างบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้สูงอายุที่มีรายได้ ต่างกัน มีความต้องการในภาพรวมและด้านที่พักอาศัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้สูงอายุที่มีที่มาของรายได้ต่างกัน มีความต้องการด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล ด้านความมั่นคงทางสังคม ฯ ด้านการสร้างบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้สูงอายุที่มีลักษณะ ที่พักอาศัยต่างกัน มีความต้องการด้านนันทนาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้สูงอายุที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวต่างกัน มีความต้องการด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาลแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้สูงอายุที่มีบุคคลที่ทำหน้าที่ดูแลต่างกัน มีความต้องการในภาพรวมและด้านรายได้ ด้านความมั่นคงทางสังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ ผู้สูงอายุที่มีภาระความรับผิดชอบเลี้ยงดูบุคคลในครอบครัวต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการทั้ง 6 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

8. นิติ แก้วชื่น (2560) ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลหัวรอ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อทราบถึงความคิดเห็นของผู้สูงอายุที่มีต่อการดำเนินงานสวัสดิการผู้สูงอายุ เพื่อทราบถึงปัญหาในการบริหารจัดการสวัสดิการแก่ผู้สูงอายุ และ เพื่อเป็นข้อมูลให้แก่หน่วยงานที่สนใจนำไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงการดำเนินงานสวัสดิการผู้สูงอายุ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ รายได้ ระยะเวลาการเข้า

เป็นสมาชิกกองทุนสวัสดิการผู้สูงอายุ โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง จากผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลหัวรอ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 341 คน ใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย ตามสัดส่วนผู้สูงอายุ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็น แบบสอบถามสถิติ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีจำนวน 184 ราย คิดเป็นร้อยละ 54.00 มีอายุ 65 ปี หรือน้อยกว่า จำนวน 169 ราย คิดเป็นร้อยละ 49.60 มีสถานภาพสมรส จำนวน 312 รายคิดเป็นร้อยละ 91.50 มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 271 ราย คิดเป็นร้อยละ 79.50 มีระยะเวลาการเข้าเป็นสมาชิกกองทุน มีจำนวน 288 ราย คิดเป็นร้อยละ 66.90 ด้านการบริหารสวัสดิการ พบว่าการดำเนินงานสวัสดิการผู้สูงอายุ อยู่ในระดับมาก ในเรื่องเทศบาลตำบลหัวรอมีการแจ้งกำหนดการ วัน เวลา และสถานที่จ่ายเงินสวัสดิการให้ผู้สูงอายุทราบ ด้านการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุ พบว่า การดำเนินงานสวัสดิการผู้สูงอายุ อยู่ในระดับมากในเรื่อง ท่านมีส่วนร่วมในกิจกรรมและงาน ของกลุ่มผู้สูงอายุในชุมชน ด้านผลที่ได้รับจากการดำเนินงานสวัสดิการ พบว่า การดำเนินงานสวัสดิการ ผู้สูงอายุ อยู่ในระดับมากในเรื่องท่านมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนเพื่อการบริหารงานผู้สูงอายุ ในชุมชน

9. บุษยา ลีมงาม (2560) ศึกษาเรื่อง ความต้องการและแนวทางการพัฒนาการให้การสนับสนุนสวัสดิการ ผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลบางพระ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาถึงความต้องการสวัสดิการของผู้สูงอายุ เพื่อหาแนวทางการจัด สวัสดิการสังคมผู้สูงอายุในองค์การบริหารส่วนตำบล บางพระ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี โดยมีการทำบทสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย นายกองจัดการบริหารส่วนตำบลบางพระ 1 คน พนักงานกองสวัสดิการองค์การบริหารส่วนตำบลบางพระ 1 คน และกลุ่มผู้สูงอายุ ได้แก่ ผู้สูงอายุระหว่าง 60 ปี ถึง 69 ปี จำนวน 5 คน มีอายุระหว่าง 70 ปี ถึง 79 ปี จำนวน 4 คน และมีอายุระหว่าง 80 ปี ถึง 89 ปี จำนวน 1 คน รวมทั้งสิ้น 12 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสัมภาษณ์และ การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์เนื้อหาและ บรรยายเชิงพรรณนาตามประเด็นสำคัญ ตามแนวทางในการจัดสวัสดิการของผู้สูงอายุ ผลการศึกษาพบว่า 1.ความต้องการสวัสดิการของผู้สูงอายุ 1) ด้านสุขภาพ คือ ต้องการรักษาสุขภาพฟรี และการคำแนะนำในเรื่องสุขภาพ 2) ด้านรายได้ คือ ต้องการมีรายได้เพิ่มขึ้นจากอาชีพเสริมต่างๆ 3) ด้านสังคม คือ ต้องการศูนย์กลางในการให้ความช่วยเหลือ 4) ด้านเศรษฐกิจ คือ ต้องการเบี้ยยังชีพที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิตและลุงยังชีพ 5) ด้านนันทนาการ คือ ต้องการให้มีการจัดสถานที่สำหรับออกกำลังกายและการศึกษา ดูงานนอกสถานที่ 6) ด้านสิ่งแวดล้อม คือ ต้องการสวนสุขภาพเพื่อใช้พักผ่อนหย่อนใจ พุดคุยกัน 7) ด้านที่อยู่อาศัย คือ ต้องการศูนย์พักพิงสำหรับผู้ยากไร้และ ต้องการให้ซ่อมแซมที่อยู่อาศัยที่ชำรุดทรุดโทรม 2. แนวทางการพัฒนาสวัสดิการตามความต้องการของผู้สูงอายุ 1) ด้านสุขภาพ คือ รัฐบาลควรให้การสนับสนุนการรักษาพยาบาลฟรี

สำหรับผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป พร้อมทั้งคำแนะนำในการดูแลสุขภาพ 2) ด้านรายได้ คือ ควรมีศูนย์ข้อมูลอาชีพสำหรับผู้สูงอายุ 3) ด้านสังคม คือ ควรมีการจัดกิจกรรมรวมกลุ่ม และจัดตั้งศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับผู้สูงอายุ 4) ด้านเศรษฐกิจ คือ ควรมีการแจกเบี้ยยังชีพอย่างทั่วถึง และเป็นธรรม พร้อมทั้งแจกถุงยังชีพให้กับผู้สูงอายุที่มีฐานะยากจน 5) ด้านนันทนาการ คือ ควรจัดกิจกรรมนันทนาการและทัศนศึกษาให้กับผู้สูงอายุ 6) ด้านสิ่งแวดล้อม คือ ควรมีสวนสุขภาพที่สวยงาม ร่มรื่นสำหรับผู้สูงอายุ 7) ด้านที่อยู่อาศัย คือ ควรมีการจัดตั้งศูนย์พักพิงให้กับผู้สูงอายุที่ไร้ญาติและจัดเจ้าหน้าที่ตรวจที่พักอาศัยเป็นประจำทุกปี 3. แนวทางการพัฒนาสวัสดิการของผู้บริหารในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบางพระ 1) ด้านสุขภาพ คือ เพิ่มช่องทางการรักษาและครอบคลุมโรคต่าง ๆ ด้วย พร้อมทั้งจัดหาผู้เชี่ยวชาญ มาให้คำแนะนำในการดูแลสุขภาพแก่ผู้สูงอายุ 2) ด้านรายได้ คือ จัดงบประมาณสำหรับเบี้ยยังชีพเพิ่มเติม และสนับสนุนให้ผู้สูงอายุมีอาชีพ 3) ด้านสังคม คือ จัดตั้งชมรมให้ผู้สูงอายุเพื่อใช้เป็นศูนย์กลางในการจัดกิจกรรม 4) ด้านเศรษฐกิจ คือ จัดงบประมาณในการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุเพิ่มมากขึ้น 5) ด้านนันทนาการ คือ จัดกิจกรรมนันทนาการให้กับผู้สูงอายุ 6) ด้านสิ่งแวดล้อม คือ ปรับทิวทัศน์ของสวนสุขภาพให้มีความร่มรื่น 7) ด้านที่อยู่อาศัย คือ จัดตั้งศูนย์ช่วยเหลือพิงพิงสำหรับผู้สูงอายุ 4. แนวทางการพัฒนาสวัสดิการของเจ้าหน้าที่พนักงานฝ่ายสวัสดิการ 1) ด้านสุขภาพ คือ จัดหาผู้เชี่ยวชาญในเรื่องของการกินอาหารที่ถูกสุขลักษณะการดูแลสุขภาพ 2) ด้านรายได้ คือ จัดอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับผู้สูงอายุ 3) ด้านสังคม คือ จัดสถานที่เพื่อใช้ในการจัดกิจกรรม หรือตั้งชมรมให้แก่ผู้สูงอายุ 4) ด้านเศรษฐกิจ คือ ปรับเบี้ยยังชีพที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต 5) ด้านนันทนาการ คือ จัดกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ สำหรับผู้สูงอายุ 6) ด้านสิ่งแวดล้อม คือ จัดทำสถานที่หรือจัดตั้งสโมสรสำหรับผู้สูงอายุ 7) ด้านที่อยู่อาศัย คือ จัดตั้งศูนย์พักพิงให้กับผู้สูงอายุ พร้อมทั้งจัดเจ้าหน้าที่ดูแลซ่อมแซมบ้านเรือนให้กับผู้สูงอายุ

10. สุธธีวรรณ สว่างเนตร (2561) ศึกษาเรื่อง ความต้องการด้านสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลปะเคียบ อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความต้องการด้านสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ มีการศึกษาใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ ด้านสุขภาพอนามัยผู้สูงอายุ และด้านการส่งเสริมการรวมกลุ่มทำกิจกรรม กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มจากประชากรที่เป็นประชาชนผู้สูงอายุ ซึ่งมีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลปะเคียบ โดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ เครจซ์ และมอร์แกน ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 285 คน แล้วทำการสุ่มให้กระจายไปตามหมู่บ้านต่าง ๆ ตามสัดส่วนโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็น แบบสอบถาม มี 3 ลักษณะดังนี้ 1. แบบตรวจสอบรายการ 2. แบบมาตราส่วนประมาณค่า 6 ระดับ 3. แบบปลายเปิด ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.9406 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน

มาตรฐาน ผลการศึกษา พบว่า 1.ความต้องการด้านสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลปะเคียบ อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านสุขภาพอนามัยผู้สูงอายุ และ ด้านการส่งเสริมการรวมกลุ่มทำกิจกรรมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับด้านที่มีค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาต่ำได้ดังนี้ คือ ด้านสุขภาพอนามัยผู้สูงอายุ ด้านการส่งเสริมการรวมกลุ่มทำกิจกรรม และด้านการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพตามลำดับ 2.ความคิดเห็นและ ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ต้องการให้จ่ายเงินเบี้ยยังชีพในช่วงต้นเดือนของทุกเดือน รองลงมา คือ การให้องค์การบริหารส่วนตำบลพาผู้สูงอายุไปทัศนศึกษาตามสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ และต้องการให้จัดอบรมจริยธรรมและนันทนาการเป็นประจำทุกวันพระ ตามลำดับ

11. เทียนแก้ว เลี่ยมสุวรรณ และคณะ (2558) ศึกษาเรื่อง ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดกลุ่มและศึกษาความต้องการสวัสดิการของผู้สูงอายุ ตลอดจนเปรียบเทียบความต้องการจำแนกตามกลุ่มผู้สูงอายุในตำบลโคกขี้หนอน อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี โดยใช้แบบสัมภาษณ์ผู้สูงอายุ และแบบสัมภาษณ์ครัวเรือนเป็นเครื่องมือในการศึกษา ผลการประเมินคุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง 313 คน โดยใช้การวิเคราะห์จัดกลุ่มแบบเชิงชั้น จัดกลุ่มผู้สูงอายุได้ 5 กลุ่ม คือกลุ่ม A มี 61 คนเป็นกลุ่มอายุช่วงกลาง ($\bar{X} = 71$ ปี) สุขภาพกายดี ต้องเฝ้าระวังสุขภาพจิต ช่วยเหลือตัวเองและครอบครัวได้ดี ชอบเข้าสังคม ครอบครัวมีศักยภาพในการดูแลปานกลางถึงมาก กลุ่ม B มี 80 คน เป็นกลุ่มอายุช่วงต้น ($\bar{X} = 66$ ปี) สุขภาพกายและจิตดีมาก ช่วยเหลือตนเองและครอบครัวได้ดี เข้าสังคมอยู่บ้าง ครอบครัวมีศักยภาพในการดูแลปานกลาง กลุ่ม C มี 135 คน อายุช่วงกลาง ($\bar{X} = 74$ ปี) สุขภาพกายพอใช้สุขภาพจิตดี ช่วยเหลือตัวเองและครอบครัวได้น้อย ไม่เข้าสังคม ครอบครัวมีศักยภาพในการดูแลปานกลางกลุ่ม D มี 30 คน อายุช่วงกลาง($\bar{X} = 75$ ปี)สุขภาพกายไม่ดี ต้องเฝ้าระวังสุขภาพจิต ช่วยเหลือตัวเองและครอบครัวได้น้อย เข้าสังคมอยู่บ้าง ครอบครัวมีศักยภาพดูแลปานกลางถึงมาก และกลุ่ม E มี 7 คน อายุระดับปลาย ($\bar{X} = 82$ ปี) สุขภาพกายไม่ดี เป็นภาระพึ่งพิงโดยสมบูรณ์ สุขภาพจิตดี ไม่เข้าสังคม ครอบครัวมีศักยภาพในการดูแลปานกลาง ส่วนการศึกษาความต้องการสวัสดิการพบว่า ต้องการด้านสุขภาพมากที่สุด รองลงมา คือ การบริการทางสังคม และเศรษฐกิจ และเมื่อเปรียบเทียบความต้องการโดยใช้สถิติ ANOVA และ Brown-Forsythe และ Welch พบว่าผู้สูงอายุต่างกลุ่มมีความต้องการสวัสดิการทั้งภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน ข้อเสนอแนะจากการวิจัย คือ ควรมุ่งเน้นการจัดสวัสดิการด้านสุขภาพ และกำหนดนโยบายต้องครอบคลุมมิติการเตรียมตัวเข้าสู่การเป็นผู้สูงอายุ และผู้ดูแลผู้สูงอายุที่มีคุณภาพชีวิตที่ดี

ตารางที่ 2 การสังเคราะห์ตัวแปรที่เกี่ยวข้องในการวิจัย

ผู้วิจัย	ตัวแปรอิสระ	ตัวแปรตาม
	ระดับการยอมรับ	
	ระดับการยอมรับ	
	การรับรู้	
	ระดับการยอมรับ	
	ระดับการยอมรับ	
	ระดับการยอมรับ	
	ระดับการยอมรับ	
	ระดับการยอมรับ	
	ระดับการยอมรับ	
	ระดับการยอมรับ	
	ระดับการยอมรับ	
	ระดับการยอมรับ	
1. นันทนา อยู่สบาย (2557)		1. ด้านสุขภาพอนามัย 2. ด้านการศึกษา 3. ด้านนันทนาการ 4. ด้านที่อยู่อาศัย 5. ด้านความปลอดภัยในชีวิต

ตัวแปรอิสระ	ตัวแปรตาม
ระบบเศรษฐกิจ ใช้ของนอกเหนือระบบเศรษฐกิจ	1. ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล
ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	2. ด้านรายได้
ระบบเศรษฐกิจแบบผสมผสาน	3. ด้านที่พึงอาศัย
ผลประโยชน์และศรัทธา	4. ด้านนวัตกรรม
ต้นทุนรวม	5. ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบคลุม ผู้ดูแล และการคุ้มครอง
ต้นทุน	6. ด้านการสร้างบริการและเครือข่ายการ เกื้อหนุน
ต้นทุน	
เศรษฐกิจแบบตลาด	x
ระบบราชการ	x
รัฐ	x
ประชา	x
เศรษฐกิจแบบตลาด	x
ระบบราชการ	x
รัฐ	x
ประชา	x
ผู้วิจัย	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓
	✓

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ตัวแปรอิสระ	ผู้วิจัย	ตัวแปรตาม
รูปแบบสหประชาชาติ ใช้สมการคณิตศาสตร์และเรขาคณิต		
การใช้เส้นแนวนอน		
รูปแบบกราฟเส้น		
สมการและเศษส่วน		
สูตรเรขาคณิต		
สูตร		
รูป		
เศษส่วนและทศนิยม		
ตารางและแผนภูมิ		
รูป		
รูป		
	3. จีรากร ภูนอก (2558)	1. ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล 2. ด้านรายได้ 3. ด้านที่พักอาศัย 4. ด้านนันทนาการ
	4. ญัฐชยาน์ บุญเทียม (2558)	1. ด้านอาชีพ 2. ด้านกองทุนสวัสดิการ 3. ด้านสุขภาพ 4. ด้านความรู้และทักษะ

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ตัวแปรอิสระ	ตัวแปรตาม	1. ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล	2. ด้านที่พักอาศัย	3. ด้านนันทนาการ
ระดับของสุขภาพ	ตัวแปรตาม	X	X	X
การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	ตัวแปรตาม	X	X	X
ระดับของสุขภาพจิต	ตัวแปรตาม	X	X	X
ระดับของสุขภาพกาย	ตัวแปรตาม	X	X	X
ระดับของสุขภาพจิต	ตัวแปรตาม	X	X	X
ระดับของสุขภาพจิต	ตัวแปรตาม	X	X	X
ระดับของสุขภาพจิต	ตัวแปรตาม	X	X	X
ระดับของสุขภาพจิต	ตัวแปรตาม	X	X	X
ระดับของสุขภาพจิต	ตัวแปรตาม	X	X	X
ระดับของสุขภาพจิต	ตัวแปรตาม	X	X	X
ระดับของสุขภาพจิต	ตัวแปรตาม	X	X	X
5. ปานใจ จันทร์ลีตา (2558)	ตัวแปรตาม	X	X	X
6. สมบูรณ์ พงษ์ศักดิ์ (2558)	ตัวแปรตาม	X	X	X

ตัวแปรอิสระ	ตัวแปรตาม		ผู้วิจัย
ครูเอกอรรถไพฑูริย์	ใช้กลยุทธ์การสอนแบบโครงงาน	1. ด้านการบริหารงานสวัสดิการ	7. นิติ แก้วชื่น (2560)
ครูอึ้งนันทนันทน	ใช้สื่อการเรียนรู้แบบผสมผสาน	2. ด้านการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุ	
ครูเอกอรรถไพฑูริย์	ใช้สื่อการเรียนรู้แบบผสมผสาน	3. ด้านผลที่ได้รับจากการดำเนินงานสวัสดิการ	
ครูเอกอรรถไพฑูริย์	ใช้สื่อการเรียนรู้แบบผสมผสาน		
ครูเอกอรรถไพฑูริย์	ใช้สื่อการเรียนรู้แบบผสมผสาน		
ครูเอกอรรถไพฑูริย์	ใช้สื่อการเรียนรู้แบบผสมผสาน		
ครูเอกอรรถไพฑูริย์	ใช้สื่อการเรียนรู้แบบผสมผสาน		
ครูเอกอรรถไพฑูริย์	ใช้สื่อการเรียนรู้แบบผสมผสาน		
ครูเอกอรรถไพฑูริย์	ใช้สื่อการเรียนรู้แบบผสมผสาน		
ครูเอกอรรถไพฑูริย์	ใช้สื่อการเรียนรู้แบบผสมผสาน		
ครูเอกอรรถไพฑูริย์	ใช้สื่อการเรียนรู้แบบผสมผสาน		

ตัวแปรอิสระ	ตัวแปรตาม
ระบบเศรษฐกิจไทย	1. ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล
ใช้สิทธิของเกษตรกรไทย	2. ด้านรายได้
อาชีพในชนบทไทย	3. ด้านที่พำนักอาศัย
ระบบเศรษฐกิจไทย	4. ด้านนันทนาการ
อุตสาหกรรมเกษตร	5. ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัวผู้ดูแลและการคุ้มครอง
ข้อมูลรายได้	6. ด้านการสร้างบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุน
ข้อมูลราย	
ครัวเรือน	
เศรษฐกิจไทย	
กรมการเกษตร	
กรม	
กรม	
ผู้วิจัย	8. สามารถ รุ่งโรจน์ (2560)

ตัวแปรอิสระ	ตัวแปรตาม	1. ด้านเศรษฐกิจ 2. ด้านสังคม 3. ด้านสุขภาพ 4. ด้านนันทนาการ 5. ด้านสิ่งแวดล้อม 6. ด้านรายได้ 7. ด้านที่อยู่อาศัย
รูปแบบสหประชาชาติ ใช้สมการคณิตศาสตร์และระเบียบวิธี	ตัวแปรตาม	X
การใช้นโยบายและระเบียบวิธี	ตัวแปรตาม	X
รูปแบบสหประชาชาติและสหประชาชาติ	ตัวแปรตาม	X
สมการและสมการ	ตัวแปรตาม	X
สูตรและสมการ	ตัวแปรตาม	X
สูตร	ตัวแปรตาม	X
สมการ	ตัวแปรตาม	X
แบบจำลองและแบบจำลอง	ตัวแปรตาม	X
แบบจำลองและแบบจำลอง	ตัวแปรตาม	X
สูตร	ตัวแปรตาม	X
สมการ	ตัวแปรตาม	X

ผู้วิจัย

9. บุชชา ลิมงาม
(2560)

ตัวแปรอิสระ	ตัวแปรตาม	
ผู้วิจัย	ระดับการยอมรับ	
อายุ	ระดับการยอมรับ	1. ด้านการส่งเคราะห์ภัยพิบัติ
เพศ	ระดับการยอมรับ	2. ด้านสุขภาพอนามัยผู้สูงอายุ
การศึกษา	ระดับการยอมรับ	3. ด้านการส่งเสริมการร่วมกลุ่มทำกิจกรรม
อาชีพ	ระดับการยอมรับ	
รายได้	ระดับการยอมรับ	
สุขภาพ	ระดับการยอมรับ	
ความเชื่อ	ระดับการยอมรับ	
ทัศนคติ	ระดับการยอมรับ	
ความรู้	ระดับการยอมรับ	
ประสบการณ์	ระดับการยอมรับ	
ความพึงพอใจ	ระดับการยอมรับ	
ความวิตกกังวล	ระดับการยอมรับ	
ความเครียด	ระดับการยอมรับ	
ความวิตกกังวล	ระดับการยอมรับ	
ความวิตกกังวล	ระดับการยอมรับ	
ความวิตกกังวล	ระดับการยอมรับ	
ความวิตกกังวล	ระดับการยอมรับ	
ความวิตกกังวล	ระดับการยอมรับ	
ความวิตกกังวล	ระดับการยอมรับ	
ความวิตกกังวล	ระดับการยอมรับ	

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เรื่องความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในเขตตำบลตาสีห์ อำเภอลวกแดง จังหวัดระยอง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในเขตตำบลตาสีห์ อำเภอลวกแดง จังหวัดระยอง และเพื่อเปรียบเทียบความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในเขตตำบลตาสีห์ อำเภอลวกแดง จังหวัดระยอง โดยเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม ซึ่งมีรายละเอียดเกี่ยวกับการดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้สูงอายุที่อาศัยและมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านตามกฎหมายและอ่านออกเขียนได้ด้วยตนเอง ในตำบลตาสีห์ อำเภอลวกแดง จังหวัดระยอง ที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปี ขึ้นไป จำนวน 752 คน (องค์การบริหารส่วนตำบลตาสีห์, 2562)

กลุ่มตัวอย่าง

การคำนวณขนาดตัวอย่างด้วยการวิเคราะห์อำนาจของการทดสอบ (Power analysis) สำหรับสถิติ One way ANOVA โดยกำหนดขนาดค่าอิทธิพล ดังนี้ Effect size = 0.25, alpha = .05, power = 0.09 โดยกำหนดให้มีจำนวนกลุ่มในการจำแนกเท่ากับ 6 กลุ่ม ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป G*Power 3.1.9.2 ได้ขนาดตัวอย่างจำนวน 270 ตัวอย่าง ซึ่งให้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิโดยใช้สัดส่วนไม่เท่ากัน

ตารางที่ 3 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

จำนวนหมู่บ้าน	จำนวนประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
หมู่ 1	171	70
หมู่ 2	429	105
หมู่ 3	25	25
หมู่ 4	127	70
รวม	752	270

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ คือ แบบสอบถามที่เกี่ยวกับความต้องการสวัสดิการของผู้สูงอายุ ในเขตตำบลตาสีทรี อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง โดยแบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้สูงอายุ ซึ่งประกอบด้วยตัว 4 ปัจจัย ได้แก่

- 1.1 ปัจจัยทางประชากรศาสตร์ คือ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา
- 1.2 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ คือ อาชีพ รายได้ แหล่งที่มาของรายได้
- 1.3 ปัจจัยด้านครอบครัว คือ ที่พักอาศัย จำนวนสมาชิกในครอบครัว
- 1.4 ปัจจัยด้านสุขภาพ คือ ความสามารถในการช่วยเหลือตัวเอง

ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบเลือกตอบ จำนวน 15 ข้อ

ตอนที่ 2 ความสามารถในการช่วยเหลือตัวเอง เป็นแบบสอบถามเลือกตอบ จำนวน 6 ข้อ โดยมีหลักเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ไม่สามารถทำตัวเอง	0	คะแนน
ทำได้โดยต้องมีคนช่วย	1	คะแนน
ทำได้โดยไม่ต้องมีคนช่วย	2	คะแนน
ไม่ตอบ (กรณีไม่มีโทรศัพท์)	9	คะแนน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในเขตตำบลตาสีทรี อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่

ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล ด้านรายได้ ด้านที่พักอาศัย ด้านนันทนาการ ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแลและการคุ้มครอง และด้านการสร้างบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุนเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) รวมจำนวน 26 ข้อ โดยมีหลักเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับความต้องการมาก	ให้	4	คะแนน
ระดับความต้องการปานกลาง	ให้	3	คะแนน
ระดับความต้องการน้อย	ให้	2	คะแนน
ระดับไม่ต้องการ	ให้	1	คะแนน

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพื่อให้ตำบลตาสีทรีจัดสวัสดิการเพิ่มเติมแก่ผู้สูงอายุ

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

แบบสอบถามฉบับนี้ ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง มีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่อง ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในเขตตำบลตาสีห์ อำเภอลวกแดง จังหวัดระยอง จากนั้นนำมากำหนดกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย กำหนดนิยามเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในเขตตำบลตาสีห์ อำเภอลวกแดง จังหวัดระยอง และตรวจสอบเนื้อหาในแบบสอบถามว่าครอบคลุมวัตถุประสงค์หรือไม่ จากนั้นนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบแล้วนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา
3. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเสน้อาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบเนื้อหาและสำนวนภาษา เพื่อผู้ศึกษานำไปปรับปรุงแก้ไข และส่งให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่
 - 3.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พงษ์เสฐียร เหลืองอลงกต อาจารย์ประจำวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา
 - 3.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุปราณี ธรรมพิทักษ์ อาจารย์ประจำวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา
 - 3.3 ดร.จิตพล ชัยมะดัน อาจารย์ประจำวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา
4. นำผลการตัดสินของผู้เชี่ยวชาญทุกคนมาสรุปโดยการแจกแจงความถี่ในแต่ละข้อคำถาม ตัดสินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแต่ละข้อคำถาม โดยใช้เกณฑ์การพิจารณาจากความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ หากข้อไหนได้ค่า IOC ต่ำกว่า 0.50 ให้ทำการปรับปรุงแก้ไข
5. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วลงไปทดสอบใช้ (Try out) กับกลุ่มผู้สูงอายุที่ไม่ใช่ตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาร์ ซึ่งผลการทดสอบในภาพรวมเท่ากับ 0.83

5.1 ด้านการรักษาพยาบาล	เท่ากับ 0.78
5.2 ด้านรายได้	เท่ากับ 0.87
5.3 ด้านที่พักอาศัย	เท่ากับ 0.79
5.4 ด้านนันทนาการ	เท่ากับ 0.80
5.5 ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแล และการคุ้มครอง	เท่ากับ 0.86
5.6 ด้านการสร้างบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุน	เท่ากับ 0.70

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือถึงคณบดีวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อทำหนังสือถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลตาสีสิทธิ์ เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล
2. ผู้วิจัยได้รวบรวมแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง กรณีผู้สูงอายุที่ไม่สามารถอ่านออกเขียนได้ ผู้วิจัยจะอ่านเรียงตามรายชื่อให้แก่ผู้สูงอายุฟังเพื่อตอบแบบสอบถาม และกรณีผู้สูงอายุที่อ่านออกเขียนได้ ผู้สูงอายุสามารถตอบแบบสอบถามได้ด้วยตนเอง
3. จากการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถาม จำนวน 270 ชุด โดยมีแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา และมีความสมบูรณ์ จำนวน 270 ชุด คิดเป็น 100 เปอร์เซ็นต์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 4 ตอน โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยเลือกใช้สถิติในการวิเคราะห์เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะของข้อมูล และตอบวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่
 - ปัจจัยทางด้านประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา
 - ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ อาชีพ รายได้ แหล่งที่มาของรายได้
 - ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ ที่พักอาศัย จำนวนสมาชิกในครอบครัว
 - ปัจจัยด้านสุขภาพ คือ ความสามารถในการช่วยเหลือตัวเอง

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าความถี่ ร้อยละ

2. ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการสวัสดิการของผู้สูงอายุในเขตตำบลตาสีสิทธิ์ อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล ด้านรายได้ ด้านที่พักอาศัย ด้านนันทนาการ ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแล และการคุ้มครอง ด้านการสร้างบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ สถิติค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

3. การทดสอบสมมติฐานใช้สถิติในการทดสอบดังนี้

ตารางที่ 4 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

ตัวแปรอิสระ	สถิติที่ใช้ในการทดสอบ
1. เพศ	t-test
2. อายุ	One way ANOVA
3. สถานภาพสมรส	One way ANOVA
4. ระดับการศึกษา	One way ANOVA
5. อาชีพ	One way ANOVA
6. รายได้	One way ANOVA
7. แหล่งที่มาของรายได้หลัก	One way ANOVA
8. ที่พักอาศัย	One way ANOVA
9. จำนวนสมาชิกในครอบครัว	One way ANOVA
10. ความสามารถในการช่วยเหลือตัวเอง	One way ANOVA

เกณฑ์การแปลผล

นำผลคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยเลขคณิต โดยมีเกณฑ์ในการแปลความดังนี้

$$\begin{aligned} \text{สูตรการหาอัตราภาคั่น} &= \frac{\text{ค่าสูงสุด} - \text{ค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้นที่ต้องการ}} \\ &= \frac{4-1}{4} \\ &= 0.75 \end{aligned}$$

เกณฑ์ค่าเฉลี่ยในการแปลผล

ค่าเฉลี่ย	3.26-4.00	หมายถึง	มีความต้องการอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.51-3.25	หมายถึง	มีความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.76-2.50	หมายถึง	มีความต้องการอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00-1.75	หมายถึง	ไม่ต้องการ

เกณฑ์การให้คะแนนความสามารถในการช่วยเหลือตัวเองดังนี้ (ตติยา สารธิมา, 2553)

สำหรับผู้ไม่มีโทรศัพท์	สำหรับผู้ที่มีโทรศัพท์	แปลผล
(คะแนนเต็ม 10 คะแนน)	(คะแนนเต็ม 12 คะแนน)	
0-2 คะแนน	0-2 คะแนน	ภาวะพึ่งพาโดยสมบูรณ์
3-4 คะแนน	3-5 คะแนน	ภาวะพึ่งพารุนแรง
5-6 คะแนน	6-8 คะแนน	ภาวะพึ่งพานกลาง
ตั้งแต่ 7 คะแนนขึ้นไป	ตั้งแต่ 9 คะแนนขึ้นไป	ไม่เป็นภาวะพึ่งพา

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตตำบลตาสีห์ อำเภอลวกแดง จังหวัดระยอง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตตำบลตาสีห์ อำเภอลวกแดง จังหวัดระยอง และเพื่อเปรียบเทียบความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขต ตำบลตาสีห์ อำเภอลวกแดง จังหวัดระยอง จำแนกตามปัจจัยทางด้าน ประชากรศาสตร์ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านครอบครัวและปัจจัยด้านสุขภาพ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้สูงอายุที่อาศัยและมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านตามกฎหมายและอ่านออกเขียนได้ด้วยตนเอง ในตำบลตาสีห์ อำเภอลวกแดง จังหวัดระยอง ที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปี ขึ้นไป จำนวน 270 คน ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์เป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตตำบลตาสีห์อำเภอลวกแดง จังหวัดระยอง

ตอนที่ 3 ผลการทดสอบสมมติฐาน

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุในตำบลตาสีห์ อำเภอลวกแดง จังหวัดระยอง จำแนกตามปัจจัยทางประชากรศาสตร์

ปัจจัยส่วนบุคคล		จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ	ชาย	129	47.78
	หญิง	141	52.22
อายุ	60-64 ปี	72	26.67
	65-69 ปี	64	23.70
	70-74 ปี	66	24.44
	75-79 ปี	45	16.67
	80 ปีขึ้นไป	23	8.52

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล		จำนวน (คน)	ร้อยละ
สถานภาพสมรส	โสด	70	25.93
	สมรส	130	48.15
ระดับการศึกษา	หม้าย	45	16.67
	แยกกันอยู่/ หย่าร้าง	25	9.26
	ไม่ได้รับการศึกษา	53	19.63
	ประถมศึกษา	61	22.59
	มัธยมศึกษาตอนต้น	89	32.96
	มัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช.	33	12.22
	สูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช.	34	12.59

จากตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละ ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปัจจัยทางประชากรศาสตร์ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง ร้อยละ 52.22 มีช่วงอายุระหว่าง 60-64 ปี มากที่สุด ร้อยละ 26.67 รองลงมา มีช่วงอายุระหว่าง 70-74 ปี ร้อยละ 24.44 โดยมีสถานภาพสมรส มากที่สุด ร้อยละ 48.15 รองลงมา มีสถานภาพโสด ร้อยละ 25.93 มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น มากที่สุด ร้อยละ 32.96 รองลงมา มีระดับการศึกษาประถมศึกษา ร้อยละ 22.59

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุในตำบลตาสีทรี อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง จำแนกตามปัจจัยด้านเศรษฐกิจ

ปัจจัยส่วนบุคคล		จำนวน (คน)	ร้อยละ
อาชีพ	ไม่ได้ประกอบอาชีพ	28	10.37
	ค้าขาย	56	20.74
	รับจ้างทั่วไป	69	25.56
	เกษตรกรรวม	94	34.81
	อุตสาหกรรมในครัวเรือน	23	8.52

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล		จำนวน (คน)	ร้อยละ
รายได้จากการประกอบอาชีพ	5,000-10,000 บาท	50	18.52
อาชีพ	10,001-15,000 บาท	122	45.19
	15,001 บาท-20,000 บาท	89	32.96
	20,000 บาทขึ้นไป	9	3.33
	แหล่งที่มาของรายได้	จากหน่วยงานราชการ, จากบุตร หลาน ญาติพี่น้อง, จากเงินบำเหน็จบำนาญ	5
แหล่งที่มาของรายได้	จากการประกอบอาชีพ, จากหน่วยงานราชการ	152	56.30
	จากการประกอบอาชีพ, จากบุตร หลาน ญาติพี่น้อง, จากเงินบำเหน็จ บำนาญ	7	2.59
	จากหน่วยงานราชการ, จากบุตร หลาน ญาติพี่น้อง	106	39.26
	แหล่งที่มาของรายได้	จากการประกอบอาชีพ	140
หลัก	จากบุตร หลาน ญาติพี่น้อง	118	43.70
	จากเงินบำเหน็จบำนาญ	12	4.44

จากตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปัจจัยด้านเศรษฐกิจ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร ร้อยละ 34.81 รองลงมา ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป ร้อยละ 25.56 โดยส่วนใหญ่ มีรายได้ระหว่าง 10,001-15,000 บาท ร้อยละ 45.19 รองลงมา มีรายได้ 15,001 บาท-20,000 บาท ร้อยละ 32.96 โดยส่วนใหญ่มีรายได้จากการประกอบอาชีพและจากหน่วยงานราชการ ร้อยละ 56.30 รองลงมา มีรายได้จากเงินบำเหน็จ บำนาญจากหน่วยงานราชการ จากบุตร หลาน ญาติพี่น้อง ร้อยละ 39.26 ส่วนใหญ่มีแหล่งที่มาของรายได้จากการประกอบอาชีพ ร้อยละ 51.85 รองลงมา จากบุตร หลาน ญาติพี่น้อง ร้อยละ 43.70

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุในตำบลตาสีทรี อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง จำแนกตามปัจจัยด้านครอบครัว

ปัจจัยส่วนบุคคล		จำนวน (คน)	ร้อยละ
ที่พักอาศัย	บ้านของตนเอง/ คู่สมรส	101	37.41
	บ้านของบุตร, หลาน	102	37.78
	บ้านของญาติพี่น้อง	67	24.81
จำนวนสมาชิกในครอบครัว	3 คน	63	23.33
	4 คน	92	34.07
	5 คนขึ้นไป	115	42.59

จากตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปัจจัยด้านครอบครัว พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่พักอาศัยในบ้านของบุตร, หลาน ร้อยละ 37.41 รองลงมาพักอาศัยในบ้านของตนเอง/ คู่สมรส ร้อยละ 37.78 โดยส่วนใหญ่มีสมาชิกในครอบครัว 5 คนขึ้นไป ร้อยละ 42.59 รองลงมามีสมาชิกในครอบครัว 4 คน ร้อยละ 34.07

ตารางที่ 8 สรุปผลความสามารถในการช่วยเหลือตัวเอง ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุในตำบลตาสีทรี อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง จำแนกตามปัจจัยด้านสุขภาพ

ความสามารถในการช่วยเหลือตัวเอง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ภาวะพึ่งพารุนแรง	36	13.33
ภาวะพึ่งพาปานกลาง	154	57.04
ไม่เป็นภาวะพึ่งพา	80	29.63

จากตารางที่ 8 สรุปผลความสามารถในการช่วยเหลือตัวเอง ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุในตำบลตาสีทรี อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง จำแนกตามปัจจัยด้านสุขภาพ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นภาวะพึ่งพาปานกลาง ร้อยละ 57.04 รองลงมาไม่เป็นภาวะพึ่งพา ร้อยละ 29.63 และเป็นภาวะพึ่งพารุนแรง ร้อยละ 13.33 ตามลำดับ

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุในตำบลตาสีทรี อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง จำแนกตามปัจจัยด้านสุขภาพ

ประเด็นการประเมิน	ความสามารถในการช่วยเหลือตัวเอง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ความสามารถในการใช้โทรศัพท์	ไม่สามารถใช้โทรศัพท์ได้เลย	0	0
	สามารถใช้โทรศัพท์ได้ถ้ามีคนช่วย	171	63.33
	สามารถใช้โทรศัพท์ได้ด้วยตัวเอง	99	36.67
ความสามารถในการเดินทาง	ไม่สามารถเดินทางไปไหนมาไหนได้	0	0
	ทำได้ถ้ามีคนช่วยเหลือ (ต้องมีคนช่วยเหลือหรือเดินทางไปกับท่าน)	173	64.07
	ทำได้โดยไม่ต้องมีใครช่วยเหลือ	97	35.93
ความสามารถเลือกซื้ออาหารหรือเสื้อผ้า	ไม่สามารถเลือกซื้อของตัวเองได้เลย	70	25.93
	ทำได้โดยต้องมีคนช่วยเหลือ	87	32.22
	ทำได้โดยไม่ต้องมีคนช่วย	113	41.85
ความสามารถในการหุงหา/อุ่นอาหาร	ไม่สามารถเตรียมอาหารได้เลย	76	28.15
	ทำได้โดยต้องมีคนช่วย	74	27.41
	ทำได้โดยไม่ต้องมีคนช่วย	120	44.44
ความสามารถจัดการเรื่องเงินหรือใช้จ่ายเงินที่ลูกหลานให้	ไม่สามารถจัดการเรื่องเงินทองได้	61	22.59
	ทำได้โดยต้องมีคนช่วย	85	31.48
	ทำได้โดยไม่ต้องมีคนช่วย	124	45.93
ความสามารถทำ	ทำเองไม่ได้เลย/ ต้องมีผู้อื่นทำให้ทั้งหมด	44	16.30
ความสะอาดบ้าน	ต้องมีคนช่วยเหลือบ้าง	118	43.70
	ทำด้วยตนเองทั้งหมด	108	40.00

จากตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของแต่ละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปัจจัยด้านสุขภาพพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความสามารถในการใช้โทรศัพท์ได้ด้วยตัวเอง ร้อยละ 36.67 รองลงมา สามารถใช้โทรศัพท์ได้ถ้ามีคนช่วย ร้อยละ 63.33 และมีความสามารถในการเดินทางไปไหนมาไหนได้ถ้ามีคนช่วยเหลือหรือเดินทางไปด้วย ร้อยละ 64.07 รองลงมา สามารถในการเดินทางไปไหนมาไหนได้โดยไม่ต้องมีใครช่วยเหลือ ร้อยละ 35.93 และสามารถเลือกซื้ออาหารหรือเสื้อผ้าในร้านค้าหรือร้านของชำได้โดยไม่ต้องมีคนช่วย ร้อยละ 41.85 รองลงมา สามารถเลือก

ซื้ออาหารหรือเสื้อผ้าในร้านค้าหรือร้านของชำได้โดยไม่ต้องมีคนช่วยเหลือ ร้อยละ 32.22 และความสามารถในการหุงหา/อุ่นอาหารทำได้โดยไม่ต้องมีคนช่วย ร้อยละ 44.44 รองลงมา ไม่สามารถเตรียมอาหารได้เลย ร้อยละ 28.15 และสามารถจัดการเรื่องเงินหรือใช้จ่ายเงินที่ลูกหลานให้ได้โดยไม่ต้องมีคนช่วย ร้อยละ 45.93 รองลงมา สามารถจัดการเรื่องเงินหรือใช้จ่ายเงินที่ลูกหลานให้ได้โดยไม่ต้องมีคนช่วย ร้อยละ 31.48 และความสามารถทำความสะอาดบ้านต้องมีคนช่วยเหลือบ้าง ร้อยละ 43.70 รองลงมา สามารถทำความสะอาดบ้านทำด้วยตนเองทั้งหมด ร้อยละ 40.00

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตตำบลตาสีทรีอำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตตำบลตาสีทรี อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง โดยรวม

ต้องการสวัสดิการของผู้สูงอายุ	\bar{X}	SD	ระดับความต้องการ
1. ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล	3.49	0.30	มาก
2. ด้านรายได้	3.56	0.34	มาก
3. ด้านที่พักอาศัย	3.58	0.39	มาก
4. ด้านนันทนาการ	3.54	0.34	มาก
5. ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครั ผู้ดูแล และการคุ้มครอง	3.68	0.23	มาก
6. ด้านการสร้างบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุน	3.48	0.41	มาก
ภาพรวม	3.55	0.27	มาก

จากตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตตำบลตาสีทรี อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง โดยรวม พบว่า ผู้สูงอายุในเขตตำบลตาสีทรี อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง มีความต้องการสวัสดิการสังคม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.55$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 6 ประเด็น คือ ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครั ผู้ดูแล และการคุ้มครอง ($\bar{X} = 3.68$) ด้านที่พักอาศัย ($\bar{X} = 3.58$) ด้านรายได้ ($\bar{X} = 3.56$) ด้านนันทนาการ ($\bar{X} = 3.54$) ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล ($\bar{X} = 3.49$) และด้านการสร้างบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุน ($\bar{X} = 3.48$)

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขต ตำบลตาสีทรีอำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล

ด้านสุขภาพและ การรักษาพยาบาล	ระดับความต้องการ				\bar{X}	SD	แปลความ	ลำดับ
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ต้องการ				
1. การบริการทาง การแพทย์เคลื่อนที่	123 (45.56)	66 (24.44)	81 (30.00)		3.15	0.86	ปานกลาง	5
2. การเรียนรู้หรือ คำแนะนำ การดูแล สุขภาพ	183 (67.78)	62 (22.96)	25 (9.26)		3.59	0.66	มาก	2
3. การบริการด้าน กายภาพบำบัด	179 (66.30)	46 (17.04)	20 (7.41)	25 (9.26)	3.40	0.97	มาก	4
4. การตรวจสุขภาพ ประจำเดือน	130 (48.15)	129 (47.78)	11 (4.07)		3.44	0.57	มาก	3
5. สถานที่สำหรับ ผู้สูงอายุพูดคุยกัน และออกกำลังกาย	238 (88.15)	22 (8.15)	10 (3.70)		3.84	0.84	มาก	1
	ภาพรวม				3.49	0.30	มาก	

จากตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขต ตำบลตาสีทรี อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล พบว่า ความต้องการสวัสดิการสังคมด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาลอยู่ในระดับมาก 4 ประเด็น คือ สถานที่สำหรับผู้สูงอายุพูดคุยกัน และออกกำลังกาย (\bar{X} =3.84) การเรียนรู้หรือคำแนะนำ การดูแลสุขภาพ (\bar{X} =3.59) การตรวจสุขภาพประจำเดือน(\bar{X} =3.44) และการบริการด้านกายภาพบำบัด (\bar{X} =3.40) ตามลำดับ

ส่วนประเด็นที่อยู่ในระดับปานกลาง 1 ประเด็น คือ การบริการทางการแพทย์เคลื่อนที่ (\bar{X} =3.15)

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขต ตำบลตาสีทรีอำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง ด้านรายได้

ด้านรายได้	ระดับความต้องการ				\bar{X}	SD	แปล ความ	ลำดับ
	มาก	ปาน กลาง	น้อย	ไม่ ต้องการ				
1. กองทุนส่งเสริม สวัสดิการในชุมชน	184 (68.15)	52 (19.26)	34 (12.59)		3.56	0.71	มาก	2
2. ศูนย์บริการข้อมูล ด้านอาชีพสำหรับ ผู้สูงอายุ	178 (65.93)	42 (15.56)	21 (7.78)	29 (10.74)	3.37	1.02	มาก	4
3. การอบรมอาชีพเสริม เช่น การทำขนมไทย การสานตะกร้าจากไม้ ไผ่ เป็นต้น	160 (59.26)	61 (22.59)	49 (18.15)		3.41	0.78	มาก	3
4. การจัดหางานพิเศษ เช่น การเป็นอาสาสมัคร โครงการต่าง ๆ	241 (29.26)	29 (10.74)			3.89	0.31	มาก	1
ภาพรวม					3.56	0.34	มาก	

จากตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขต ตำบลตาสีทรีอำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง ด้านรายได้ พบว่า ความต้องการสวัสดิการสังคม ด้านรายได้ อยู่ในระดับมาก 4 ประเด็น คือ การจัดหางานพิเศษ ($\bar{X} = 3.89$) กองทุนส่งเสริมสวัสดิการในชุมชน ($\bar{X} = 3.56$) การจัดอบรมอาชีพเสริม ($\bar{X} = 3.41$) และ ศูนย์บริการข้อมูลด้านอาชีพสำหรับผู้สูงอายุ ($\bar{X} = 3.37$) ตามลำดับ

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขต ตำบลตาสีทรีอำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง ด้านที่พักอาศัย

ด้านที่พักอาศัย	ระดับความต้องการ				\bar{X}	SD	แปล ความ	ลำดับ
	มาก	ปาน กลาง	น้อย	ไม่ ต้องการ				
1. ที่พักชั่วคราวสำหรับผู้สูงอายุที่ประสบปัญหา	177 (65.56)	61 (22.59)	32 (11.85)		3.54	0.70	มาก	3
2. การบริการซ่อมแซมบ้านเรือน	188 (69.63)	39 (14.44)	15 (5.56)	28 (10.37)	3.43	0.99	มาก	4
3. การอบรมความปลอดภัยภายในบ้าน	229 (84.81)	27 (10.00)	14 (5.19)		3.80	0.52	มาก	1
4. บริการจัดที่พักอาศัยใกล้โรงพยาบาล	181 (67.04)	60 (22.22)	29 (10.74)		3.56	0.68	มาก	2
ภาพรวม					3.58	0.39	มาก	

จากตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขต ตำบลตาสีทรี อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง ด้านที่พักอาศัย พบว่า มีความต้องการสวัสดิการสังคม ด้านที่พักอาศัยอยู่ในระดับมาก 4 ประเด็น คือ การอบรมความปลอดภัยภายในบ้าน ($\bar{X} = 3.80$) บริการจัดที่พักอาศัยใกล้โรงพยาบาล ($\bar{X} = 3.56$) ที่พักชั่วคราวสำหรับผู้สูงอายุที่ประสบปัญหา ($\bar{X} = 3.54$) และการบริการซ่อมแซมบ้านเรือน ($\bar{X} = 3.43$) ตามลำดับ

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขต ตำบลตาสีทรีอำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง ด้านนันทนาการ

ด้านนันทนาการ	ระดับความต้องการ				\bar{X}	SD	แปล ความ	ลำดับ
	มาก	ปาน กลาง	น้อย	ไม่ ต้องการ				
1. จัดตั้งชุมชนผู้สูงอายุอย่างต่อเนื่อง	178 (65.93)	43 (15.93)	21 (7.78)	28 (10.37)	3.37	1.01	มาก	4
2. กิจกรรมนันทนาการงานรื่นเริง ในวันสำคัญ	156 (57.78)	65 (24.07)	49 (18.15)		3.40	0.78	มาก	3

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ด้านนันทนาการ	ระดับความต้องการ				\bar{X}	SD	แปล ความ	ลำดับ
	มาก	ปาน กลาง	น้อย	ไม่ ต้องการ				
3. การจัดทัศนศึกษา	240 (88.89)	30 (11.11)			3.89	0.31	มาก	1
4. เพิ่มงบประมาณ สนับสนุนกิจกรรม ชมรมผู้สูงอายุ	173 (64.07)	55 (20.37)	42 (15.56)		3.49	0.75	มาก	2
ภาพรวม					3.54	0.34	มาก	

จากตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขต ตำบลตาสีห์ อำเภอลวกแดง จังหวัดระยอง ด้านนันทนาการ พบว่า มีความต้องการสวัสดิการสังคม ด้านนันทนาการอยู่ในระดับมาก 4 ประเด็น คือ การจัดทัศนศึกษา ($\bar{X} = 3.89$) เพิ่มงบประมาณสนับสนุนกิจกรรมชมรมผู้สูงอายุ ($\bar{X} = 3.49$) กิจกรรมนันทนาการงานรื่นเริงในวันสำคัญ ($\bar{X} = 3.40$) และจัดตั้งชุมชนผู้สูงอายุอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.37$) ตามลำดับ

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขต ตำบลตาสีห์อำเภอลวกแดง จังหวัดระยอง ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแล และการคุ้มครอง

ด้านความมั่นคงทาง สังคม ครอบครัว ผู้ดูแล และการคุ้มครอง	ระดับความต้องการ				\bar{X}	SD	แปล ความ	ลำดับ
	มาก	ปาน กลาง	น้อย	ไม่ ต้องการ				
1. การเห็นคุณค่าของ ผู้สูงอายุ	179 (66.30)	59 (21.85)	32 (11.85)		3.54	0.69	มาก	3
2. ส่งเสริมให้ ครอบครัวมีศักยภาพใน การดูแลผู้สูงอายุ	160 (59.26)	62 (22.96)	48 (17.78)		3.41	0.77	มาก	4

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแล และการคุ้มครอง	ระดับความต้องการ				\bar{X}	SD	แปลความ	ลำดับ
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ต้องการ				
3. บริการด้านกฎหมาย	234 (86.67)	36 (13.33)			3.87	0.34	มาก	2
4. ให้ผู้สูงอายุได้อยู่กับครอบครัวอย่างมีคุณภาพ	240 (88.89)	30 (11.11)			3.89	0.31	มาก	1
ภาพรวม					3.68	0.23	มาก	

จากตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขต ตำบลตาสีหิ อำเภอลวกแดง จังหวัดระยอง ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแลและการคุ้มครอง พบว่า มีความต้องการสวัสดิการสังคม ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแลและการคุ้มครองอยู่ในระดับมาก 4 ประเด็น คือ ให้ผู้สูงอายุได้อยู่กับครอบครัวอย่างมีคุณภาพ ($\bar{X} = 3.89$) บริการด้านกฎหมาย ($\bar{X} = 3.87$) การเห็นคุณค่าของผู้สูงอายุ ($\bar{X} = 3.54$) ส่งเสริมให้ครอบครัวมีศักยภาพในการดูแลผู้สูงอายุ ($\bar{X} = 3.41$) ตามลำดับ

ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขต ตำบลตาสีหิอำเภอลวกแดง จังหวัดระยอง ด้านการสร้างบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุน

ด้านการสร้างบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุน	ระดับความต้องการ				\bar{X}	SD	แปลความ	ลำดับ
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ต้องการ				
1. จัดตั้งศูนย์ดูแลผู้สูงอายุภายในตำบล	183 (67.78)	49 (18.15)	38 (14.07)		3.54	0.73	มาก	1
2. บริการเยี่ยมบ้านผู้สูงอายุ	183 (67.78)	42 (15.56)	45 (16.67)		3.51	0.77	มาก	3
3. บริการชุมชนเคลื่อนที่	154 (57.04)	64 (23.70)	52 (19.26)		3.38	0.79	มาก	4

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ด้านการสร้างบริการและ เครือข่ายการเกื้อหนุน	ระดับความต้องการ				\bar{X}	SD	แปล ความ	ลำดับ
	มาก	ปาน กลาง	น้อย	ไม่ ต้องการ				
4. การสนับสนุน ผู้สูงอายุให้มีเครือข่าย	194 (71.85)	32 (11.85)	32 (11.85)	12 (4.44)	3.51	0.87	มาก	2
ภาพรวม					3.48	0.41	มาก	

จากตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขต ตำบลตาสีห์ อำเภอลวกแดง จังหวัดระยอง ด้านการสร้างบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุน พบว่า ความต้องการสวัสดิการสังคม ด้านการสร้างบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุนอยู่ในระดับมาก 4 ประเด็น คือ จัดตั้งศูนย์ดูแลผู้สูงอายุภายในตำบล ($\bar{X} = 3.54$) การสนับสนุนผู้สูงอายุให้มีเครือข่าย ($\bar{X} = 3.51$) บริการเยี่ยมบ้านผู้สูงอายุ ($\bar{X} = 3.51$) และบริการชุมชนเคลื่อนที่ ($\bar{X} = 3.38$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานข้อที่ 1 ผู้สูงอายุที่มีเพศแตกต่างกัน จะมีความต้องการสวัสดิการสังคมแตกต่างกัน

ตารางที่ 17 การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ จำแนกตามเพศ

ความต้องการ	เพศ	n	\bar{X}	SD	t	Sig.
1. ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล	ชาย	129	3.48	0.30	-.20	.84
	หญิง	141	3.49	0.30		
2. ด้านรายได้	ชาย	129	3.58	0.35	1.07	.28
	หญิง	141	3.54	0.32		
3. ด้านที่พักอาศัย	ชาย	129	3.62	0.39	1.37	.170
	หญิง	141	3.55	0.38		

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ความต้องการ	เพศ	n	\bar{X}	SD	t	Sig.
4. ด้านนันทนาการ	ชาย	129	3.54	0.36	.21	.833
	หญิง	141	3.53	0.33		
5. ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแล และการคุ้มครอง	ชาย	129	3.70	0.22	1.16	.244
	หญิง	141	3.66	0.24		
6. ด้านการสร้างบริการและเครือข่าย การเกื้อหนุน	ชาย	129	3.52	0.45	1.26	.21
	หญิง	141	3.45	0.38		
ภาพรวม	ชาย	129	3.57	0.28	1.000	.32
	หญิง	141	3.54	0.26		

จากตารางที่ 17 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ จำแนกตามเพศโดยใช้ค่าสถิติ t-test เพื่อทดสอบสมมติฐาน พบว่า ผู้สูงอายุ ที่มีเพศต่างกันมีความต้องการสวัสดิการสังคมในภาพรวมไม่แตกต่างกันดังนั้นปฏิเสธสมมติฐาน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้สูงอายุที่มีเพศต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคมด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล ด้านรายได้ ด้านที่พักอาศัย ด้านนันทนาการ ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแล และการคุ้มครอง ด้านการสร้างบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุน ไม่แตกต่างกันดังนั้นปฏิเสธสมมติฐาน

สมมติฐานข้อที่ 2 ผู้สูงอายุที่มีอายุแตกต่างกัน จะมีความต้องการสวัสดิการสังคมแตกต่างกัน

ตารางที่ 18 การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ จำแนกตามอายุ

ความต้องการ	อายุ	n	\bar{X}	SD	F	Sig.
1. ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล	60-64 ปี	72	3.42	0.33	1.76	.14
	65-69 ปี	64	3.53	0.31		
	70-74 ปี	66	3.54	0.28		
	75-79 ปี	45	3.48	0.25		
	80 ปีขึ้นไป	23	3.44	0.30		
2. ด้านรายได้	60-64 ปี	72	3.52	0.34	1.21	.31
	65-69 ปี	64	3.56	0.34		
	70-74 ปี	66	3.59	0.34		
	75-79 ปี	45	3.49	0.27		
	80 ปีขึ้นไป	23	3.65	0.30		
3. ด้านที่พักอาศัย	60-64 ปี	72	3.54	0.40	1.50	.20
	65-69 ปี	64	3.52	0.38		
	70-74 ปี	66	3.67	0.38		
	75-79 ปี	45	3.57	0.36		
	80 ปีขึ้นไป	23	3.60	0.37		
4. ด้านนันทนาการ	60-64 ปี	72	3.50	0.36	2.36	.05*
	65-69 ปี	64	3.55	0.33		
	70-74 ปี	66	3.56	0.36		
	75-79 ปี	45	3.44	0.29		
	80 ปีขึ้นไป	23	3.69	0.24		
5. ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแล และการ คุ้มครอง	60-64 ปี	72	3.63	0.22	1.66	.16
	65-69 ปี	64	3.69	0.25		
	70-74 ปี	66	3.70	0.21		
	75-79 ปี	45	3.65	0.22		
	80 ปีขึ้นไป	23	3.76	0.23		

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ความต้องการ	อายุ	\bar{X}	SD	F	Sig.
6. ด้านการสร้างบริการและเครือข่าย การเกี่ยวพัน	60-64 ปี	3.40	0.44	2.92	.02*
	65-69 ปี	3.46	0.38		
	70-74 ปี	3.57	0.43		
	75-79 ปี	3.41	0.40		
	80 ปีขึ้นไป	3.65	0.30		
ภาพรวม	60-64 ปี	3.50	0.29	1.98	.10
	65-69 ปี	3.55	0.27		
	70-74 ปี	3.60	0.28		
	75-79 ปี	3.51	0.22		
	80 ปีขึ้นไป	3.63	0.23		

จากตารางที่ 18 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขต ตำบลตาสีหิ อำเภอลวกแดง จังหวัดระยอง จำแนกตามอายุ โดยใช้ค่าสถิติ One-way ANOVA เพื่อทดสอบสมมติฐาน พบว่า ผู้สูงอายุที่มีช่วงอายุแตกต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคมในภาพรวมไม่แตกต่างกันดังนั้นปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้สูงอายุที่มีช่วงอายุแตกต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคม ด้านนันทนาการและด้านการสร้างบริการและเครือข่ายการเกี่ยวพันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ส่วนด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล, ด้านรายได้, ด้านที่พักอาศัยและด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแล และการคุ้มครอง พบว่า ผู้สูงอายุที่มีอายุแตกต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคมไม่แตกต่างกัน ดังนั้นปฏิเสธสมมติฐาน

ตารางที่ 19 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการสวัสดิการสังคมด้านนันทนาการของ ผู้สูงอายุ จำแนกตามอายุ

อายุ	\bar{X}	60-64 ปี	65-69 ปี	70-74 ปี	75-79 ปี	80 ปีขึ้นไป
60-64 ปี	3.50	-	0.04	0.05	0.06	0.18*
65-69 ปี	3.55		-	0.00	0.10	0.14
70-74 ปี	3.56			-	0.11	0.13
75-79 ปี	3.44				-	0.25*
80 ปีขึ้นไป	3.69					-

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 19 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการสวัสดิการสังคมด้านนันทนาการของผู้สูงอายุ จำแนกตามอายุ การทดสอบรายคู่แบบ LSD พบว่า ผู้สูงอายุ ในเขตตำบล ตาสิทธิ์ อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง ผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 65-69 ปี มีความต้องการสวัสดิการสังคม มากกว่า สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 60-64 ปี และ ผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 70-74 ปี มีความต้องการสวัสดิการสังคม มากกว่า สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 65-69 ปี และ 75-79 ปี และ ผู้สูงอายุที่มีอายุ 80 ปีขึ้นไป มีความต้องการสวัสดิการสังคม มากกว่า สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 60-64 ปีและ 75-79 ปี

ตารางที่ 20 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการสวัสดิการสังคมด้านการสร้างบริการ และเครือข่ายการเกื้อหนุนของผู้สูงอายุ จำแนกตามอายุ

อายุ	\bar{X}	60-64 ปี	65-69 ปี	70-74 ปี	75-79 ปี	80 ปีขึ้นไป
60-64 ปี	3.40	-	0.05	0.17*	0.00	0.24*
65-69 ปี	3.46		-	0.11	0.05	0.18
70-74 ปี	3.57			-	0.16*	0.07
75-79 ปี	3.41				-	0.24*
80 ปีขึ้นไป	3.65					-

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 20 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการสวัสดิการสังคมด้านการสร้างบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุนของผู้สูงอายุ จำแนกตามอายุ การทดสอบรายคู่แบบ LSD พบว่า ผู้สูงอายุ ในเขตตำบลตาสีทึบ อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง ผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 70-74 ปี มีความต้องการสวัสดิการสังคม มากกว่า ผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 60-64 ปีและ ผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 75-79 ปี มีความต้องการสวัสดิการสังคม มากกว่า ผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 70-74 ปีและ ผู้สูงอายุที่มีอายุ 80 ปีขึ้นไป มีความต้องการสวัสดิการสังคม มากกว่า ผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 60-64 ปีและ 75-79 ปี

สมมติฐานข้อที่ 3 ผู้สูงอายุที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน จะมีความต้องการสวัสดิการสังคมแตกต่างกัน

ตารางที่ 21 การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ จำแนกตามสถานภาพสมรส

ความต้องการ	สถานภาพสมรส	n	\bar{X}	SD	F	Sig.
1. ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล	โสด	70	3.50	0.28	0.83	.48
	สมรส	130	3.49	0.31		
	หม้าย	45	3.42	0.29		
	แยกกันอยู่/หย่าร้าง	25	3.51	0.26		
2. ด้านรายได้	โสด	70	3.58	0.33	0.86	.46
	สมรส	130	3.52	0.33		
	หม้าย	45	3.55	0.33		
	แยกกันอยู่/หย่าร้าง	25	3.62	0.31		
3. ด้านที่พักอาศัย	โสด	70	3.61	0.37	0.77	.51
	สมรส	130	3.55	0.40		
	หม้าย	45	3.55	0.37		
	แยกกันอยู่/หย่าร้าง	25	3.67	0.35		
4. ด้านนันทนาการ	โสด	70	3.56	0.33	1.06	.37
	สมรส	130	3.50	0.35		
	หม้าย	45	3.52	0.32		
	แยกกันอยู่/หย่าร้าง	25	3.63	0.30		

ตารางที่ 21 (ต่อ)

ความต้องการ	สถานภาพสมรส	n	\bar{X}	SD	F	Sig.
5. ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแล และการ คุ้มครอง	โสด	70	3.70	0.22	0.760	.52
	สมรส	130	3.65	0.24		
	หม้าย	45	3.70	0.21		
	แยกกันอยู่/หย่าร้าง	25	3.68	0.21		
6. ด้านการสร้างบริการและ เครือข่ายการเกื้อหนุน	โสด	70	3.48	0.39	0.13	.94
	สมรส	130	3.49	0.40		
	หม้าย	45	3.45	0.46		
	แยกกันอยู่/หย่าร้าง	25	3.49	0.44		
ภาพรวม	โสด	70	3.57	0.26	0.55	.65
	สมรส	130	3.54	0.28		
	หม้าย	45	3.53	0.27		
	แยกกันอยู่/หย่าร้าง	25	3.60	0.24		

จากตารางที่ 21 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ จำแนกตามสถานภาพสมรส โดยใช้ค่าสถิติ One-way ANOVA เพื่อทดสอบสมมติฐานพบว่า ผู้สูงอายุที่มีสถานภาพแตกต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคมในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้สูงอายุที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคม ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล, ด้านรายได้, ด้านที่พักอาศัย, ด้านนันทนาการ, ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแล และการคุ้มครองและด้านการสร้างบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุน ไม่แตกต่างกัน ดังนั้นปฏิเสธสมมติฐาน

สมมติฐานข้อที่ 4 ผู้สูงอายุที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน จะมีความต้องการสวัสดิการสังคมแตกต่างกัน

ตารางที่ 22 การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ
จำแนกตามระดับการศึกษา

ความต้องการ	ระดับการศึกษา	\bar{X}	SD	F	Sig.
1. ด้านสุขภาพและการ รักษาพยาบาล	ไม่ได้รับการศึกษา	3.36	0.34	5.804	.000*
	ประถมศึกษา	3.50	0.27		
	มัธยมศึกษาตอนต้น	3.45	0.31		
	มัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช.	3.66	0.21		
	สูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช.	3.54	0.21		
2. ด้านรายได้	ไม่ได้รับการศึกษา	3.49	0.37	1.06	.38
	ประถมศึกษา	3.59	0.33		
	มัธยมศึกษาตอนต้น	3.53	0.34		
	มัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช.	3.61	0.33		
	สูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช.	3.59	0.23		
3. ด้านที่พักอาศัย	ไม่ได้รับการศึกษา	3.52	0.43	3.32	.01*
	ประถมศึกษา	3.59	0.35		
	มัธยมศึกษาตอนต้น	3.57	0.39		
	มัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช.	3.48	0.36		
	สูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช.	3.78	0.31		
4. ด้านนันทนาการ	ไม่ได้รับการศึกษา	3.50	0.38	0.84	.50
	ประถมศึกษา	3.50	0.34		
	มัธยมศึกษาตอนต้น	3.52	0.33		
	มัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช.	3.61	0.31		
	สูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช.	3.58	0.28		
5. ด้านความมั่นคงทาง สังคม ครอบครั้ว ผู้ดูแล และการคุ้มครอง	ไม่ได้รับการศึกษา	3.63	0.23	2.09	.08
	ประถมศึกษา	3.69	0.19		
	มัธยมศึกษาตอนต้น	3.66	0.22		
	มัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช.	3.77	0.29		
	สูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช.	3.66	0.21		

ตารางที่ 22 (ต่อ)

ความต้องการ	ระดับการศึกษา	\bar{X}	SD	F	Sig.
6. ด้านการสร้างบริการ และเครือข่ายการ เกื้อหนุน	ไม่ได้รับการศึกษา	3.41	0.46	1.92	.11
	ประถมศึกษา	3.40	0.46		
	มัธยมศึกษาตอนต้น	3.51	0.42		
	มัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช.	3.54	0.28		
	สูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช.	3.59	0.27		
ภาพรวม	ไม่ได้รับการศึกษา	3.49	0.32	1.99	.10
	ประถมศึกษา	3.55	0.67		
	มัธยมศึกษาตอนต้น	3.54	0.28		
	มัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช.	3.62	0.22		
	สูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช.	3.62	0.16		

จากตารางที่ 22 การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ จำแนกตามระดับการศึกษา โดยใช้ค่าสถิติ One-way ANOVA เพื่อทดสอบสมมติฐานพบว่า ผู้สูงอายุที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคมในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ดังนั้นปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้สูงอายุที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคม ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาลและด้านที่พักอาศัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ส่วนด้านรายได้, ด้านนันทนาการ, ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแล และการคุ้มครองและ ด้านการสร้างบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุน พบว่า ผู้สูงอายุที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคมไม่แตกต่างกัน ดังนั้นปฏิเสธสมมติฐาน

ตารางที่ 23 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการสวัสดิการด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาลของผู้สูงอายุ จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	\bar{X}	ไม่ได้รับการศึกษา	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษาตอนต้น	มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	สูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.
ไม่ได้รับการศึกษา	3.36	-	0.13*	0.08	0.29*	0.17*
ประถมศึกษา	3.50		-	0.05	0.15*	0.03
มัธยมศึกษาตอนต้น	3.45			-	0.20*	0.08
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	3.66				-	0.11
สูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	3.54					-

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 23 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการสวัสดิการสังคมด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาลของผู้สูงอายุ จำแนกตามระดับการศึกษา การทดสอบรายคู่แบบ LSD พบว่า ผู้สูงอายุ ในเขตตำบลตาสีทรี อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง ผู้สูงอายุที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษา มีความต้องการสวัสดิการสังคม มากกว่า ผู้สูงอายุที่ไม่ได้รับการศึกษา และ ผู้สูงอายุที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. มีความต้องการสวัสดิการสังคม มากกว่า ผู้สูงอายุที่ไม่ได้รับการศึกษา, ประถมศึกษาและ มัธยมศึกษาตอนต้น และ ผู้สูงอายุที่มีระดับการศึกษาสูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. มีความต้องการสวัสดิการสังคม มากกว่า ผู้สูงอายุที่ไม่ได้รับการศึกษา

ตารางที่ 24 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการสวัสดิการด้านที่พักอาศัยของผู้สูงอายุ จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	\bar{X}	ไม่ได้รับการศึกษา	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษาตอนต้น	มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	สูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.
ไม่ได้รับการศึกษา	3.52	-	0.06	0.04	0.03	0.26*
ประถมศึกษา	3.59		-	0.01	0.10	0.19*
มัธยมศึกษาตอนต้น	3.57			-	0.08	0.21*
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	3.48				-	0.30*
สูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	3.78					-

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 24 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการสวัสดิการสังคมด้านที่พักอาศัยของผู้สูงอายุ จำแนกตามระดับการศึกษา การทดสอบรายกลุ่มแบบ LSD พบว่า ผู้สูงอายุ ในเขตตำบลตาสีหิ อำเภอลวกแดง จังหวัดระยอง ผู้สูงอายุที่มีระดับการศึกษาสูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. มีความต้องการสวัสดิการสังคม มากกว่า ผู้สูงอายุที่ไม่ได้รับการศึกษา, ประถมศึกษา, มัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.

สมมติฐานข้อที่ 5 ผู้สูงอายุที่มีอาชีพแตกต่างกัน จะมีความต้องการสวัสดิการสังคมแตกต่างกัน

ตารางที่ 25 การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความต้องการสวัสดิการของผู้สูงอายุ จำแนกตามอาชีพ

ความต้องการ	อาชีพ	n	\bar{X}	SD	F	Sig.
1. ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล	ไม่ได้ประกอบอาชีพ	28	3.52	0.27	0.96	.43
	ค้าขาย	56	3.42	0.32		
	รับจ้างทั่วไป	69	3.49	0.31		
	เกษตรกรรม	94	3.49	0.29		
	อุตสาหกรรมในครัวเรือน	23	3.53	0.23		

ตารางที่ 25 (ต่อ)

ความต้องการ	อาชีพ	n	\bar{X}	SD	F	Sig.
2. ด้านรายได้	ไม่ได้ประกอบอาชีพ	28	3.59	0.31	0.98	.42
	ค้าขาย	56	3.49	0.33		
	รับจ้างทั่วไป	69	3.59	0.35		
	เกษตรกรกรม	94	3.54	0.32		
	อุตสาหกรรมในครัวเรือน	23	3.58	0.33		
3. ด้านที่พักอาศัย	ไม่ได้ประกอบอาชีพ	28	3.57	0.35	0.85	.50
	ค้าขาย	56	3.51	0.40		
	รับจ้างทั่วไป	69	3.63	0.38		
	เกษตรกรกรม	94	3.57	0.38		
	อุตสาหกรรมในครัวเรือน	23	3.64	0.38		
4. ด้านนันทนาการ	ไม่ได้ประกอบอาชีพ	28	3.47	0.34	1.96	.10
	ค้าขาย	56	3.45	0.30		
	รับจ้างทั่วไป	69	3.61	0.34		
	เกษตรกรกรม	94	3.53	0.35		
	อุตสาหกรรมในครัวเรือน	23	3.58	0.30		
5. ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแล และการ คุ้มครอง	ไม่ได้ประกอบอาชีพ	28	3.67	0.19	2.91	.02*
	ค้าขาย	56	3.59	0.22		
	รับจ้างทั่วไป	69	3.72	0.25		
	เกษตรกรกรม	94	3.67	0.22		
	อุตสาหกรรมในครัวเรือน	23	3.75	0.19		
6. ด้านการสร้างบริการและ เครือข่ายการเกื้อหนุน	ไม่ได้ประกอบอาชีพ	28	3.45	0.43	1.92	.10
	ค้าขาย	56	3.37	0.41		
	รับจ้างทั่วไป	69	3.56	0.41		
	เกษตรกรกรม	94	3.47	0.39		
	อุตสาหกรรมในครัวเรือน	23	3.57	0.41		
ภาพรวม	ไม่ได้ประกอบอาชีพ	28	3.55	0.22	1.98	.10
	ค้าขาย	56	3.47	0.27		
	รับจ้างทั่วไป	69	3.60	0.28		
	เกษตรกรกรม	94	3.55	0.28		
	อุตสาหกรรมในครัวเรือน	23	3.61	0.25		

จากตารางที่ 25 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตตำบลตาสีทึ อำเภอลวกแดง จังหวัดระยอง จำแนกตามอาชีพ โดยใช้ค่าสถิติ One-way ANOVA เพื่อทดสอบสมมติฐาน พบว่า ผู้สูงอายุที่มีอาชีพแตกต่างกันมีความต้องการสวัสดิการสังคมในภาพรวมไม่แตกต่างกันดังนั้นปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้สูงอายุที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคม ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแล และการคุ้มครองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ส่วนด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล, ด้านรายได้, ด้านที่พักอาศัย, ด้านนันทนาการ, ด้านการสร้างบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุน พบว่า ผู้สูงอายุที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคมไม่แตกต่างกัน ดังนั้นปฏิเสธสมมติฐาน

ตารางที่ 26 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการสวัสดิการด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแล และการคุ้มครองของผู้สูงอายุ จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	\bar{X}	ไม่ได้ประกอบอาชีพ	ค้าขาย	รับจ้างทั่วไป	เกษตรกร	อุตสาหกรรมในครัวเรือน
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	3.67	-	0.08	0.04	0.00	0.07
ค้าขาย	3.59		-	0.12*	0.07*	0.15*
รับจ้างทั่วไป	3.72			-	0.42	0.02
เกษตรกร	3.67				-	0.07
อุตสาหกรรมในครัวเรือน	3.75					-

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 26 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการสวัสดิการสังคมด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแล และการคุ้มครองของผู้สูงอายุ จำแนกตามอาชีพ การทดสอบรายคู่แบบ LSD พบว่า ผู้สูงอายุ ในเขตตำบลตาสีทึ อำเภอลวกแดง จังหวัดระยอง ผู้สูงอายุที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป มีความต้องการสวัสดิการสังคม มากกว่า ผู้สูงอายุที่มีอาชีพค้าขาย และ ผู้สูงอายุที่มีอาชีพเกษตรกร มีความต้องการสวัสดิการสังคม มากกว่า ผู้สูงอายุที่มีอาชีพ

ค้าขายและ ผู้สูงอายุที่มีอาชีพอุตสาหกรรมในครัวเรือน มีความต้องการสวัสดิการสังคม มากกว่า ผู้สูงอายุที่มีอาชีพค้าขาย

สมมติฐานข้อที่ 6 ผู้สูงอายุที่มีรายได้แตกต่างกัน จะมีความต้องการสวัสดิการสังคมแตกต่างกัน

ตารางที่ 27 การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความต้องการสวัสดิการของผู้สูงอายุ จำแนกตามรายได้

ความต้องการ	รายได้	n	\bar{X}	SD	F	Sig.
1. ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล	5,000-10,000 บาท	50	3.56	0.25	2.09	.10
	10,001-15,000 บาท	122	3.46	0.31		
	15,001 -20,000 บาท	89	3.46	0.29		
	20,001 บาทขึ้นไป	9	3.62	0.29		
2. ด้านรายได้	5,000-10,000 บาท	50	3.60	0.29	0.58	.63
	10,001-15,000 บาท	122	3.54	0.33		
	15,001 -20,000 บาท	89	3.54	0.35		
	20,001 บาทขึ้นไป	9	3.63	0.35		
3. ด้านที่พักอาศัย	5,000-10,000 บาท	50	3.53	0.36	0.94	.42
	10,001-15,000 บาท	122	3.56	0.39		
	15,001 -20,000 บาท	89	3.62	0.38		
	20,001 บาทขึ้นไป	9	3.66	0.37		
4. ด้านนันทนาการ	5,000-10,000 บาท	50	3.51	0.29	0.55	.65
	10,001-15,000 บาท	122	3.54	0.33		
	15,001 -20,000 บาท	89	3.53	0.37		
	20,001 บาทขึ้นไป	9	3.66	0.30		
5. ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแล และการคุ้มครอง	5,000-10,000 บาท	50	3.66	0.25	0.41	.75
	10,001-15,000 บาท	122	3.69	0.23		
	15,001 -20,000 บาท	89	3.66	0.20		
	20,001 บาทขึ้นไป	9	3.69	0.27		
6. ด้านการสร้างบริการและ เครือข่ายการเกื้อหนุน	5,000-10,000 บาท	50	3.49	0.33	0.24	.87
	10,001-15,000 บาท	122	3.46	0.40		
	15,001 -20,000 บาท	89	3.48	0.46		
	20,001 บาทขึ้นไป	9	3.58	0.41		
ภาพรวม	5,000-10,000 บาท	50	3.56	0.20	.42	.74
	10,001-15,000 บาท	122	3.54	0.28		
	15,001 -20,000 บาท	89	3.55	0.29		
	20,001 บาทขึ้นไป	9	3.64	0.23		

จากตารางที่ 27 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ จำแนกตามรายได้ โดยใช้สถิติ One-way ANOVA เพื่อทดสอบสมมติฐาน พบว่าผู้สูงอายุที่มีรายได้ต่างกันมีความต้องการสวัสดิการสังคมในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ดังนั้นปฏิเสธสมมติฐาน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้สูงอายุที่มีรายได้แตกต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคมด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล, ด้านรายได้, ด้านที่พักอาศัย, ด้านนันทนาการ, ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแล และการคุ้มครอง, ด้านการสร้างบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุนไม่แตกต่างกัน ดังนั้นปฏิเสธสมมติฐาน

สมมติฐานข้อที่ 7 ผู้สูงอายุที่มีแหล่งที่มาของรายได้หลักแตกต่างกัน จะมีความต้องการสวัสดิการสังคมแตกต่างกัน

ตารางที่ 28 การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความต้องการสวัสดิการของผู้สูงอายุ จำแนกตามแหล่งที่มาของรายได้หลัก

ความต้องการ	แหล่งที่มาของรายได้	n	\bar{X}	SD	F	Sig.
1. ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล	จากการประกอบอาชีพ	140	3.48	0.31	0.02	.98
	จากบุตร หลาน ญาติพี่น้อง	118	3.48	0.28		
	จากเงินบำเหน็จบำนาญ	12	3.50	0.28		
2. ด้านรายได้	จากการประกอบอาชีพ	140	3.54	0.34	0.24	.78
	จากบุตร หลาน ญาติพี่น้อง	118	3.57	0.31		
	จากเงินบำเหน็จบำนาญ	12	3.56	0.40		
3. ด้านที่พักอาศัย	จากการประกอบอาชีพ	140	3.56	0.41	0.54	.59
	จากบุตร หลาน ญาติพี่น้อง	118	3.61	0.35		
	จากเงินบำเหน็จบำนาญ	12	3.56	0.37		
4. ด้านนันทนาการ	จากการประกอบอาชีพ	140	3.52	0.35	0.35	.70
	จากบุตร หลาน ญาติพี่น้อง	118	3.55	0.32		
	จากเงินบำเหน็จบำนาญ	12	3.50	0.31		
5. ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแล และการคุ้มครอง	จากการประกอบอาชีพ	140	3.65	0.23	1.43	.24
	จากบุตร หลาน ญาติพี่น้อง	118	3.70	0.22		
	จากเงินบำเหน็จบำนาญ	12	3.66	0.24		
6. ด้านการสร้างบริการและ เครือข่ายการเกื้อหนุน	จากการประกอบอาชีพ	140	3.45	0.43	1.48	.23
	จากบุตร หลาน ญาติพี่น้อง	118	3.53	0.39		
	จากเงินบำเหน็จบำนาญ	12	3.39	0.32		

ตารางที่ 28 (ต่อ)

ความต้องการ	แหล่งที่มาของรายได้	n	\bar{X}	SD	F	Sig.
ภาพรวม	จากการประกอบอาชีพ	140	3.53	0.29	.70	.50
	จากบุตร หลาน ญาติพี่น้อง	118	3.57	0.24		
	จากเงินบำเหน็จบำนาญ	12	3.53	0.26		

จากตารางที่ 28 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ จำแนกตามแหล่งที่มาของรายได้หลัก โดยใช้สถิติ One way ANOVA เพื่อทดสอบสมมติฐาน พบว่า ผู้สูงอายุที่มีแหล่งที่มาของรายได้หลักแตกต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคมในภาพรวมไม่ต่างกันดังนั้นปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้สูงอายุที่มีแหล่งที่มาของรายได้หลัก แตกต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคม ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล, ด้านรายได้, ด้านที่พักอาศัย, ด้านนันทนาการ, ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแล และการคุ้มครองและ ด้านการสร้างบริการและเรือข่ายการเกื้อหนุนไม่แตกต่างกันดังนั้นปฏิเสธสมมติฐาน

สมมติฐานข้อที่ 8 ผู้สูงอายุที่มีที่พักอาศัยแตกต่างกัน จะมีความต้องการสวัสดิการสังคมแตกต่างกัน

ตารางที่ 29 การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความต้องการสวัสดิการของผู้สูงอายุ จำแนกตามที่พักอาศัย

ความต้องการ	ที่พักอาศัย	n	\bar{X}	SD	F	Sig.
1. ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล	บ้านของตนเอง/คู่สมรส	101	3.46	0.31	0.46	.63
	บ้านของบุตร, หลาน	102	3.49	0.28		
	บ้านของญาติพี่น้อง	67	3.50	0.29		
2. ด้านรายได้	บ้านของตนเอง/คู่สมรส	101	3.54	0.35	0.43	.65
	บ้านของบุตร, หลาน	102	3.54	0.33		
	บ้านของญาติพี่น้อง	67	3.58	0.30		
3. ด้านที่พักอาศัย	บ้านของตนเอง/คู่สมรส	101	3.54	0.41	0.81	.45
	บ้านของบุตร, หลาน	102	3.59	0.36		
	บ้านของญาติพี่น้อง	67	3.62	0.37		
4. ด้านนันทนาการ	บ้านของตนเอง/คู่สมรส	101	3.54	0.35	0.55	.58
	บ้านของบุตร, หลาน	102	3.50	0.34		
	บ้านของญาติพี่น้อง	67	3.56	0.30		

ตารางที่ 29 (ต่อ)

ความต้องการ	ที่พักอาศัย	n	\bar{X}	SD	F	Sig.
5. ด้านความมั่นคงทางสังคม	บ้านของตนเอง/คู่สมรส	101	3.68	0.23	0.28	.76
	ครอบครัว ผู้ดูแล และการ	102	3.68	0.22		
	คุ้มครอง	67	3.66	0.22		
6. ด้านการสร้างบริการและ	บ้านของตนเอง/คู่สมรส	101	3.50	0.41	0.47	.63
	เครื่องช่วยการเคลื่อนไหว	102	3.45	0.42		
	บ้านของญาติพี่น้อง	67	3.49	0.39		
ภาพรวม	บ้านของตนเอง/คู่สมรส	101	3.55	0.29	.21	.81
	บ้านของบุตร,หลาน	102	3.54	0.26		
	บ้านของญาติพี่น้อง	67	3.57	0.25		

จากตารางที่ 35 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความต้องการสวัสดิการของผู้สูงอายุ จำแนกตามที่พักอาศัย โดยใช้สถิติ One-way ANOVA เพื่อทดสอบสมมติฐาน พบว่า ผู้สูงอายุที่มีที่พักอาศัยแตกต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคมในภาพรวมไม่ต่างกันดังนั้น ปฏิเสธสมมติฐาน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้สูงอายุที่มีที่พักอาศัยแตกต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคม ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล, ด้านรายได้, ด้านที่พักอาศัย, ด้านนันทนาการ, ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแล และการคุ้มครองและ ด้านการสร้างบริการและเครื่องช่วยการเคลื่อนไหวไม่แตกต่างกันดังนั้น ปฏิเสธสมมติฐาน

สมมติฐานข้อที่ 9 ผู้สูงอายุที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวแตกต่างกัน จะมีความต้องการสวัสดิการสังคมแตกต่างกัน

ตารางที่ 30 การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความต้องการสวัสดิการของผู้สูงอายุ จำแนกตามจำนวนสมาชิกในครอบครัว

ความต้องการ	จำนวนสมาชิกในครอบครัว	n	\bar{X}	SD	F	Sig.
1. ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล	3 คน	63	3.51	0.32	0.46	.63
	4 คน	92	3.47	0.30		
	5 คนขึ้นไป	115	3.47	0.28		
2. ด้านรายได้	3 คน	63	3.59	0.32	0.78	.46
	4 คน	92	3.52	0.33		
	5 คนขึ้นไป	115	3.56	0.34		

ตารางที่ 30 (ต่อ)

ความต้องการ	จำนวนสมาชิกใน ครอบครัว	n	\bar{X}	SD	F	Sig.
3. ด้านที่พักอาศัย	3 คน	63	3.53	0.36	0.59	.55
	4 คน	92	3.59	0.40		
	5 คนขึ้นไป	115	3.59	0.38		
4. ด้านนันทนาการ	3 คน	63	3.55	0.33	0.25	.78
	4 คน	92	3.51	0.35		
	5 คนขึ้นไป	115	3.54	0.33		
5. ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแล และการ คุ้มครอง	3 คน	63	3.70	0.23	2.17	.12
	4 คน	92	3.63	0.2		
	5 คนขึ้นไป	115	3.69	0.22		
6. ด้านการสร้างบริการและ เครือข่ายการเกื้อหนุน	3 คน	63	3.49	0.41	0.16	.86
	4 คน	92	3.46	0.39		
	5 คนขึ้นไป	115	3.49	0.42		
ภาพรวม	3 คน	63	3.56	0.27	.29	.75
	4 คน	92	3.53	0.27		
	5 คนขึ้นไป	115	3.56	0.27		

จากตารางที่ 30 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความต้องการสวัสดิการของผู้สูงอายุ จำแนกตามจำนวนสมาชิกในครอบครัว โดยใช้สถิติ One-way ANOVA เพื่อทดสอบสมมติฐาน พบว่า ผู้สูงอายุที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวแตกต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคมในภาพรวมไม่ต่างกันดังนั้นปฏิเสธสมมติฐาน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้สูงอายุที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวแตกต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคมด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล, ด้านรายได้, ด้านที่พักอาศัย, ด้านนันทนาการ, ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแล และการคุ้มครอง, ด้านการสร้างบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุนไม่แตกต่างกันดังนั้นปฏิเสธสมมติฐาน

สมมติฐานข้อที่ 10 ผู้สูงอายุที่มีความสามารถในการช่วยเหลือตัวเองแตกต่างกัน จะมีความต้องการสวัสดิการสังคมแตกต่างกัน

ตารางที่ 31 การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความต้องการสวัสดิการของผู้สูงอายุ จำแนกตามความสามารถในการช่วยเหลือตัวเอง

ความต้องการ	ความสามารถในการช่วยเหลือตัวเอง	n	\bar{X}	SD	F	Sig.
1. ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล	ภาระพึ่งพารุนแรง	36	3.49	0.32	.23	.79
	ภาระพึ่งพาปานกลาง	154	3.48	0.29		
	ไม่เป็นภาระพึ่งพา	80	3.50	0.31		
2. ด้านรายได้	ภาระพึ่งพารุนแรง	36	3.56	0.36	.04	.96
	ภาระพึ่งพาปานกลาง	154	3.55	0.33		
	ไม่เป็นภาระพึ่งพา	80	3.57	0.34		
3. ด้านที่พักอาศัย	ภาระพึ่งพารุนแรง	36	3.59	0.42	1.15	.32
	ภาระพึ่งพาปานกลาง	154	3.61	0.39		
	ไม่เป็นภาระพึ่งพา	80	3.53	0.37		
4. ด้านนันทนาการ	ภาระพึ่งพารุนแรง	36	3.58	0.36	.32	.73
	ภาระพึ่งพาปานกลาง	154	3.53	0.34		
	ไม่เป็นภาระพึ่งพา	80	3.52	0.34		
5. ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแล และการคุ้มครอง	ภาระพึ่งพารุนแรง	36	3.70	0.21	.59	.55
	ภาระพึ่งพาปานกลาง	154	3.67	0.23		
	ไม่เป็นภาระพึ่งพา	80	3.59	0.25		
6. ด้านการสร้างบริการและ เครือข่ายการเกื้อหนุน	ภาระพึ่งพารุนแรง	36	3.49	0.49	.16	.85
	ภาระพึ่งพาปานกลาง	154	3.50	0.42		
	ไม่เป็นภาระพึ่งพา	80	3.46	0.37		
ภาพรวม	ภาระพึ่งพารุนแรง	36	3.56	0.31	.07	.93
	ภาระพึ่งพาปานกลาง	154	3.55	0.27		
	ไม่เป็นภาระพึ่งพา	80	3.54	0.26		

จากตารางที่ 31 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความต้องการสวัสดิการของผู้สูงอายุตามความสามารถในการช่วยเหลือตัวเอง โดยใช้สถิติ One-way ANOVA เพื่อทดสอบสมมติฐาน พบว่า ผู้สูงอายุที่มีความสามารถในการช่วยเหลือตัวเองต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคมในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ดังนั้นปฏิเสธสมมติฐาน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้สูงอายุตามความสามารถในการช่วยเหลือตัวเองต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคม ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล, ด้านรายได้, ด้านที่พักอาศัย, ด้านนันทนาการ, ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแล และการคุ้มครอง, ด้านการสร้างบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุนไม่แตกต่างกัน ดังนั้นปฏิเสธสมมติฐาน

ตารางที่ 32 (ต่อ)

สมมติฐาน	ผลการทดสอบสมมติฐาน
3. ผู้สูงอายุที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคม ในภาพรวมแตกต่างกัน	3.4 ผู้สูงอายุที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคม ด้านนันทนาการ แตกต่างกัน 3.5 ผู้สูงอายุที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคม ด้านความมั่นคง ทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแลและการคุ้มครองแตกต่างกัน 3.6 ผู้สูงอายุที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคม ด้านการสร้างบริการ และเครือข่ายการเกื้อหนุนแตกต่างกัน
4. ผู้สูงอายุที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคม ในภาพรวมแตกต่างกัน	4.1 ผู้สูงอายุที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคม ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาลแตกต่างกัน 4.2 ผู้สูงอายุที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคม ด้านรายได้ แตกต่างกัน 4.3 ผู้สูงอายุที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคม ด้านที่พักอาศัยแตกต่างกัน 4.4 ผู้สูงอายุที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคม ด้านนันทนาการแตกต่างกัน 4.5 ผู้สูงอายุที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคม ด้านความมั่นคง ทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแลและการคุ้มครองแตกต่างกัน 4.6 ผู้สูงอายุที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคม ด้านการสร้างบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุนแตกต่างกัน
5. ผู้สูงอายุที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคม ในภาพรวมแตกต่างกัน	5.1 ผู้สูงอายุที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการด้านสุขภาพและ การรักษาพยาบาลแตกต่างกัน 5.2 ผู้สูงอายุที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคม ด้านรายได้แตกต่างกัน 5.3 ผู้สูงอายุที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคม ด้านที่พักอาศัยแตกต่างกัน 5.4 ผู้สูงอายุที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคม ด้านนันทนาการแตกต่างกัน

ตารางที่ 32 (ต่อ)

สมมติฐาน	ผลการทดสอบสมมติฐาน	
5. ผู้สูงอายุที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคม ในภาพรวมแตกต่างกัน	5.5 ผู้สูงอายุที่มีอาชีพต่างแตกต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคม ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบคลุม ผู้ดูแลและการคุ้มครองแตกต่างกัน 5.6 ผู้สูงอายุที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคม ด้านการสร้างบริการ และเครือข่ายการเกื้อหนุนแตกต่างกัน	ยอมรับสมมติฐาน ปฏิเสธสมมติฐาน
6. ผู้สูงอายุที่มีรายได้แตกต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคม ในภาพรวมแตกต่างกัน	6.1 ผู้สูงอายุที่มีรายได้แตกต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคม ด้านสุขภาพและ การรักษาพยาบาลแตกต่างกัน 6.2 ผู้สูงอายุที่มีรายได้แตกต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคม ด้านรายได้แตกต่างกัน 6.3 ผู้สูงอายุที่มีรายได้แตกต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคม ด้านที่พักอาศัยแตกต่างกัน 6.4 ผู้สูงอายุที่มีรายได้แตกต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคม ด้านนันทนาการแตกต่างกัน 6.5 ผู้สูงอายุที่มีรายได้แตกต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคม ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบคลุม ผู้ดูแลและการคุ้มครองแตกต่างกัน 6.6 ผู้สูงอายุที่มีรายได้แตกต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคม ด้านการสร้างบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุนแตกต่างกัน	ปฏิเสธสมมติฐาน ปฏิเสธสมมติฐาน ปฏิเสธสมมติฐาน ปฏิเสธสมมติฐาน ปฏิเสธสมมติฐาน ปฏิเสธสมมติฐาน
7. ผู้สูงอายุที่มีแหล่งที่มาของรายได้แตกต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคม ในภาพรวมแตกต่างกัน	7.1 ผู้สูงอายุที่มีแหล่งที่มาของรายได้แตกต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคม ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาลแตกต่างกัน 7.2 ผู้สูงอายุที่มีแหล่งที่มาของรายได้แตกต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคม ด้านรายได้แตกต่างกัน 7.3 ผู้สูงอายุที่มีแหล่งที่มาของรายได้แตกต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคม ด้านที่พักอาศัยแตกต่างกัน 7.4 ผู้สูงอายุที่มีแหล่งที่มาของรายได้แตกต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคม ด้านนันทนาการแตกต่างกัน	ปฏิเสธสมมติฐาน ปฏิเสธสมมติฐาน ปฏิเสธสมมติฐาน ปฏิเสธสมมติฐาน

ตารางที่ 32 (ต่อ)

สมมติฐาน	ผลการทดสอบสมมติฐาน	
9. ผู้สูงอายุที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวแตกต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคม ทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแลและการคุ้มครอง ในภาพรวมแตกต่างกัน	9.5 ผู้สูงอายุที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวแตกต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคม ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแลและการคุ้มครองแตกต่างกัน 9.6 ผู้สูงอายุที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวแตกต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคม ด้านการสร้างบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุนแตกต่างกัน	ปฏิเสธสมมติฐาน ปฏิเสธสมมติฐาน
10. ผู้สูงอายุที่มีความสามารถในการช่วยเหลือตัวเองแตกต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคม ในภาพรวมแตกต่างกัน	10.1 ผู้สูงอายุที่มีความสามารถในการช่วยเหลือตัวเองแตกต่างกันแตกต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาลแตกต่างกัน 10.2 ผู้สูงอายุที่มีความสามารถในการช่วยเหลือตัวเองแตกต่างกันแตกต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการด้านรายได้แตกต่างกัน 10.3 ผู้สูงอายุที่มีความสามารถในการช่วยเหลือตัวเองแตกต่างกันแตกต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการด้านที่พักอาศัยแตกต่างกัน 10.4 ผู้สูงอายุที่มีความสามารถในการช่วยเหลือตัวเองแตกต่างกันแตกต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการด้านนันทนาการแตกต่างกัน 10.5 ผู้สูงอายุที่มีความสามารถในการช่วยเหลือตัวเองแตกต่างกันแตกต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแลและการคุ้มครองแตกต่างกัน 10.6 ผู้สูงอายุที่มีความสามารถในการช่วยเหลือตัวเองแตกต่างกันแตกต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการด้านการสร้างบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุนแตกต่างกัน	ปฏิเสธสมมติฐาน ปฏิเสธสมมติฐาน ปฏิเสธสมมติฐาน ปฏิเสธสมมติฐาน ปฏิเสธสมมติฐาน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในเขตตำบลตาสีทรี อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตตำบลตาสีทรี อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง และเพื่อเปรียบเทียบความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขต ตำบลตาสีทรี อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง จำแนกตามปัจจัยทางด้านประชากรศาสตร์ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านครอบครัวและปัจจัยด้านสุขภาพ ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้สูงอายุในเขตตำบลตาสีทรี อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง ที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 270 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และแบ่งความต้องการออกเป็น 4 ระดับ เพื่อสอบถามความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ตามแนวทางของการจัดทำมาตรฐานการสงเคราะห์ผู้สูงอายุของกรมการส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ทั้ง 6 ด้าน แล้วนำผลการสำรวจมาประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล โดยสถิติที่ใช้ประกอบด้วย ความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการศึกษาทั่วไป พบว่า ผู้สูงอายุส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 60-64 ปี สถานภาพสมรส มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมากที่สุด และประกอบอาชีพเกษตรกรรวม ผู้สูงอายุที่มีรายได้จากการประกอบอาชีพจะมีรายได้ 10,001-15,000 บาทต่อเดือน โดยที่มาของรายได้หลักมาจากการประกอบอาชีพ, จากหน่วยงานราชการ พักอาศัยบ้านของบุตร, หลาน ส่วนใหญ่จำนวนสมาชิกในครอบครัว 5 คนขึ้นไป และผู้สูงอายุมีความสามารถในการช่วยเหลือตัวเองอยู่ในภาวะพึ่งพาปานกลาง

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในเขตตำบลตาสีทรี อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง

1. ผลการศึกษาความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในเขตตำบลตาสีทรี อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว

ด้านที่พักอาศัย ด้านรายได้ ด้านนันทนาการ ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาลและด้านการสร้างบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุน ตามลำดับ

2. สวัสดิการสังคมด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล โคนรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ สถานที่สำหรับผู้สูงอายุพูดคุยกัน และออกกำลังกาย รองลงมา คือ การเรียนรู้หรือคำแนะนำ การดูแลสุขภาพและการตรวจสุขภาพประจำเดือน ตามลำดับ

3. สวัสดิการสังคมด้านรายได้ โคนรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การจัดหางานพิเศษ เช่น การเป็นอาสาสมัคร โครงการต่าง ๆ รองลงมา คือ กองทุนส่งเสริมสวัสดิการในชุมชนและการอบรมอาชีพเสริม เช่น การทำขนมไทย การสานตะกร้าจากไม้ไผ่ ตามลำดับ

4. สวัสดิการสังคมด้านที่พักอาศัย โคนรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การอบรมความปลอดภัยภายในบ้าน รองลงมา คือ บริการจัดที่พักอาศัยใกล้โรงพยาบาลและที่พักชั่วคราวสำหรับผู้สูงอายุที่ประสบปัญหา ตามลำดับ

5. สวัสดิการสังคมด้านนันทนาการ โคนรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การจัดทัศนศึกษา รองลงมา คือ เพิ่มงบประมาณสนับสนุนกิจกรรมชมรมผู้สูงอายุและกิจกรรมนันทนาการงานรื่นเริงในวันสำคัญ ตามลำดับ

6. สวัสดิการสังคมด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแล และการคุ้มครอง โคนรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ให้ผู้สูงอายุได้อยู่กับครอบครัวอย่างมีคุณภาพ รองลงมา คือ บริการด้านกฎหมายและการเห็นคุณค่าของผู้สูงอายุ ตามลำดับ

7. สวัสดิการสังคมด้านการสร้างบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุน โคนรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ จัดตั้งศูนย์ดูแลผู้สูงอายุภายในตำบล รองลงมา คือ การสนับสนุนผู้สูงอายุให้มีเครือข่ายและบริการเยี่ยมบ้านผู้สูงอายุ ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการทดสอบสมมติฐาน

จากการทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตตำบลลาสิทธิ์ อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง พบว่า

1. ผู้สูงอายุที่มีเพศต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคมในภาพรวมแตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

1.1 ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ได้แก่ ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล, ด้านรายได้, ด้านที่พักอาศัย, ด้านนันทนาการ, ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแล และการคุ้มครอง, ด้านการสร้างบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุน

2. ผู้สูงอายุที่มีอายุต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคมในภาพรวมแตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

2.1 เป็นไปตามสมมติฐาน ได้แก่ ด้านนันทนาการ, ด้านการสร้างบริการและเครือข่ายการเกี่ยวพัน

2.2 ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ได้แก่ ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล, ด้านรายได้, ด้านที่พักอาศัย, ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแล และการคุ้มครอง

3. ผู้สูงอายุที่มีสถานภาพมรสต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคมในภาพรวมแตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

3.1 ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ได้แก่ ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล, ด้านรายได้, ด้านที่พักอาศัย, ด้านนันทนาการ, ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแล และการคุ้มครอง, ด้านการสร้างบริการและเครือข่ายการเกี่ยวพัน

4. ผู้สูงอายุที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคมในภาพรวมแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน

4.1 เป็นไปตามสมมติฐาน ได้แก่ ด้านรายได้

4.2 ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ได้แก่ ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล, ด้านที่พักอาศัย, ด้านนันทนาการ, ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแล และการคุ้มครอง, ด้านการสร้างบริการและเครือข่ายการเกี่ยวพัน

5. ผู้สูงอายุที่มีอาชีพต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคมในภาพรวมแตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

5.1 เป็นไปตามสมมติฐาน ได้แก่ ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแล และการคุ้มครอง

5.2 ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ได้แก่ ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล, ด้านรายได้, ด้านที่พักอาศัย, ด้านนันทนาการ, ด้านการสร้างบริการและเครือข่ายการเกี่ยวพัน

6. ผู้สูงอายุที่มีรายได้ต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคมในภาพรวมแตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

6.1 ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ได้แก่ ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล, ด้านรายได้, ด้านที่พักอาศัย, ด้านนันทนาการ, ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแล และการคุ้มครอง, ด้านการสร้างบริการและเครือข่ายการเกี่ยวพัน

7. ผู้สูงอายุที่มีแหล่งที่มารายได้หลักต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคมในภาพรวมแตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

7.1 ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ได้แก่ ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล, ด้านรายได้, ด้านที่พักอาศัย, ด้านนันทนาการ, ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแล และการคุ้มครอง, ด้านการสร้างบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุน

8. ผู้สูงอายุที่มีที่พักอาศัยต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคมในภาพรวมแตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

8.1 ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ได้แก่ ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล, ด้านรายได้, ด้านที่พักอาศัย, ด้านนันทนาการ, ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแล และการคุ้มครอง, ด้านการสร้างบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุน

9. ผู้สูงอายุที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคมในภาพรวมแตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

9.1 ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ได้แก่ ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล, ด้านรายได้, ด้านที่พักอาศัย, ด้านนันทนาการ, ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแล และการคุ้มครอง, ด้านการสร้างบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุน

10. ผู้สูงอายุที่มีความสามารถในการช่วยเหลือตัวเองต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคมในภาพรวมแตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

10.1 ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ได้แก่ ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล, ด้านรายได้, ด้านที่พักอาศัย, ด้านนันทนาการ, ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแล และการคุ้มครอง, ด้านการสร้างบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุน

อภิปรายผล

ผลการศึกษา ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในเขตตำบลตาสีห์ อำเภอลวกแดง จังหวัดระยอง มีประเด็นตามวัตถุประสงค์ที่นำมาอภิปรายดังนี้

1. โดยภาพรวม ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในเขตตำบลตาสีห์ อำเภอลวกแดง จังหวัดระยอง พบว่า ผู้สูงอายุมีความต้องการสวัสดิการสังคม ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นันทนา อยู่สบาย (2557) ศึกษาเรื่องความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในองค์การบริหารส่วนตำบลศิระชะจรเข้ น้อย อำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในองค์การบริหารส่วนตำบลศิระชะจรเข้ น้อย อำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ลัดดา บุญเกิด (2557) ศึกษาเรื่อง ความต้องการด้านสวัสดิการของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเกาะจันทร์ อำเภอกะจันทร์ จังหวัดชลบุรี พบว่า ความต้องการด้านสวัสดิการของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเกาะจันทร์

จันทร์ อำเภอกะจันท์ จังหวัดชลบุรี ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก จีรากร ถุนนอก (2558) ศึกษาเรื่อง ความต้องการด้านสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในเขตเทศบาลตำบลสะแก อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่าความต้องการด้านสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในเขตเทศบาลตำบลสะแก อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ปานใจ จันทร์สีดา (2558) ศึกษาเรื่อง ความต้องการด้านสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในองค์การบริหารส่วนตำบลทัพไทย อำเภอดาพระยา จังหวัดสระแก้ว พบว่า ความต้องการด้านสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในองค์การบริหารส่วนตำบลทัพไทย อำเภอดาพระยา จังหวัดสระแก้ว ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก

ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของเทียนแก้ว เลี่ยมสุวรรณ และคณะ (2558) ศึกษาเรื่อง ข้อเสนอทางเลือกการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุที่สอดคล้องกับความต้องการและเงื่อนไขทางสังคมในชุมชนจังหวัดชลบุรี พบว่า ความต้องการทางสังคมในชุมชนจังหวัดชลบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง สามารถ รุ่งโรจน์ (2560) ศึกษาเรื่อง ความต้องการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี พบว่าความต้องการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง สุทธิวรรณ สว่างเนตร (2561) ศึกษาเรื่อง ความต้องการด้านสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลปะเคียบ อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ความต้องการด้านสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลปะเคียบ อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในเขตตำบลตาสีห์ อำเภอลาดกระบัง จังหวัดระยอง พบว่า ผู้สูงอายุมีความต้องการสวัสดิการสังคม ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นันทนา อยู่สบาย (2557) ศึกษาเรื่อง ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในองค์การบริหารส่วนตำบลศิระจรจะเข้้น้อย อำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในองค์การบริหารส่วนตำบลศิระจรจะเข้้น้อย อำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการด้านสุขภาพอนามัย อยู่ในระดับมาก ลัดดา บุญเกิด (2557) ศึกษาเรื่อง ความต้องการด้านสวัสดิการของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเกาะจันทร์ อำเภอกะจันท์ จังหวัดชลบุรี พบว่า ความต้องการด้านสวัสดิการของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเกาะจันทร์ อำเภอกะจันท์ จังหวัดชลบุรี ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล อยู่ในระดับมาก จีรากร ถุนนอก (2558) ศึกษาเรื่อง ความต้องการด้านสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในเขตเทศบาลตำบลสะแก อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่าความต้องการด้านสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในเขตเทศบาลตำบลสะแก อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาลอยู่ในระดับมาก ปานใจ จันทร์สีดา (2558) ศึกษาเรื่อง ความต้องการด้านสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในองค์การบริหารส่วนตำบลทัพไทย อำเภอดาพระยา

จังหวัดสระแก้ว พบว่า ความต้องการด้านสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในองค์การบริหารส่วนตำบลทัพไทย อำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้วด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล อยู่ในระดับมาก สามารถ รุ่งโรจน์ (2560) ศึกษาเรื่อง ความต้องการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี พบว่าความต้องการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรีด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล อยู่ในระดับมาก

ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของเทียนแก้ว เลี่ยมสุวรรณ และคณะ (2558) ศึกษาเรื่อง ข้อเสนอทางเลือกการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุที่สอดคล้องกับความต้องการและเงื่อนไขทางสังคมในชุมชนจังหวัดชลบุรี พบว่า ความต้องการทางสังคมในชุมชนจังหวัดชลบุรี ด้านสุขภาพอนามัยอยู่ในระดับปานกลาง สุทธิวรรณ สว่างเนตร (2561) ศึกษาเรื่อง ความต้องการด้านสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลปะเคียบ อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ความต้องการด้านสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลปะเคียบ อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านสุขภาพอนามัยอยู่ในระดับมากที่สุด

3. ด้านรายได้ ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในเขตตำบลตาสีทึบ อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง พบว่า ผู้สูงอายุมีความต้องการสวัสดิการสังคม ด้านรายได้ อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของลัดดา บุญเกิด (2557) ศึกษาเรื่อง ความต้องการด้านสวัสดิการของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเกาะจันทร์ อำเภอเกาะจันทร์ จังหวัดชลบุรี พบว่า ความต้องการด้านสวัสดิการของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเกาะจันทร์ อำเภอเกาะจันทร์ จังหวัดชลบุรี ด้านรายได้ อยู่ในระดับมาก จีรากร ถุนนอก (2558) ศึกษาเรื่อง ความต้องการด้านสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลสะแก อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่าความต้องการด้านสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในเขตเทศบาลตำบลสะแก อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านรายได้อยู่ในระดับมาก สุทธิวรรณ สว่างเนตร (2561) ศึกษาเรื่อง ความต้องการด้านสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลปะเคียบ อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ความต้องการด้านสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลปะเคียบ อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพอยู่ในระดับมาก

ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของเทียนแก้ว เลี่ยมสุวรรณ และคณะ (2558) ศึกษาเรื่อง ข้อเสนอทางเลือกการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุที่สอดคล้องกับความต้องการและเงื่อนไขทางสังคมในชุมชนจังหวัดชลบุรี พบว่า ความต้องการทางสังคมในชุมชนจังหวัดชลบุรี ด้านเศรษฐกิจอยู่ในระดับปานกลาง สามารถ รุ่งโรจน์ (2560) ศึกษาเรื่อง ความต้องการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี พบว่าความต้องการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรีด้านรายได้อยู่ในระดับปานกลาง

4. ด้านที่พักอาศัย ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในเขตตำบลตาสิทธิ์ อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง พบว่า ผู้สูงอายุมีความต้องการสวัสดิการสังคม ด้านที่พักอาศัย อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนันทนา อยู่สบาย (2557) ศึกษาเรื่อง ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในองค์การบริหารส่วนตำบลศิระชะระเข้ น้อย อำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในองค์การบริหารส่วนตำบลศิระชะระเข้ น้อย อำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการด้านที่อยู่อาศัย อยู่ในระดับมาก จีรากร ถุนนอก (2558) ศึกษาเรื่อง ความต้องการด้านสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในเขตเทศบาลตำบลสะแก อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่าความต้องการด้านสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในเขตเทศบาลตำบลสะแก อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ด้านที่พักอาศัยอยู่ในระดับมาก ปานใจ จันทร์สีดา (2558) ศึกษาเรื่อง ความต้องการด้านสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในองค์การบริหารส่วนตำบลทัพไทย อำเภอดาพระยา จังหวัดสระแก้ว พบว่า ความต้องการด้านสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในองค์การบริหารส่วนตำบลทัพไทย อำเภอดาพระยา จังหวัดสระแก้ว ด้านที่พักอาศัยอยู่ในระดับมาก

ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของลัดดา บุญเกิด (2557) ศึกษาเรื่อง ความต้องการด้านสวัสดิการของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเกาะจันทร์ อำเภอเกาะจันทร์ จังหวัดชลบุรี พบว่า ความต้องการด้านสวัสดิการของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเกาะจันทร์ อำเภอเกาะจันทร์ จังหวัดชลบุรี ด้านที่พักอาศัย อยู่ในระดับน้อย เทียนแก้ว เกี่ยมสุวรรณ และคณะ (2558) ศึกษาเรื่องข้อเสนอทางเลือกการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุที่สอดคล้องกับความต้องการและเงื่อนไขทางสังคมในชุมชนจังหวัดชลบุรี พบว่า ความต้องการทางสังคมในชุมชนจังหวัดชลบุรี ด้านที่อยู่อาศัย/เครื่องนุ่งห่ม อยู่ในระดับปานกลาง สามารถ รุ่งโรจน์ (2560) ศึกษาเรื่อง ความต้องการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี พบว่าความต้องการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรีด้านที่พักอาศัย อยู่ในระดับปานกลาง

5. ด้านนันทนาการ ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในเขตตำบลตาสิทธิ์ อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง พบว่า ผู้สูงอายุมีความต้องการสวัสดิการสังคม ด้านนันทนาการ อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนันทนา อยู่สบาย (2557) ศึกษาเรื่อง ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในองค์การบริหารส่วนตำบลศิระชะระเข้ น้อย อำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในองค์การบริหารส่วนตำบลศิระชะระเข้ น้อย อำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการด้านนันทนาการอยู่ในระดับมาก ลัดดา บุญเกิด (2557) ศึกษาเรื่อง ความต้องการด้านสวัสดิการของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเกาะจันทร์ อำเภอเกาะจันทร์ จังหวัดชลบุรี พบว่า ความต้องการด้านสวัสดิการของผู้สูงอายุในเขต

เทศบาลตำบลเกาะจันทร์ อำเภอกะจันทร์ จังหวัดชลบุรี ด้านนันทนาการ อยู่ในระดับมาก จีรากร ถุนนอก (2558) ศึกษาเรื่อง ความต้องการด้านสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในเขตเทศบาลตำบล สะแก อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่าความต้องการด้านสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในเขต เทศบาลตำบลสะแก อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านนันทนาการอยู่ในระดับมาก ปานใจ จันทร์สิดา (2558) ศึกษาเรื่อง ความต้องการด้านสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในองค์การบริหารส่วนตำบล ท้าไทย อำเภอดาพระยา จังหวัดสระแก้ว พบว่า ความต้องการด้านสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุใน องค์การบริหารส่วนตำบลท้าไทย อำเภอดาพระยา จังหวัดสระแก้ว ด้านนันทนาการอยู่ใน ระดับมาก สามารถ รุ่งโรจน์ (2560) ศึกษาเรื่อง ความต้องการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาล ตำบลเสม็ด อำเภอมือเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี พบว่าความต้องการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาล ตำบลเสม็ด อำเภอมือเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ด้านนันทนาการ อยู่ในระดับมาก

ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของเทียนแก้ว เลี่ยมสุวรรณ และคณะ (2558) ศึกษาเรื่อง ข้อเสนอทางเลือกการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุที่สอดคล้องกับความต้องการและเงื่อนไขทางสังคมใน ชุมชนจังหวัดชลบุรี พบว่า ความต้องการทางสังคมในชุมชนจังหวัดชลบุรี ด้านการใช้เวลาว่างให้ เป็นประโยชน์อยู่ในระดับปานกลาง สุทธิวรรณ สว่างเนตร (2561) ศึกษาเรื่อง ความต้องการด้าน สวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลปะเคียบ อำเภอกุเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ความต้องการด้านสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลปะเคียบ อำเภอกุเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านนันทนาการอยู่ในระดับมากที่สุด

6. ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแลและการคุ้มครอง ความต้องการสวัสดิการ สังคมของผู้สูงอายุ ในเขตตำบลตาสีห์ อำเภอลวกแดง จังหวัดระยอง พบว่า ผู้สูงอายุมีความ ต้องการสวัสดิการสังคม ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแลและการคุ้มครองอยู่ในระดับ มาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนันทนา อยู่สบาย (2557) ศึกษาเรื่อง ความต้องการสวัสดิการ สังคมของผู้สูงอายุ ในองค์การบริหารส่วนตำบลศิระจรเข้เขิน้อย อำเภอบางเสาธง จังหวัด สมุทรปราการ พบว่า ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในองค์การบริหารส่วนตำบล ศิระจรเข้เขิน้อย อำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการด้านความปลอดภัยในชีวิตอยู่ในระดับมาก ลัดดา บุญเกิด (2557) ศึกษาเรื่อง ความต้องการด้านสวัสดิการของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเกาะ จันทร์ อำเภอกะจันทร์ จังหวัดชลบุรี พบว่า ความต้องการด้านสวัสดิการของผู้สูงอายุในเขต เทศบาลตำบลเกาะจันทร์ อำเภอกะจันทร์ จังหวัดชลบุรี ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแลและการคุ้มครอง อยู่ในระดับมาก

ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของสามารถ รุ่งโรจน์ (2560) ศึกษาเรื่อง ความต้องการ สวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอมือเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี พบว่าความต้องการ

สวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรีด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแลและการคุ้มครอง อยู่ในระดับปานกลาง

7. ด้านการสร้างบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุน ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในเขตตำบลตาสิทธิ์ อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง พบว่า ผู้สูงอายุมีความต้องการสวัสดิการสังคม ด้านการสร้างบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุน อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของถัดดา บุญเกิด (2557) ศึกษาเรื่อง ความต้องการด้านสวัสดิการของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเกาะจันทร์ อำเภอเกาะจันทร์ จังหวัดชลบุรี พบว่า ความต้องการด้านสวัสดิการของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเกาะจันทร์ อำเภอเกาะจันทร์ จังหวัดชลบุรี ด้านการสร้างบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุนอยู่ในระดับมาก สามารถ รุ่งโรจน์ (2560) ศึกษาเรื่อง ความต้องการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี พบว่าความต้องการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรีด้านการสร้างบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุน อยู่ในระดับมาก

ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของเทียนแก้ว เลี่ยมสุวรรณ และคณะ (2558) ศึกษาเรื่อง ข้อเสนอทางเลือกการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุที่สอดคล้องกับความต้องการและเงื่อนไขทางสังคมในชุมชนจังหวัดชลบุรี พบว่า ความต้องการทางสังคมในชุมชนจังหวัดชลบุรี ด้านการบริการทางสังคมอยู่ในระดับปานกลาง

ผลการศึกษา ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในเขตตำบลตาสิทธิ์ อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง มีประเด็นตามผลการทดสอบสมมติฐานที่นำมาอภิปรายดังนี้
ปัจจัยทางประชากรศาสตร์

1. ผู้สูงอายุที่มีเพศต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคมในภาพรวมแตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน สอดคล้องกับการวิจัยของนันทนา อยู่สบาย (2557) ศึกษาเรื่องความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในองค์การบริหารส่วนตำบลศิระชะระเข้ร้อย อำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ผู้สูงอายุที่มีเพศต่างกันมีความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในองค์การบริหารส่วนตำบลศิระชะระเข้ร้อย อำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการไม่แตกต่างกัน

ซึ่งไม่สอดคล้องกับการวิจัยของถัดดา บุญเกิด (2557) ศึกษาเรื่อง ความต้องการด้านสวัสดิการของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเกาะจันทร์ อำเภอเกาะจันทร์ จังหวัดชลบุรี พบว่า ผู้สูงอายุที่มีเพศต่างกันมีความต้องการด้านสวัสดิการของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเกาะจันทร์ อำเภอเกาะจันทร์ จังหวัดชลบุรีแตกต่างกัน สามารถ รุ่งโรจน์ (2560) ศึกษาเรื่อง ความต้องการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี พบว่า ผู้สูงอายุที่มี

เพศต่างกันมีความต้องการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ไม่แตกต่างกัน

1.1 ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ได้แก่ ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล, ด้านที่พักอาศัย สอดคล้องกับการวิจัยของสามารถ รุ่งโรจน์ (2560) ศึกษาเรื่อง ความต้องการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี พบว่า ผู้สูงอายุที่มีเพศต่างกันมีความต้องการสวัสดิการด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล, ด้านที่พักอาศัย, ด้านนันทนาการ, ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแล และการคุ้มครอง ในเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ไม่แตกต่างกัน, ด้านรายได้ไม่เป็นไปตามสมมติฐานซึ่งไม่สอดคล้องกับการวิจัยของสามารถ รุ่งโรจน์ (2560) ศึกษาเรื่อง ความต้องการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี พบว่า ผู้สูงอายุที่มีเพศต่างกันมีความต้องการสวัสดิการด้านรายได้และด้านการสร้างบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุนในเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรีแตกต่างกัน

2. ผู้สูงอายุที่มีอายุต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคมในภาพรวมแตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ซึ่งไม่สอดคล้องกับการวิจัยของนันทนา อยู่สบาย (2557) ศึกษาเรื่องความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในองค์การบริหารส่วนตำบลศิระจรระเข้ร้อย อำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ผู้สูงอายุที่มีอายุต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในองค์การบริหารส่วนตำบลศิระจรระเข้ร้อย อำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการแตกต่างกัน ลัดดา บุญเกิด (2557) ศึกษาเรื่อง ความต้องการด้านสวัสดิการของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเกาะจันทร์ อำเภอเกาะจันทร์ จังหวัดชลบุรี พบว่า ผู้สูงอายุที่มีอายุต่างกันมีความต้องการด้านสวัสดิการของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเกาะจันทร์ อำเภอเกาะจันทร์ จังหวัดชลบุรีแตกต่างกัน สามารถ รุ่งโรจน์ (2560) ศึกษาเรื่อง ความต้องการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี พบว่า ผู้สูงอายุที่มีอายุต่างกันมีความต้องการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรีแตกต่างกัน

2.1 เป็นไปตามสมมติฐาน ได้แก่ ด้านนันทนาการ, ด้านการสร้างบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุน ซึ่งไม่สอดคล้องกับการวิจัยของสามารถ รุ่งโรจน์ (2560) ศึกษาเรื่อง ความต้องการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี พบว่า ผู้สูงอายุที่มีอายุต่างกันมีความต้องการสวัสดิการด้านนันทนาการ, ด้านการสร้างบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุน ในเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ไม่แตกต่างกัน

2.2 ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ได้แก่ ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล, ด้านที่พักอาศัย, ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแล และการคุ้มครอง สอดคล้องกับการวิจัยของ

สามารถ รุ่งโรจน์ (2560) ศึกษาเรื่อง ความต้องการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี พบว่า ผู้สูงอายุที่มีอายุต่างกันมีความต้องการสวัสดิการด้าน สุขภาพและการรักษาพยาบาล, ด้านที่พักอาศัย, ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแล และการคุ้มครอง ในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ไม่แตกต่างกัน, ด้านรายได้ไม่เป็นไปตามสมมติฐานซึ่งไม่สอดคล้องกับการวิจัยของสามารถ รุ่งโรจน์ (2560) ศึกษาเรื่อง ความต้องการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัด ชลบุรี พบว่า ผู้สูงอายุที่มีอายุต่างกันมีความต้องการสวัสดิการด้านรายได้ในเขตเทศบาลตำบล เสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรีแตกต่างกัน

3. ผู้สูงอายุที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคมในภาพรวม แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน สอดคล้องกับการวิจัยของนนทนา อยู่สบาย (2557) ศึกษา เรื่องความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในองค์การบริหารส่วนตำบลศิระจรเข้ชั้น้อย อำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ผู้สูงอายุที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีความต้องการ สวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในองค์การบริหารส่วนตำบลศิระจรเข้ชั้น้อย อำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ ไม่แตกต่างกัน ลัดดา บุญเกิด (2557) ศึกษาเรื่อง ความต้องการด้าน สวัสดิการของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเกาะจันทร์ อำเภอเกาะจันทร์ จังหวัดชลบุรี พบว่า ผู้สูงอายุที่มีสถานภาพสมรสต่างกันมี ความต้องการด้านสวัสดิการของผู้สูงอายุในเขตเทศบาล ตำบลเกาะจันทร์ อำเภอเกาะจันทร์ จังหวัดชลบุรี ไม่แตกต่างกัน สามารถ รุ่งโรจน์ (2560) ศึกษา เรื่อง ความต้องการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี พบว่า ผู้สูงอายุที่มีสถานภาพต่างกันมีความต้องการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรีไม่แตกต่างกัน

3.1 ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ได้แก่ ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล, ด้านรายได้, ด้านที่พักอาศัย, ด้านนันทนาการ, ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแล และการคุ้มครอง, ด้านการสร้างบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุน สอดคล้องกับการวิจัยของสามารถ รุ่งโรจน์ (2560) ศึกษาเรื่อง ความต้องการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัด ชลบุรี พบว่า ผู้สูงอายุที่มีสถานภาพต่างกันมีความต้องการสวัสดิการด้านสุขภาพและการ รักษาพยาบาล, ด้านรายได้, ด้านที่พักอาศัย, ด้านนันทนาการ, ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแล และการคุ้มครอง, ด้านการสร้างบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุน ในเขตเทศบาล ตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรีไม่แตกต่างกัน

4. ผู้สูงอายุที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคมในภาพรวม แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน สอดคล้องกับการวิจัยของนนทนา อยู่สบาย (2557) ศึกษา

เรื่องความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในองค์การบริหารส่วนตำบลศิระจรเข้เน้อย อำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ผู้สูงอายุที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในองค์การบริหารส่วนตำบลศิระจรเข้เน้อย อำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการแตกต่างกัน

ซึ่งไม่สอดคล้องกับการวิจัยของลัดดา บุญเกิด (2557) ศึกษาเรื่อง ความต้องการด้านสวัสดิการของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเกาะจันทร์ อำเภอเกาะจันทร์ จังหวัดชลบุรี พบว่า ผู้สูงอายุที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความต้องการด้านสวัสดิการของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเกาะจันทร์ อำเภอเกาะจันทร์ จังหวัดชลบุรีไม่แตกต่างกัน สามารถ รุ่งโรจน์ (2560) ศึกษาเรื่อง ความต้องการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี พบว่า ผู้สูงอายุที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความต้องการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรีไม่แตกต่างกัน

4.1 เป็นไปตามสมมติฐาน ได้แก่ ด้านรายได้ ไม่สอดคล้องกับการวิจัยของสามารถ รุ่งโรจน์ (2560) ศึกษาเรื่อง ความต้องการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี พบว่า ผู้สูงอายุที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความต้องการสวัสดิการด้านรายได้ในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรีไม่แตกต่างกัน

4.2 ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ได้แก่ ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล, ด้านที่พักอาศัย, ด้านนันทนาการ, ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแล และการคุ้มครอง, ด้านการสร้างบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุน สอดคล้องกับการวิจัยของสามารถ รุ่งโรจน์ (2560) ศึกษาเรื่อง ความต้องการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี พบว่า ผู้สูงอายุที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความต้องการสวัสดิการด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล, ด้านที่พักอาศัย, ด้านนันทนาการ, ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแล และการคุ้มครอง, ด้านการสร้างบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุน ในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรีไม่แตกต่างกัน

ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ

5. ผู้สูงอายุที่มีอาชีพต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคมในภาพรวมแตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน สอดคล้องกับการวิจัยของสามารถ รุ่งโรจน์ (2560) ศึกษาเรื่อง ความต้องการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี พบว่า ผู้สูงอายุที่มีอาชีพต่างกันมีความต้องการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรีไม่แตกต่างกัน

ซึ่งไม่สอดคล้องกับการวิจัยของนันทนา อยู่สบาย (2557) ศึกษาเรื่องความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในองค์การบริหารส่วนตำบลศิระจรเข้หน้า อำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ผู้สูงอายุที่มีอาชีพต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในองค์การบริหารส่วนตำบลศิระจรเข้หน้า อำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ แตกต่างกัน ลัดดา บุญเกิด (2557) ศึกษาเรื่อง ความต้องการด้านสวัสดิการของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเกาะจันทร์ อำเภอเกาะจันทร์ จังหวัดชลบุรี พบว่า ผู้สูงอายุที่มีอาชีพต่างกันมีความต้องการด้านสวัสดิการของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเกาะจันทร์ อำเภอเกาะจันทร์ จังหวัดชลบุรีแตกต่างกัน

5.1 เป็นไปตามสมมติฐาน ได้แก่ ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแล และการคุ้มครอง ไม่สอดคล้องกับการวิจัยของสามารถ รุ่งโรจน์ (2560) ศึกษาเรื่อง ความต้องการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี พบว่า ผู้สูงอายุที่มีอาชีพต่างกันมีความต้องการสวัสดิการด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแล และการคุ้มครอง ในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรีไม่แตกต่างกัน

5.2 ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ได้แก่ ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาลและด้านการสร้างบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุน ไม่สอดคล้องกับการวิจัยของสามารถ รุ่งโรจน์ (2560) ศึกษาเรื่อง ความต้องการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี พบว่า ผู้สูงอายุที่มีอาชีพต่างกันมีความต้องการสวัสดิการด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาลและด้านการสร้างบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรีแตกต่างกัน

ส่วนด้านรายได้, ด้านที่พักอาศัย, ด้านนันทนาการไม่เป็นไปตามสมมติฐาน สอดคล้องกับการวิจัยของสามารถ รุ่งโรจน์ (2560) ศึกษาเรื่อง ความต้องการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี พบว่า ผู้สูงอายุที่มีอาชีพต่างกันมีความต้องการสวัสดิการด้านรายได้, ด้านที่พักอาศัย, ด้านนันทนาการ ในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรีไม่แตกต่างกัน

6. ผู้สูงอายุที่มีรายได้ต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคมในภาพรวมแตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ไม่สอดคล้องกับการวิจัยของนันทนา อยู่สบาย (2557) ศึกษาเรื่องความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในองค์การบริหารส่วนตำบลศิระจรเข้หน้า อำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ผู้สูงอายุที่มีรายได้ต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในองค์การบริหารส่วนตำบลศิระจรเข้หน้า อำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ แตกต่างกัน ลัดดา บุญเกิด (2557) ศึกษาเรื่อง ความต้องการด้านสวัสดิการของผู้สูงอายุในเขต

เทศบาลตำบลเกาะจันทร์ อำเภอเกาะจันทร์ จังหวัดชลบุรี พบว่า ผู้สูงอายุที่มีรายได้ต่างกันมีความต้องการด้านสวัสดิการของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเกาะจันทร์ อำเภอเกาะจันทร์ จังหวัดชลบุรีแตกต่างกัน สามารถ รุ่งโรจน์ (2560) ศึกษาเรื่อง ความต้องการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี พบว่า ผู้สูงอายุที่มีรายได้ต่างกันมีความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรีแตกต่างกัน

6.1 ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ได้แก่ ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล, ด้านที่พักอาศัย, ด้านนันทนาการ, ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแล และการคุ้มครอง, ด้านการสร้างบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุน สอดคล้องกับการวิจัยของสามารถ รุ่งโรจน์ (2560) ศึกษาเรื่อง ความต้องการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี พบว่า ผู้สูงอายุที่มีรายได้ต่างกันมีความต้องการสวัสดิการด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล, ด้านที่พักอาศัย, ด้านนันทนาการ, ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแล และการคุ้มครอง, ด้านการสร้างบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุน ในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ไม่แตกต่างกัน

ส่วนด้านรายได้ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ไม่สอดคล้องกับการวิจัยของสามารถ รุ่งโรจน์ (2560) ศึกษาเรื่อง ความต้องการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี พบว่า ผู้สูงอายุที่มีรายได้ต่างกันมีความต้องการสวัสดิการด้านรายได้ในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรีแตกต่างกัน

7. ผู้สูงอายุที่มีแหล่งที่มารายได้หลักต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคมในภาพรวมแตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน สอดคล้องกับการวิจัยของ สามารถ รุ่งโรจน์ (2560) ศึกษาเรื่อง ความต้องการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี พบว่า ผู้สูงอายุที่มีแหล่งที่มารายได้หลักต่างกันมีความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรีไม่แตกต่างกัน

7.1 ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ได้แก่ ด้านรายได้, ด้านที่พักอาศัย, ด้านนันทนาการ สอดคล้องกับการวิจัยของ สามารถ รุ่งโรจน์ (2560) ศึกษาเรื่อง ความต้องการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี พบว่า ผู้สูงอายุที่มีแหล่งที่มารายได้หลักต่างกันมีความต้องการสวัสดิการด้านรายได้, ด้านที่พักอาศัย, ด้านนันทนาการ ในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรีไม่แตกต่างกัน

ส่วนด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล,ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแล และการคุ้มครอง, ด้านการสร้างบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุน ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ไม่

สอดคล้องคลึงกับการวิจัยของ สามารถ รุ่งโรจน์ (2560) ศึกษาเรื่อง ความต้องการสวัสดิการ ผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี พบว่า ผู้สูงอายุที่มีแหล่งที่มา รายได้หลักต่างกันมีความต้องการสวัสดิการด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล,ด้านความมั่นคง ทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแล และการคุ้มครอง, ด้านการสร้างบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุน ใน เขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรีแตกต่างกัน

ปัจจัยด้านครอบครัว

8. ผู้สูงอายุที่มีที่พักอาศัยต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคมในภาพรวมแตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน สอดคล้องคลึงกับการวิจัยของลัดดา บุญเกิด (2557) ศึกษาเรื่อง ความ ต้องการด้านสวัสดิการของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเกาะจันทร์ อำเภอเกาะจันทร์ จังหวัดชลบุรี พบว่า ผู้สูงอายุที่มีที่พักอาศัยต่างกัน มีความต้องการด้านสวัสดิการของผู้สูงอายุในเขตเทศบาล ตำบลเกาะจันทร์ อำเภอเกาะจันทร์ จังหวัดชลบุรีไม่แตกต่างกัน สามารถ รุ่งโรจน์ (2560) ศึกษาเรื่อง ความต้องการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี พบว่า ผู้สูงอายุที่มีที่พักอาศัยต่างกันมีความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในเขตเทศบาลตำบล เสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรีไม่แตกต่างกัน

8.1 ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ได้แก่ ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล, ด้านรายได้, ด้าน ที่พักอาศัย, ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแล และการคุ้มครอง, ด้านการสร้างบริการและ เครือข่ายการเกื้อหนุน สอดคล้องคลึงกับการวิจัยของ สามารถ รุ่งโรจน์ (2560) ศึกษาเรื่อง ความต้องการ สวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี พบว่า ผู้สูงอายุที่มีที่ พักอาศัยต่างกันมีความต้องการสวัสดิการด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล, ด้านรายได้, ด้านที่พัก อาศัย, ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแล และการคุ้มครอง, ด้านการสร้างบริการและ เครือข่ายการเกื้อหนุนในเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรีไม่แตกต่างกัน

ส่วนด้านนันทนาการ ไม่เป็นไปตามสมมติฐานไม่สอดคล้องคลึงกับการวิจัยของ สามารถ รุ่งโรจน์ (2560) ศึกษาเรื่อง ความต้องการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี พบว่า ผู้สูงอายุที่มีที่พักอาศัยต่างกันมีความต้องการสวัสดิการด้าน นันทนาการ ในเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรีแตกต่างกัน

9. ผู้สูงอายุที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคมใน ภาพรวมแตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน สอดคล้องคลึงกับการวิจัยของสามารถ รุ่งโรจน์ (2560) ศึกษาเรื่อง ความต้องการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี

จังหวัดชลบุรี พบว่า ผู้สูงอายุที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวต่างกันมีความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ไม่แตกต่างกัน

9.1 ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ได้แก่ ด้านรายได้, ด้านที่พักอาศัย, ด้านนันทนาการ, ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแล และการคุ้มครอง, ด้านการสร้างบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุน สอดคล้องกับการวิจัยของสามารถ รุ่งโรจน์ (2560) ศึกษาเรื่อง ความต้องการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี พบว่า ผู้สูงอายุที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวต่างกันมีความต้องการสวัสดิการด้านรายได้, ด้านที่พักอาศัย, ด้านนันทนาการ, ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแล และการคุ้มครอง, ด้านการสร้างบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุน ในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ไม่แตกต่างกัน

ส่วนด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาลไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ไม่สอดคล้องกับการวิจัยของสามารถ รุ่งโรจน์ (2560) ศึกษาเรื่อง ความต้องการสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี พบว่า ผู้สูงอายุที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวต่างกันมีความต้องการสวัสดิการด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาลในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรีแตกต่างกัน

ปัจจัยด้านสุขภาพ

10. ผู้สูงอายุที่มีความสามารถในการช่วยเหลือตัวเองต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคมในภาพรวมแตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

10.1 ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ได้แก่ ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล, ด้านรายได้, ด้านที่พักอาศัย, ด้านนันทนาการ, ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแล และการคุ้มครอง, ด้านการสร้างบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุน

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในเขตตำบลตาสิทธิ์ อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะสำหรับตำบลตาสิทธิ์ เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการบริหารงานต่อไปดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ตำบลตาสิทธิ์ ควรมีการดำเนินการตามนโยบายของตำบลตาสิทธิ์ โดยให้เป็นไปตามภาพรวมของความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในเขตตำบลตาสิทธิ์ อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง แต่ละด้านตามลำดับความต้องการดังนี้

1.1 สวัสดิการสังคมด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล พบว่า ผู้สูงอายุมีความต้องการสวัสดิการสังคมด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล อยู่ในระดับมาก ซึ่งตำบลตาสีทึบควรมีนโยบายและให้ความสำคัญในด้านการตรวจสุขภาพให้แก่ผู้สูงอายุเป็นประจำเดือน รวมถึงการให้ความรู้และคำแนะนำในการดูแลสุขภาพให้สมบูรณ์แข็งแรงอย่างถูกวิธีเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

1.2 สวัสดิการสังคมด้านรายได้ พบว่า ผู้สูงอายุมีความต้องการสวัสดิการสังคมด้านรายได้ อยู่ในระดับมาก ซึ่งตำบลตาสีทึบควรมีนโยบายและให้ความสำคัญในการจัดตั้งกองทุนส่งเสริมสวัสดิการในชุมชนและการจัดอบรมอาชีพเสริมให้ผู้สูงอายุ เช่น การทำขนมไทย การสานตะกร้าเพื่อเพิ่มรายได้พิเศษให้แก่ผู้สูงอายุในตำบล

1.3 สวัสดิการสังคมด้านที่พักอาศัย พบว่า ผู้สูงอายุมีความต้องการสวัสดิการสังคมด้านที่พักอาศัย อยู่ในระดับมาก ซึ่งตำบลตาสีทึบควรมีนโยบายและให้ความสำคัญให้มีการจัดบริการซ่อมแซมบ้านเรือนให้ผู้สูงอายุที่ยากไร้และให้มีที่พักชั่วคราวสำหรับผู้สูงอายุที่ประสบปัญหาและควรมีการอบรมในเรื่องความปลอดภัยภายในบ้านของผู้สูงอายุ

1.4 สวัสดิการสังคมด้านนันทนาการ พบว่า ผู้สูงอายุมีความต้องการสวัสดิการสังคมด้านที่พักอาศัย อยู่ในระดับมาก ซึ่งตำบลตาสีทึบควรมีนโยบายและให้ความสำคัญกับการจัดหางบประมาณส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมชมรมผู้สูงอายุและการจัดทัศนศึกษาแหล่งศึกษาทางธรรมชาติ และจัดกิจกรรมนันทนาการงานรื่นเริงตามวันสำคัญ เช่น งานปีใหม่

1.5 สวัสดิการสังคมด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแลและการคุ้มครอง พบว่า ผู้สูงอายุมีความต้องการสวัสดิการสังคมด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแลและการคุ้มครอง อยู่ในระดับมาก ซึ่งตำบลตาสีทึบควรมีนโยบายและให้ความสำคัญในการบริการด้านกฎหมายเพื่อป้องกันรักษาความปลอดภัย สิทธิและสวัสดิการของผู้สูงอายุและรณรงค์ให้คนในครอบครัวและชุมชนเห็นคุณค่าของผู้สูงอายุ เพื่อเป็นกำลังใจในการดำรงชีวิต

1.6 สวัสดิการสังคมด้านการสร้างบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุน พบว่า ผู้สูงอายุมีความต้องการสวัสดิการสังคมด้านการสร้างบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุน อยู่ในระดับมาก ซึ่งตำบลตาสีทึบควรมีนโยบายและให้ความสำคัญในการสนับสนุนให้ผู้สูงอายุมีเครือข่ายช่วยเหลือซึ่งกันและกันภายในชุมชนและควรมีบริการชุมชนเคลื่อนที่ในพื้นที่ต่างๆ เช่น พาไปโรงพยาบาล

2. กำหนดแผนงาน/ โครงการ เพื่อตอบสนองความต้องการด้านสวัสดิการของผู้สูงอายุในเขตตำบลตาสีทึบ อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง ให้ครอบคลุมและทั่วถึงรวมถึงการขอความร่วมมือจากภาคเอกชนในการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้สูงอายุ

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. ตำบลตาสีทึบ ควรจัดให้มีบริการด้านสุขภาพ การตรวจสุขภาพประจำเดือนให้แก่ผู้สูงอายุและคำแนะนำการดูแลสุขภาพของตนเอง
2. ตำบลตาสีทึบ ควรจัดตั้งกองทุนส่งเสริมสวัสดิการในชุมชนให้แก่ผู้สูงอายุและส่งเสริมการจัดอบรมอาชีพเสริมเพื่อผู้สูงอายุพบปะและมีการทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น การทำขนมไทย การสานตะกร้า การทำเสื้อผ้ามัดย้อม
3. ตำบลตาสีทึบ ควรจัดบริการซ่อมแซมบ้านเรือนให้ผู้สูงอายุที่ยากไร้และจัดอบรมความปลอดภัยในบ้านของผู้สูงอายุเพื่อความปลอดภัยในการใช้ชีวิตประจำวัน
4. ตำบลตาสีทึบ ควรจัดหางบประมาณสนับสนุนกิจกรรมชมรมผู้สูงอายุและจัดกิจกรรมนันทนาการรื่นเริง ในเทศกาลต่างๆ เพื่อให้ผู้สูงอายุได้ผ่อนคลาย ได้พูดคุยกัน และจัดทัศนศึกษานอกสถานที่เพื่อให้ผู้สูงอายุศึกษารวมชาติและได้เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ
5. ตำบลตาสีทึบ ควรจัดการบรรยายความรู้เกี่ยวกับด้านกฎหมายเพื่อให้ผู้สูงอายุได้เรียนรู้รับรู้อีกเกี่ยวกับกฎหมายในการนำไปใช้ป้องกันรักษาความปลอดภัย สิทธิ และสวัสดิการของผู้สูงอายุ
6. ตำบลตาสีทึบ ควรสนับสนุนให้ผู้สูงอายุมีเครือข่ายช่วยเหลือกันและกันภายในชุมชน และควรจัดบริการชุมชนเคลื่อนที่ไปในพื้นที่ต่างๆที่ผู้สูงอายุไป เช่น โรงพยาบาล

ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

1. ควรมีการศึกษาระดับความต้องการด้านสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลใกล้เคียง เพื่อเปรียบเทียบผลการศึกษา และนำมาเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายในการปฏิบัติต่อไป
2. ควรมีการศึกษาสภาพและปัญหา การจัดสวัสดิการสังคมแก่ผู้สูงอายุ พร้อมทั้งการปฏิบัติงานของผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดการสวัสดิการของผู้สูงอายุในเขตตำบลตาสีทึบ อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงและเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานต่อไป

บรรณานุกรม

- กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (2562). *บทบัญญัติคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย*. เข้าถึงได้จาก <http://www.dop.go.th/th/laws/2/9>. In. คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนางานสังคมสงเคราะห์แห่งชาติ. (2534). *แผนพัฒนางานสวัสดิการสังคมและสังคมสงเคราะห์แห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2535-2539)*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สยาม. จีรากร ถุนนอก. (2558). *ความต้องการด้านสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบล สะแก อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์*. งานนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- จิติวินทร์ พรนิพนธ์. (2552). *ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในเทศบาลตำบลสีดา จังหวัด นครราชสีมา*. งานนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา
- ณัฐชยาน์ บุญเหม. (2558). *ยุทธศาสตร์การจัดการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยไร่ อำเภอด่านซ้าย จังหวัดแพร่*. งานนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาประชาคมเมืองและชนบท, มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.
- ตติยา สารธิมา. (2553). *คู่มือการประเมินคัดกรองสุขภาพผู้สูงอายุสำหรับอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุและอาสาสมัครสาธารณสุข*. อุบลราชธานี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.
- เทียมรัตน์ คงทนต์. (2554). *ความต้องการพัฒนาตนเองของบุคลากรในบริษัท ทีเอสที เมทัลเวิร์ค จำกัด*. การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.
- เทียนแก้ว เลี่ยมสุวรรณ, ผ่องพรรณ ตรียมงคลกุล, สิริรัตน์ เชษฐสุมน และสุภาภรณ์ สงค์ประชา. (2558). *การจัดกลุ่มผู้สูงอายุและการศึกษาความต้องการสวัสดิการ ในตำบลโคกจันทอน อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี*. *วารสารทางวิชาการของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*, 36(1), 16.
- นิติ แก้วชื่น. (2560). *การดำเนินงานสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลหัวรอ อำเภอเมือง จังหวัด พิษณุโลก*. งานนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชานโยบายสาธารณะ, มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- นันทนา อยู่สบาย. (2557). *ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในองค์การบริหารส่วนตำบล ศิริษะจรเข้หน้า อำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ*. งานนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร

มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารทั่วไป, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.

นารีรัตน์ จิตรมนตรี และสาวิตรี ทยานศิลป์. (2552). *การทบทวนองค์ความรู้และแนวทางการจัดระบบสวัสดิการผู้สูงอายุในประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.).

น้ำผึ้ง ทองศรี. (2550). *คุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอเมืองจังหวัดจันทบุรี*. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารทั่วไป, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.

บุหลัน ทองกลีบ. (2550). *บทบาทภาครัฐในการจัดสวัสดิการแก่ผู้สูงอายุ ในเขตกรุงเทพมหานคร*. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

บุษยา ลิ้มงาม. (2560). *ความต้องการและแนวทางการให้การสนับสนุนสวัสดิการผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลบางพระ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี*. งานนิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, วิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน, วิทยาลัยบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2541). *จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล*. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.

ปานใจ จันทร์สีดา. (2558). *ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลทัพไทย อำเภอดาพระยา จังหวัดสระแก้ว*. งานนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

ประเวศ วะสี. (2541). *บนเส้นทางใหม่การส่งเสริมสุขภาพ อภิวัฒน์ชีวิตแลสังคม*. กรุงเทพฯ: หมอชาวบ้าน, กรุงเทพฯ.

ปิยากร หวังมหาพร. (2555). *รูปแบบการจัดการเบี้ยยังชีพแก่ผู้สูงอายุขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นไทย*. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยเจ้าพระยา, 1(1), 135-154.

พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับ 3). (2560). *ราชกิจจานุเบกษา*. หน้า 36-39

พระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม. (2546). *ราชกิจจานุเบกษา*, หน้า 1-11.

มาริสสา กุ่เพ็ชร์. (2535). *สวัสดิการสังคม: แนวคิดทฤษฎี*. วารสารสังคมสงเคราะห์, 7(1), 21-25.

ระพีพรรณ คำหอม. (2549). *สวัสดิการสังคมกับสังคมไทย* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.

รศรินทร์ เกรย์. (2556). *มโนทัศน์ใหม่ของนิยามผู้สูงอายุ: มุมมองเชิงจิตวิทยาสังคม และสุขภาพ = New concept of older persons: The psycho-social and health perspective*. นครปฐม: สถาบันวิจัยประชากรและสังคม, มหาวิทยาลัยมหิดล.

รัชณี รัตนะ. (2550). *ความต้องการในการพัฒนาตนเองของผู้ใหญ่บ้านในพื้นที่อำเภอหนองใหญ่*

- อำเภอบ่อทอง และอำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารทั่วไป, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2545). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525*. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญพัฒนา.
- ลัดดา บุญเกิด. (2557). *ความต้องการด้านสวัสดิการของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเกาะจันทร์ อำเภอเกาะจันทร์ จังหวัดชลบุรี*. งานนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารทั่วไป, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วาสนา เล่าตง. (2555). *คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเกาะสีชัง อำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี*. งานนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การเมืองและการบริหารจัดการ, คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วันทนีษ์ วาสิกะสิน. (2536). *สวัสดิการสังคมและสังคมสงเคราะห์*. *วารสารสมาคมเศรษฐศาสตร์*, 26(1), 14.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ สมชาย หิรัญกิตติ และธนวรรษ ตั้งสินทรัพย์ศิริ. (2550). *การจัดการและพฤติกรรมองค์กร*. กรุงเทพฯ: ชีระฟิล์มและไซเท็กซ์.
- สุเทพ เชาวลิต. (2527). *สวัสดิการสังคม*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- สุภาณี อ่อนชื่นจิตร และฤทัยพร ตรีตรง. (2549). *การบริการสุขภาพที่บ้าน Home health care service*. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์: ม.ป.พ.
- สำนักงาน กพ. (2561). *รัฐกับการเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมสูงวัย*. *วารสารข้าราชการ*, 60(4), 1-25.
- สมจิต หนูเจริญกุล, วัลลา ตันตโยทัย และรวมพร คงกำเนิด. (2543). *การส่งเสริมสุขภาพ*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์.
- สมบูรณ์ พงษ์ผาติ. (2558). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติตามนโยบายสวัสดิการ ผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเชียงรากน้อย อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา*. งานนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.
- สรินญา แพทย์พิทักษ์. (2553). *ความต้องการพัฒนาตนเองของบุคลากรในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลวังกระแจะ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด*. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารทั่วไป, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สามารถ รุ่งโรจน์. (2560). *ความต้องการสวัสดิการของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี*. งานนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, วิชาการบริหารทั่วไป, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย. (2554). *ระบบสวัสดิการสังคมถ้วนหน้าในปี 2560*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพและกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.
- สุทธิวรรณ สว่างเนตร. (2561). *ความต้องการด้านสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลปะเคียบ อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์*. งานนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารทั่วไป, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2548). (ร่าง) *กรอบยุทธศาสตร์การเตรียมความพร้อมสังคมไทยเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ*. กรุงเทพฯ: สำนักคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2560). *สถานการณ์ผู้สูงอายุไทย 2560*. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.
- สุดารัตน์ สุดสมบรูณ์. (2557). *สวัสดิการผู้สูงอายุของประเทศไทย*. *วารสารเทคโนโลยีภาคใต้*. 7(1), 73-82.
- องค์การบริหารส่วนตำบลตาสิทธิ์. (2562). *บทบาทหน้าที่และประชากรในพื้นที่ ตำบลตาสิทธิ์*. ระยอง: องค์การบริหารส่วนตำบลตาสิทธิ์.
- อาภา ใจงาม. (2536). *อุบัติภัยในผู้สูงอายุ การพยาบาลผู้สูงอายุ (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: รุ่งเรืองธรรม.
- McClelland, D.C. (1962). Business drive and national achievement. *Harvard Business Review*, 40(4), 99-112.
- Maslow A. (1970). *Human needs theory: Maslow's hierarchy of human need*. Philadelphia: Lippincott.
- Brook, R.H., Brook, Ware Jr., J.E., Davies, A.A., Stewart, A.L., Donald, C.A., & Roger, W.H. (1979). Overview of adult health status measures fielded in Rand's health insurance study. *Medical Care*, 17(7), 131.

ภาคผนวก

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตตำบลตาสีทรี อำเภอปลวกแดง

จังหวัดระยอง

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ประกอบด้วยคำถาม 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้สูงอายุ

ตอนที่ 2 ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตตำบลตาสีทรี

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพื่อให้ตำบลตาสีทรีจัดสวัสดิการเพิ่มเติมแก่ผู้สูงอายุ

2. ผู้วิจัยใคร่ขอความร่วมมือจากท่านในการตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงและการตอบแบบสอบถามฉบับนี้ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลเป็นความลับ ซึ่งจะไม่ส่งผลกระทบต่อท่าน แต่ประการใด และผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุในเขตตำบลตาสีทรี อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้สูงอายุ

คำชี้แจง กรุณาใส่เครื่องหมาย ลงใน หน้าหัวข้อความที่ตรงกับท่าน

1. เพศ

1. ชาย

2. หญิง

2. อายุ

1. 60-64 ปี

2. 65-69 ปี

3. 70-74 ปี

4. 75-79 ปี

5. 80 ปีขึ้นไป

3. สถานภาพสมรส

1. โสด

2. สมรส

3. หม้าย

4. แยกกันอยู่/หย่าร้าง

4. ระดับการศึกษา

1. ไม่ได้รับการศึกษา 2. ประถมศึกษา
3. มัธยมศึกษาตอนต้น 4. มัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช.
5. สูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช.

5. อาชีพ

1. ไม่ได้ประกอบอาชีพ (ข้ามไปข้อ 6)
2. ประกอบอาชีพ

5.1 อาชีพในปัจจุบัน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. ค้าขาย 2. รับจ้างทั่วไป
3. เกษตรกรรม 4. ไม่ได้ประกอบอาชีพ
5. อุตสาหกรรมในครัวเรือน 6. พนักงานในโรงงาน
6. อื่น ๆ.....

6. รายได้ของท่าน (ทั้งหมดเฉลี่ยต่อเดือน) จากการประกอบอาชีพ

1. ไม่เกิน 5,000 บาท 2. 5,000-10,000 บาท
3. 10,000-15,000 บาท 4. 15,000-20,000 บาท
5. 20,000 บาทขึ้นไป

7. แหล่งที่มาของรายได้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. จากการประกอบอาชีพ 2. จากหน่วยงานราชการ (เบี้ยยังชีพ เบี้ยคนพิการ)
3. จากบุตร หลานญาติพี่น้อง 4. จากเงินบำเหน็จ บำนาญ
5. อื่น ๆ โปรดระบุ

7.1 แหล่งที่มาของรายได้หลัก

1. จากการประกอบอาชีพ 2. จากหน่วยงานราชการ (เบี่ยยังชีพ เบี้ยคนพิการ)
3. จากบุตร หลาน ญาติพี่น้อง 4. จากเงินบำเหน็จ บำนาญ
5. อื่น ๆ โปรดระบุ

8. ที่พักอาศัย

1. บ้านของตนเอง / คู่สมรส 2. บ้านของบุตร, หลาน
3. บ้านของญาติพี่น้อง 4. อื่น ๆ โปรดระบุ

9. จำนวนสมาชิกในครอบครัว (นับรวมตัวเอง)

1. อาศัยอยู่คนเดียว 2. 2 คน
3. 3 คน 4. 4 คน
5. 5 คนขึ้นไป

10. ความสามารถในการช่วยเหลือตัวเอง

1. ในกรณีที่ท่านมีโทรศัพท์ ท่านสามารถใช้โทรศัพท์ได้เองหรือไม่

- 0 ไม่สามารถใช้โทรศัพท์ได้เลย
- 1 ทำได้ถ้ามีคนช่วย (สามารถพูดโทรศัพท์ได้หรือเรียกใช้งานในกรณีฉุกเฉิน)
- 2 ทำได้โดยไม่ต้องมีคนช่วย รวมทั้งการหาเบอร์โทรศัพท์และกดหมายเลขเองแต่ต้องมีคนช่วยหาเบอร์และกดหมายเลขให้
- 9 ไม่ตอบ (กรณีไม่มีโทรศัพท์)

2. ท่านสามารถไปไหนมาไหนได้โดยใช้หรือไม่ใช้ยานพาหนะได้หรือไม่

- 0 ท่านไม่สามารถเดินทางไปไหนมาไหนได้
- 1 ทำได้ถ้ามีคนช่วยเหลือ (ต้องมีคนช่วยเหลือหรือเดินทางไปกับท่าน)
- 2 ทำได้โดยไม่ต้องมีใครช่วยเหลือ

3. ท่านสามารถเลือกซื้ออาหารหรือเสื้อผ้าในร้านค้าหรือร้านของชำได้หรือไม่

- 0 ไม่สามารถเลือกซื้อของตัวเองได้เลย
- 1 ทำได้โดยต้องมีคนช่วยเหลือ
- 2 ทำได้โดยไม่ต้องมีคนช่วย

4. ท่านหุงหา/อุ่นอาหารได้เองหรือไม่

- 0 ไม่สามารถเตรียมอาหารได้เลย
- 1 ทำได้โดยต้องมีคนช่วย (สามารถเตรียมเครื่องปรุงบางอย่างได้)
- 2 ทำได้โดยไม่ต้องมีคนช่วย

5. ท่านจัดการเรื่องเงินหรือใช้จ่ายเงินที่ถูกหลานให้ได้หรือไม่

- 0 ไม่สามารถจัดการเรื่องเงินทองได้เลย
- 1 ทำได้โดยต้องมีคนช่วย (สามารถจัดการเรื่องซื้อวันต่อวันได้แต่มีคนช่วยจัดการเรื่องการชำระเงินให้ท่าน)
- 2 ทำได้โดยไม่ต้องมีคนช่วย (จ่ายเงินสดด้วยตนเอง)

6. ท่านสามารถทำความสะอาดบ้านได้ด้วยตนเองหรือไม่

- 0 ทำเองไม่ได้เลย/ต้องมีผู้อื่นทำให้ทั้งหมด
- 1 ต้องมีคนช่วยเหลือบ้าง
- 2 ทำด้วยตนเองทั้งหมด

ตอนที่ 2 ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในเขตตำบลตาสีทึบ อำเภอลวกแดง
จังหวัดระยอง

คำชี้แจง กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงตามความเป็นจริง

ความต้องการสวัสดิการผู้สูงอายุ	ระดับความต้องการ			
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ ต้องการ
ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล				
1. ท่านต้องการให้มีการบริการทาง การแพทย์เคลื่อนที่ที่ตรวจสอบสุขภาพถึงที่บ้าน				
2. ท่านต้องการเรียนรู้หรือคำแนะนำ การ ดูแลสุขภาพ ของตนเอง				
3. ท่านต้องการให้มีบริการด้าน กายภาพบำบัดที่บ้าน				
4. ท่านต้องการให้มีการจัดตรวจสอบสุขภาพ ประจำเดือนให้แก่ผู้สูงอายุ				
5. ท่านต้องการให้มีสถานที่สำหรับผู้สูงอายุ พูดคุยกัน และออกกำลังกาย				
ด้านรายได้				
1. ท่านต้องการให้มีการจัดตั้งกองทุน ส่งเสริมสวัสดิการในชุมชน				
2. ท่านต้องการให้มีศูนย์บริการข้อมูลด้าน อาชีพสำหรับผู้สูงอายุ				
3. ท่านต้องการให้มีการจัดอบรมอาชีพเสริม เช่น การทำขนมไทย การสานตะกร้าจากไม้ ไผ่ เป็นต้น				
4. ท่านต้องการให้มีการจัดหางานพิเศษ เช่น การเป็นอาสาสมัคร โครงการต่าง ๆ				

ความต้องการสวัสดิการผู้สูงอายุ	ระดับความต้องการ			
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ ต้องการ
ด้านที่พักอาศัย				
1. ท่านต้องการให้มีที่พักชั่วคราวสำหรับผู้สูงอายุที่ประสบปัญหา				
2. ท่านต้องการให้มีการจัดบริการซ่อมแซมบ้านเรือนให้ผู้สูงอายุที่ยากไร้				
3. ท่านต้องการให้มีการอบรมเพื่อความปลอดภัยภายในบ้านของผู้สูงอายุ				
4. ท่านต้องการให้มีบริการจัดที่พักอาศัยที่ใกล้โรงพยาบาลสำหรับผู้สูงอายุที่เข้ารับการรักษาโรค				
ด้านนันทนาการ				
1. ท่านต้องการให้มีการจัดตั้งชุมชนผู้สูงอายุอย่างต่อเนื่องเพื่อเป็นศูนย์กลาง ข่าวสาร แหล่งพบปะสังสรรค์ เป็นต้น				
2. ท่านต้องการให้มีกิจกรรมนันทนาการงานรื่นเริง ในวันสำคัญต่าง ๆ				
3. ท่านต้องการให้มีการจัดทัศนศึกษา เช่น แหล่งศึกษาทางธรรมชาติต่าง ๆ				
4. ท่านต้องการงบประมาณสนับสนุนกิจกรรมชมรมผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น				
ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแล และการคุ้มครอง				
1. ท่านต้องการให้ อบต. รณรงค์ให้คนในครอบครัวและชุมชนเห็นคุณค่าของผู้สูงอายุ				
2. ท่านต้องการให้มีการส่งเสริมสมาชิกในครอบครัวให้มีศักยภาพในการดูแลผู้สูงอายุ โดยการให้ความรู้และข้อมูลแก่ผู้ดูแลผู้สูงอายุ				

ความต้องการสวัสดิการผู้สูงอายุ	ระดับความต้องการ			
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ ต้องการ
3. ท่านต้องการบริการด้านกฎหมายเพื่อ ป้องกันรักษาความปลอดภัย สิทธิ และ สวัสดิการ				
4. ท่านต้องการให้มีการส่งเสริมให้ผู้สูงอายุ ได้อยู่กับครอบครัวอย่างมีคุณภาพและ ต่อเนื่องจนวาระสุดท้ายของชีวิต				
ด้านการสร้างบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุน				
1. ท่านต้องการให้มีการจัดตั้งศูนย์ดูแล ผู้สูงอายุภายในตำบลอย่างต่อเนื่อง				
2. ท่านต้องการให้มีบริการเยี่ยมบ้านผู้สูงอายุ ทุกเดือน				
3. ท่านต้องการให้มีบริการชุมชนเคลื่อนที่ ไปในพื้นที่ต่าง ๆ เช่น ไปโรงพยาบาล				
4. ท่านต้องการให้มีการสนับสนุนให้ ผู้สูงอายุมีเครือข่ายช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ภายในชุมชน				

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพื่อให้ตำบลตาสิทธิ์จัดสวัสดิการเพิ่มเติมแก่ผู้สูงอายุ

.....

.....

.....

.....

